

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА

АНГЛИСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ – НАСТАВНА НАСОКА

Прв циклус студии

Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Англиски јазик и книжевност – наставна насока

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	АНГ-2023-з-1-1	Современ англиски јазик 1	прв	2	4	6
2.	АНГ-2023-з-1-2	Граматика на англискиот јазик - Морфологија 1	прв	2	2	6
3.	АНГ-2023-з-1-3	Вовед во англофонската книжевност 1	прв	2	2	6
4.	АНГ-2023-з-1-4	Современ македонски јазик 1	прв	2	2	4
5.	АНГ-2023-з-1-5	Вовед во применета лингвистика 1	прв	2	1	4
6.	АНГ-2023-з-1-6	Британска култура и општество	прв	2	0	4
7.	АНГ-2023-з-2-1	Современ англиски јазик 2	втор	2	4	6
8.	АНГ-2023-з-2-2	Граматика на англискиот јазик - Морфологија 2	втор	2	2	6
9.	АНГ-2023-з-2-3	Вовед во англофонската книжевност 2	втор	2	2	6
10.	АНГ-2023-з-2-4	Современ македонски јазик 2	втор	2	2	4
11.	АНГ-2023-з-2-5	Вовед во применета лингвистика 2	втор	2	1	4
12.	АНГ-2023-з-2-6	Американска култура и општество	втор	2	0	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	АНГ-2023-з-3-1	Современ англиски јазик 3	трет	2	4	6
2.	АНГ-2023-з-3-2	Граматика на англискиот јазик – Фонетика и фонологија 1	трет	2	2	6
3.	АНГ-2023-з-3-3	Англискиот роман на 18-от и 19-от век	трет	2	2	6
4.	АНГ-2023-з-3-4	Психологија	трет	2	0	4
5.	АНГ-2023-л1-3-	Изборен наставен предмет од Листа 1	трет			4
6.	Флф-2023-л2-3-	Изборен наставен предмет од Листа 2	трет			4
7.	АНГ-2023-з-4-1	Современ англиски јазик 4	четврти	2	4	6
8.	АНГ-2023-з-4-2	Граматика на англискиот јазик – Фонетика и фонологија 2	четврти	2	2	6
9.	АНГ-2023-з-4-3	Англиската поезија на 19-от век	четврти	2	2	6
10.	АНГ-2023-з-4-4	Педагогија	четврти	2	0	4
11.	АНГ-2023-л1-4-	Изборен наставен предмет од Листа 1	четврти			4
12.	Флф-2023-л2-4-	Изборен наставен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	АНГ-2023-з-5-1	Современ англиски јазик 5	петти	2	4	6
2.	АНГ-2023-з-5-2	Граматика на англискиот јазик - Лексикологија 1	петти	2	2	6
3.	АНГ-2023-з-5-3	Современа англиска поезија	петти	2	2	6
4.	АНГ-2023-з-5-4	Методика на наставата по англиски јазик 1	петти	2	2	4
5.	АНГ-2023-л1-5-	Изборен наставен предмет од Листа 1	петти			4
6.	Флф-2023-л2-5-	Изборен наставен предмет од Листа 2	петти			4
7.	АНГ-2023-з-6-1	Современ англиски јазик 6	шести	2	4	6
8.	АНГ-2023-з-6-2	Граматика на англискиот јазик - Лексикологија 2	шести	2	2	6
9.	АНГ-2023-з-6-3	Модерен англиски роман	шести	2	2	6
10.	АНГ-2023-з-6-4	Методика на наставата по англиски јазик 2	шести	2	2	4
11.	АНГ-2023-л1-6-	Изборен наставен предмет од Листа 1	шести			4
12.	Флф-2023-л2-6-	Изборен наставен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	АНГ-2023-з-7-1	Современ англиски јазик 7	седми	2	4	6
2.	АНГ-2023-з-7-2	Граматика на англискиот јазик - Синтакса 1	седми	2	2	6
3.	АНГ-2023-з-7-3	Американска книжевност	седми	2	2	6
4.	АНГ-2023-з-7-4	Практична подготовка за наставата по англиски јазик 1	седми	2	2	4
5.	АНГ-2023-л1-7-	Изборен наставен предмет од Листа 1	седми			4
6.	Флф-2023-л2-7-	Изборен наставен предмет од Листа 2	седми			4
7.	АНГ-2023-з-8-1	Современ англиски јазик 8	осми	2	4	5
8.	АНГ-2023-з-8-2	Граматика на англискиот јазик - Синтакса 2	осми	2	2	5
9.	АНГ-2023-з-8-3	Англофонска драма	осми	2	2	5
10.	АНГ-2023-з-8-4	Практична подготовка за наставата по англиски јазик 2	осми	2	2	4
11.	АНГ-2023-з-8-5	Дипломски труд	осми			3
12.	АНГ-2023-л1-8-	Изборен наставен предмет од Листа 1	осми			4
13.	Флф-2023-л2-8-	Изборен наставен предмет од Листа 2	осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Реден број	Код	Назив на предметот од Листа 1	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	АНГ-2023-л1-3-1	Деловна англиска комуникација	трет	2	0	4	ФЛФ
2.	АНГ-2023-л1-3-2	Утопии и дистопии	трет	2	0	4	ФЛФ
3.	АНГ-2023-л1-3-3	Американски расказ	трет	2	0	4	ФЛФ
4.	АНГ-2023-л1-4-1	Лингвистичка анализа	четврти	2	1	4	ФЛФ
5.	АНГ-2023-л1-4-2	Историја на англискиот јазик	четврти	2	0	4	ФЛФ
6.	АНГ-2023-л1-4-3	Постколонијална книжевност	четврти	2	0	4	ФЛФ
7.	АНГ-2023-л1-5-1	Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 1	петти	1	1	4	ФЛФ
8.	АНГ-2023-л1-5-2	Психолингвистика – англиски јазик	петти	2	0	4	ФЛФ
9.	АНГ-2023-л1-5-3	Интеркултурна комуникација	петти	2	0	4	ФЛФ
10.	АНГ-2023-л1-5-4	Есејот во англофонската книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
11.	АНГ-2023-л1-6-1	Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 2	шести	1	1	4	ФЛФ
12.	АНГ-2023-л1-6-2	Семантика – англиски јазик	шести	2	0	4	ФЛФ
13.	АНГ-2023-л1-6-3	Дискурзивна анализа во наставата	шести	2	0	4	ФЛФ
14.	АНГ-2023-л1-7-1	Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 3	седми	1	1	4	ФЛФ
15.	АНГ-2023-л1-7-2	Социолингвистика – англиски јазик	седми	2	0	4	ФЛФ
16.	АНГ-2023-л1-7-3	Стратегии на учење	седми	2	0	4	ФЛФ
17.	АНГ-2023-л1-7-4	Еден американски автор	седми	2	0	4	ФЛФ
18.	АНГ-2023-л1-8-1	Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 4	осми	1	1	4	ФЛФ
19.	АНГ-2023-л1-8-2	Прагматика – англиски јазик	осми	2	1	4	ФЛФ
20.	АНГ-2023-л1-8-3	Следење и оценување во наставата по англиски како странски јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
21.	АНГ-2023-л1-8-4	Спорт и здравје	осми	0	2	4	ФФК

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 2	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	Флф-2023-л2-3-1	Корејски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
2.	Флф-2023-л2-3-2	Кинески јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
3.	Флф-2023-л2-3-3	Јапонски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
4.	Флф-2023-л2-3-4	Вовед во општата лингвистика 1	трет	4	0	4	ФЛФ
5.	Флф-2023-л2-3-5	Словенечка книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
6.	Флф-2023-л2-3-6	Текстуалност, сексуалност, култура	трет	2	0	4	ФЛФ

7.	Флф-2023-л2-3-7	Книжевна фантастика	трет	2	0	4	ФЛФ
8.	Флф-2023-л2-3-8	Глобалниот Среден век	трет	2	0	4	ФЛФ
9.	Флф-2023-л2-3-10	Македонски јазик-вештини на пишување	трет	2	2	4	ФЛФ
10.	Флф-2023-л2-3-11	Митопоетика	трет	2	2	4	ФЛФ
11.	Флф-2023-л2-3-12	Албански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
12.	Флф-2023-л2-3-13	Историја на турската култура и цивилизација 1	трет	2	2	4	ФЛФ
13.	Флф-2023-л2-3-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 1	трет	0	2	4	ФЛФ
14.	Флф-2023-л2-3-15	Украински јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
15.	Флф-2023-л2-3-16	Француски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
16.	Флф-2023-л2-3-17	Шпански јазик 1	трет	0	4	4	ФЛФ
17.	Флф-2023-л2-3-18	Португалски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
18.	Флф-2023-л2-3-19	Романски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
19.	Флф-2023-л2-3-20	Руски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
20.	Флф-2023-л2-3-21	Полски јазик 1	трет	3	1	4	ФЛФ
21.	Флф-2023-л2-3-22	Чешки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
22.	Флф-2023-л2-3-23	Словенечки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
23.	Флф-2023-л2-3-24	Хрватски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
24.	Флф-2023-л2-3-25	Српски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
25.	Флф-2023-л2-3-26	Италијански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
26.	Флф-2023-л2-3-27	Турски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
27.	Флф-2023-л2-3-28	Унгарски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
28.	Флф-2023-л2-3-31	Полска цивилизација 1	трет	3	1	4	ФЛФ
29.	Флф-2023-л2-3-32	Уснокнижевни транспозиции во македонската книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
30.	Флф-2023-л2-3-34	Современ македонски јазик 3	трет	2	2	4	ФЛФ
31.	Флф-2023-л2-4-1	Корејски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
32.	Флф-2023-л2-4-2	Кинески јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
33.	Флф-2023-л2-4-3	Јапонски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
34.	Флф-2023-л2-4-4	Вовед во општата лингвистика 2	четврти	4	0	4	ФЛФ
35.	Флф-2023-л2-4-5	Хрватска книжевност и култура	четврти	2	2	4	ФЛФ
36.	Флф-2023-л2-4-6	Креативно пишување	четврти	2	0	4	ФЛФ
37.	Флф-2023-л2-4-7	Поетика на ориенталните книжевности	четврти	2	0	4	ФЛФ
38.	Флф-2023-л2-4-8	Медиумска писменост / критичко читање	четврти	2	0	4	ФЛФ
39.	Флф-2023-л2-4-9	Книжевност, филм и култура	четврти	2	0	4	ФЛФ
40.	Флф-2023-л2-4-10	Фразеологија на македонскиот јазик	четврти	2	2	4	ФЛФ
41.	Флф-2023-л2-4-11	Медиумска писменост	четврти	2	2	4	ФЛФ
42.	Флф-2023-л2-4-12	Словенска митологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
43.	Флф-2023-л2-4-13	Вовед во имагологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
44.	Флф-2023-л2-4-14	Албански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
45.	Флф-2023-л2-4-15	Историја на турската култура и цивилизација 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
46.	Флф-2023-л2-4-16	Германски јазик за Филолошкиот факултет 2	четврти	0	2	4	ФЛФ
47.	Флф-2023-л2-4-17	Украински јазик	четврти	2	2	4	ФЛФ

48.	Флф-2023-л2-4-18	Француски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
49.	Флф-2023-л2-4-19	Шпански јазик 2	четврти	0	4	4	ФЛФ
50.	Флф-2023-л2-4-20	Португалски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
51.	Флф-2023-л2-4-21	Романски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
52.	Флф-2023-л2-4-22	Италијански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
53.	Флф-2023-л2-4-23	Руски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
54.	Флф-2023-л2-4-24	Полски јазик 2	четврти	3	1	4	ФЛФ
55.	Флф-2023-л2-4-25	Чешки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
56.	Флф-2023-л2-4-26	Словенечки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
57.	Флф-2023-л2-4-27	Хрватски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
58.	Флф-2023-л2-4-28	Српски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
59.	Флф-2023-л2-4-29	Турски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
60.	Флф-2023-л2-4-30	Унгарски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
61.	Флф-2023-л2-4-31	Полска цивилизација 2	четврти	3	1	4	ФЛФ
62.	Флф-2023-л2-4-37	Современ македонски јазик 4	четврти	2	2	4	ФЛФ
63.	Флф-2023-л2-4-38	Македонски јазик-култура на говорот	четврти	2	2	4	ФЛФ
64.	Флф-2023-л2-5-1	Корејски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
65.	Флф-2023-л2-5-2	Кинески јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
66.	Флф-2023-л2-5-3	Јапонски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
67.	Флф-2023-л2-5-4	Српска книжевност и култура	петти	2	2	4	ФЛФ
68.	Флф-2023-л2-5-5	Меморија и носталгија во фотографија и книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
69.	Флф-2023-л2-5-6	Книжевност и музика	петти	2	0	4	ФЛФ
70.	Флф-2023-л2-5-7	Теории на идентитет и транс-национална книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
71.	Флф-2023-л2-5-8	Македонскиот јазик во балкански контекст	петти	2	2	4	ФЛФ
72.	Флф-2023-л2-5-9	Социолнгвистика – македонски јазик	петти	2	2	4	ФЛФ
73.	Флф-2023-л2-5-10	Книжевност за деца 1	петти	2	2	4	ФЛФ
74.	Флф-2023-л2-5-11	Македонската културна традиција во европски контекст	петти	2	1	4	ФЛФ
75.	Флф-2023-л2-5-12	Албански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
76.	Флф-2023-л2-5-13	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 1	петти	2	2	4	ФЛФ
77.	Флф-2023-л2-5-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 3	петти	2	2	4	ФЛФ
78.	Флф-2023-л2-5-15	Украински јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
79.	Флф-2023-л2-5-16	Француски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
80.	Флф-2023-л2-5-17	Шпански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
81.	Флф-2023-л2-5-18	Португалски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
82.	Флф-2023-л2-5-19	Романски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
83.	Флф-2023-л2-5-20	Италијански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
84.	Флф-2023-л2-5-21	Руски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
85.	Флф-2023-л2-5-22	Полски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
86.	Флф-2023-л2-5-23	Чешки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ

87.	Флф-2023-л2-5-24	Словенечки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
88.	Флф-2023-л2-5-25	Хрватски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
89.	Флф-2023-л2-5-26	Српски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
90.	Флф-2023-л2-5-27	Турски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
91.	Флф-2023-л2-5-28	Унгарски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
92.	Флф-2023-л2-5-29	Полска цивилизација 3	петти	2	2	4	ФЛФ
93.	Флф-2023-л2-5-35	Современ македонски јазик 5	петти	2	2	4	ФЛФ
94.	Флф-2023-л2-6-1	Корејски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
95.	Флф-2023-л2-6-2	Кинески јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
96.	Флф-2023-л2-6-3	Јапонски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
97.	Флф-2023-л2-6-4	Бугарска книжевност и култура	шести	2	2	4	ФЛФ
98.	Флф-2023-л2-6-5	Романтизам и реализам: преиспитување на границите	шести	2	0	4	ФЛФ
99.	Флф-2023-л2-6-6	Книжевна антропологија	шести	2	0	4	ФЛФ
100.	Флф-2023-л2-6-7	Компаративни читања	шести	2	0	4	ФЛФ
101.	Флф-2023-л2-6-8	Законот како книжевност и култура	шести	2	0	4	ФЛФ
102.	Флф-2023-л2-6-9	Прагматика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
103.	Флф-2023-л2-6-10	Македонскиот јазик во јужнословенски контекст	шести	2	2	4	ФЛФ
104.	Флф-2023-л2-6-11	Книжевност за деца 2	шести	2	2	4	ФЛФ
105.	Флф-2023-л2-6-12	Културолошки, филозофски и социолошки проучувања	шести	2	1	4	ФЛФ
106.	Флф-2023-л2-6-13	Албански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
107.	Флф-2023-л2-6-14	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 2	шести	2	2	4	ФЛФ
108.	Флф-2023-л2-6-15	Германски јазик за Филолошкиот факултет 4	шести	0	2	4	ФЛФ
109.	Флф-2023-л2-6-16	Украински јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
110.	Флф-2023-л2-6-17	Француски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
111.	Флф-2023-л2-6-18	Шпански јазик 4	шести	0	4	4	ФЛФ
112.	Флф-2023-л2-6-19	Португалски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
113.	Флф-2023-л2-6-20	Романски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
114.	Флф-2023-л2-6-21	Италијански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
115.	Флф-2023-л2-6-22	Руски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
116.	Флф-2023-л2-6-23	Полски јазик 4	шести	3	1	4	ФЛФ
117.	Флф-2023-л2-6-24	Чешки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
118.	Флф-2023-л2-6-25	Словенечки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
119.	Флф-2023-л2-6-26	Хрватски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
120.	Флф-2023-л2-6-27	Српски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
121.	Флф-2023-л2-6-28	Турски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
122.	Флф-2023-л2-6-29	Унгарски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
123.	Флф-2023-л2-6-30	Полска цивилизација 4	шести	3	1	4	ФЛФ
124.	Флф-2023-л2-6-32	Семантика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
125.	Флф-2023-л2-6-37	Современ македонски јазик 6	шести	2	2	4	ФЛФ

126.	Флф-2023-л2-7-1	Корејски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
127.	Флф-2023-л2-7-2	Кинески јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
128.	Флф-2023-л2-7-3	Јапонски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
129.	Флф-2023-л2-7-4	Поетика на егзил и (не)вдоманост	седми	2	1	4	ФЛФ
130.	Флф-2023-л2-7-5	Книжевност и политички теории на тоталитаризмот	седми	2	0	4	ФЛФ
131.	Флф-2023-л2-7-6	Психоллингвистика	седми	2	2	4	ФЛФ
132.	Флф-2023-л2-7-7	Грамматичка семантика	седми	2	2	4	ФЛФ
133.	Флф-2023-л2-7-8	Односи со јавноста	седми	2	2	4	ФЛФ
134.	Флф-2023-л2-7-9	Приказната и спектаклот	седми	2	2	4	ФЛФ
135.	Флф-2023-л2-7-10	Албански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
136.	Флф-2023-л2-7-11	Современа турска кинематографија 1	седми	2	2	4	ФЛФ
137.	Флф-2023-л2-7-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 5	седми	0	2	4	ФЛФ
138.	Флф-2023-л2-7-13	Украински јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
139.	Флф-2023-л2-7-14	Француски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
140.	Флф-2023-л2-7-15	Шпански јазик 5	седми	0	4	4	ФЛФ
141.	Флф-2023-л2-7-16	Португалски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
142.	Флф-2023-л2-7-17	Романски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
143.	Флф-2023-л2-7-18	Италијански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
144.	Флф-2023-л2-7-19	Италијанскиот роман и филм	седми	2	2	4	ФЛФ
145.	Флф-2023-л2-7-20	Руски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
146.	Флф-2023-л2-7-21	Полски јазик 5	седми	3	1	4	ФЛФ
147.	Флф-2023-л2-7-22	Чешки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
148.	Флф-2023-л2-7-23	Словенечки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
149.	Флф-2023-л2-7-24	Хрватски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
150.	Флф-2023-л2-7-25	Српски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
151.	Флф-2023-л2-7-26	Турски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
152.	Флф-2023-л2-7-27	Унгарски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
153.	Флф-2023-л2-7-28	Полска цивилизација 5	седми	3	1	4	ФЛФ
154.	Флф-2023-л2-7-34	Современ македонски јазик 7	седми	2	2	4	ФЛФ
155.	Флф-2023-л2-8-1	Корејски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
156.	Флф-2023-л2-8-2	Кинески јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
157.	Флф-2023-л2-8-3	Јапонски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
158.	Флф-2023-л2-8-4	Психоанализа и книжевност	осми	2	0	4	ФЛФ
159.	Флф-2023-л2-8-5	Историографска метафикција	осми	2	0	4	ФЛФ
160.	Флф-2023-л2-8-6	Сценариото како уметност на нарацијата	осми	2	0	4	ФЛФ
161.	Флф-2023-л2-8-7	Прагматика на дискурсот	осми	2	1	4	ФЛФ
162.	Флф-2023-л2-8-9	Херменевтика и семиологија	осми	2	2	4	ФЛФ
163.	Флф-2023-л2-8-10	Албански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
164.	Флф-2023-л2-8-11	Современа турска кинематографија 2	осми	2	2	4	ФЛФ
165.	Флф-2023-л2-8-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 6	осми	0	2	4	ФЛФ
166.	Флф-2023-л2-8-13	Украински јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ

167.	Флф-2023-л2-8-14	Француски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
168.	Флф-2023-л2-8-15	Шпански јазик 6	осми	0	4	4	ФЛФ
169.	Флф-2023-л2-8-16	Португалски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
170.	Флф-2023-л2-8-17	Романски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
171.	Флф-2023-л2-8-18	Италијански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
172.	Флф-2023-л2-8-19	Италијанизмите во македонскиот јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
173.	Флф-2023-л2-8-20	Руски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
174.	Флф-2023-л2-8-21	Полски јазик 6	осми	3	1	4	ФЛФ
175.	Флф-2023-л2-8-22	Чешки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
176.	Флф-2023-л2-8-23	Словенечки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
177.	Флф-2023-л2-8-24	Хрватски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
178.	Флф-2023-л2-8-25	Српски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
179.	Флф-2023-л2-8-26	Турски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
180.	Флф-2023-л2-8-27	Унгарски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
181.	Флф-2023-л2-8-28	Полска цивилизација 6	осми	3	1	4	ФЛФ
182.	Флф-2023-л2-8-32	Усмена, популарна и постмодерна книжевност и култура	осми	2	0	4	ФЛФ
183.	Флф-2023-л2-8-33	Современ македонски јазик 8	осми	2	2	4	ФЛФ

ЗАБЕЛЕШКА:

Во студиската програма има два типа изборни предмети: **Листа 1**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од потесната област на програмата; и **Листа 2**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од пошироката област, т.е. од сите други студиски програми на факултетот. На овој начин студентот добива можност да ги прошири своите знаења и од други јазици, книжевности и култури, што несомнено ќе му ја подобри квалификацијата опишана во додатокот на дипломата.

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	АНГ-2023-з-1-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска м-р Маја Јошевска-Петрушевска м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ќе покажат практично знаење за современиот англиски јазик (во пишана и усмена форма) на ниво Б2 според <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици (CEFR)</i> ; - Студентите ќе се оспособат за имплементирање на рецептивните вештини (слушање, читање) и продуктивните вештини (говорење, пишување) на англиски јазик преку фокус на лексички содржини и функционален јазик; - Студентите ќе се оспособат за критичко размислување преку поттикнување на самостојно учење и зајакнување на вештините за индивидуална и тимска работа.				
11.	Содржина на предметната програма: - Разновидни јазични структури и нова лексика се усвојуваат во комуникативен контекст, и тоа по тематски поглавја/содржини. Дискусии и дебати на разнолики современи теми претставуваат можност студентите да ги увежбаат и подобрат своите комуникативни вештини, да искажат свои ставови и погледи, како и да ја развиваат способноста за критичко размислување и аргументирање. - Вештината пишување се фокусира на составување краток врзан пишан текст на англиски јазик, важноста на регистарот и контекстот, како и значајноста на кохезија и кохерентност. Типови на пишан текст: наратив и формално/неформално писмо.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (портфолио)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Doff, A., Thaine, C., Puchta, H., Stranks, J., & Lewis-Jones, P.	<i>Empower B2 (Upper Intermediate)</i> <i>(student's book + workbook)</i>	Cambridge University Press	2015
		2.	Naumoska, A., Joshevska-Petrushevska, M., & Duckinoska-Mihajlovska, I.	<i>Course pack materials</i>		
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vince, M.	<i>First Certificate Language Practice</i>	Macmillan	2003
		2.	Mann, M., & Taylore-Knowles, S.	<i>Destination B2 (Grammar & Vocabulary)</i>	Macmillan	2006
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК - МОРФОЛОГИЈА 1			
2.	Код	АНГ-2023-3-1-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат основните елементи на реченицата и детално да се објаснат видовите зборови. Студентите ги стекнуваат следниве компетенции: <ul style="list-style-type: none"> - ќе стекнат теориско знаење од областа на англиската морфологија; - ќе умеат да ги препознаат, разберат и опишат основните морфолошки поими; - ќе умеат да разликуваат морфолошка форма наспроти синтаксичка функција на одредени јазични структури на ниво на фраза и на реченица; - ќе се оспособат да направат детална анализа на основните конституенти на англиската глаголска фраза. 				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се занимава со основните лингвистички единици: фонема, алофони, морфема, класи на морфемата, корен, афикс, аломорф, збор, лексема. Опфатени се и елементите на реченицата и лингвистичките структури со кои тие се реализираат. Се објаснуваат видовите зборови и нивните карактеристики. Детално се разработува англиската глаголска фраза, поконкретно, типови глаголи, помошни и главни глаголи, модалност, глаголски категории, лични и нелични глаголски форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:			

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јанева-Михајловска, М.	Modern English grammar	Trimaks	2009
		2.	Downing, A. & Locke, P.	English grammar: A university course (2 nd edn.)	Routledge	2006
	3.	Quirk, R., Greenbaum, S., Svartvik, J., & Leech, G.	A comprehensive grammar of the English language	Longman	1985	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Biber, D. Johansson, S., Leech, G, Conrad, S. & Finegan, E.	Longman grammar of spoken and written English	Longman	1999
		2.	Parrot, M.	Grammar for English language teachers (2 nd edn.)	Cambridge University Press	2010

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО АНГЛОФОНСКА КНИЖЕВНОСТ 1				
2.	Код	АНГ-2023-з-1-3				
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Милан Дамјаноски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> Запознавање со историскиот и книжевниот контекст во кој се развива англофонската книжевност. Хронолошки преглед на главните историски периоди, книжевни правци, поважни автори и поважни дела. Вовед во основните аспекти на главните книжевни жанрови (поезија, драма, роман и есеј), како и нивниот развој и влијание во дадените периоди. Стекнување вештини и совладување на различни алатки за жанровска анализа на значајни дела од англофонската книжевност. Стекнување вештини за распознавање на разни форми во жанровите на поезијата, прозата и драмата. Усвојување на основни наратолошки поими и стилски фигури потребни за анализа на структурата и содржината на едно книжевно дело. Стекнување вештини за писмена анализа на поетско, прозно или драмско дело. Усвојување на главните стилски и структурни специфики на пишувањето и анализата на есеј. . Подготовка за длабинска содржинска и структурна анализа на дела од специфични движења и области. 					
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> Запознавање со почетоците на англофонската книжевност преку примери од англо-саксонската поезија (еп, елегија). средновековна поезија („Перл“ поетот, Чосер); народни балади. Преводите на библијата на англиски јазик. Развојот на прозата во ренесансата (Џон Лили, Томас Мор – Утопија). Митот на Крал Артур во англофонската книжевност (Џефри од Монмаут, Томас Малори). Теорија на поезија и проза (Ф. Сидни, Џ. Драјден, А. Поуп. Жени автори во ренесансата и неокласицизмот (М. Кемп, А. Бен и др.). Развојот и популарноста на есејот и есеистиката, почнувајќи од 17 век (Бејкон, Адисон, Стил и др.). Развојот на сатирата во ерата на неокласицизмот (Џ. Свифт, Драјден). Појавата и развојот на готската фикција и нејзиното влијание на сите жанрови (Франкенштајн – М. Шели). 					
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа				
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)				
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа		
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа		
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Greenblatt, Steven George, et al. (eds.)	Norton Anthology of English Literature	Norton & Co.	2018
		2.	Sanders, Andrew	The Short Oxford History of English Literature	Oxford University Press, USA	2004
	3.	Levine, S. Robert	The Oxford Book of Essays John Gross	Oxford University Press	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Carper & Attridge	Meter and Meaning: Introduction to Rhythm in Poetry	Routledge	2003
		2.	Hogle, Jerrold E.	The Cambridge Companion to Gothic Fiction		2002
3.	Malcolm Godden, Michael Lapidge	The Cambridge Companion to Old English Literature	Cambridge University Press	1991		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	АНГ-2023-з-1-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · 1. Совладување на знаењата за функцијата на гласовите во јазчниот текст на македонскиот јазик. 2. Совладување на правилната дикција и стандардниот говор. 3. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис.				
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целисти и клитичките изрази. Артикулациска и акустичка фонетика: преглед на гласовите во современиот македонски стандарден јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет
		2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	Наша книга, Студентски збор, ИМЈ
3.		Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор	Филолошки факултет „Блаже Конески“	
	4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРИМЕНЕТА ЛИНГВИСТИКА I			
2.	Код	АНГ-2023-з-1-5			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Мира Беќар проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе се запознаат со потеклото и опсегот на дисциплината. Ќе ги изучат позначајните аспекти на јазикот кои дисциплината ги опфаќа. Исто така, ќе развијат способност при истражување на јазикот да ги поврзат концептите и феномените од различни дисциплини како прагматика, структурална лингвистика, теорија на комуникација, антропологија, изучување и усвојување на втор и странски јазик, како и способност за донесување соодветни заклучоци кога се изучува некој јазичен феномен земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.				
11.	Содржина на предметната програма: · Во рамките на овој курс ќе се даде преглед на развојот на областа и ќе се покријат главните елементи од општата лингвистика за да се проследи развојот на областите што ги покрива применетата лингвистика при проучување на улогата на јазикот во човековите дејствувања: социолингвистика, прагматика, анализа на дискурсот, оценување на компетенции, би/мултилингвизам и усвојување на втор/странски јазик. Преку запознавање со основните лингвистички елементи ќе се стави фокус на тоа како јазикот влијае врз: 1) начините на кои луѓето даваат значење на исказите и пренесуваат идеи и 2) како јазикот зависи од родот, класата, етникумот. Клучни концепти кои ќе се разгледуваат: дискурс заедница, врската меѓу класа, раса и јазик, род и јазик, би/мултилингвизам, варијантите на англискиот јазик, анализа на пишан и говорен дискурс, опис на јазикот и јазичните функции, социокултуролошки феномени (пр. јазички ставови-language attitudes), различни пристапи на изучување на граматиката и импликации во педагогијата, јазикот како општествена активност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1 (30+15)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	

	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници		
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Norbert Schmitt, Michael P.H. Rodgers (Eds.)	<i>An Introduction to Applied Linguistics</i> , 3 rd edition	Routledge	2019
		2.	Guy Cook	<i>Applied Linguistics</i> (Oxford Introduction to Language Study Series)	Oxford University Press	2003
		3.	Онлајн предавања од професори од странски универзитети			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alan Davies, Catherine Elder (Eds.)	<i>The Handbook of Applied Linguistics</i>	Blackwell Publishing Ltd.	2004
		2.	Научни статии од различни автори		Journal of Applied Linguistics Equinox	
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БРИТАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО			
2.	Код	АНГ-2023-з-1-6			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и стекнување на социо-културолошка компетенција, меѓукултурно разбирање и комуникација, како и свесност за сопствената и британската култура; развивање способност за проценка и критичка евалуација на генерализации за британската култура; стимулирање на интелектуалната љубопитност за британската култура; развивање емпатија за нејзиниот народ; развивање вештини за примена на знаењето во професионален контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Се обработуваат содржини кои ги отсликуваат културолошките особености на Велика Британија: 1. Важни историски настани и цивилизациски достигнувања; династии; монархијата во 21 век; 2. Култура, уметност, музика, филм, медиуми и секојдневен живот; 3. Празници, обичаи и традиции; 4. Национален идентитет и вредности; 5. Политички систем и Брегзит; институции и креирање на современа држава; 6. Правен систем; 7. Индустрija и економија; 8. Образовен систем; 9. Колонизација и Комонвелт; 10. Англиски јазик, дијалекти и лингвистички империјализам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

.		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oakland, John	<i>British Civilization: An Introduction (9th ed.)</i>	Routledge	2019
		2.	Christopher, David P.	<i>British Culture: An Introduction (3rd ed.)</i>	Routledge	2015
	3.	O'Driscoll, James	<i>Britain for Learners of English (2nd ed.)</i>	Oxford University Press	2009	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Troitiño, David Ramiro, Kerikmäe, Tanel, & Chochia, Archil (уредници)	<i>Brexit: History, Reasoning and Perspectives</i>	Springer International Publishing	2018
		2.				
3.						

II СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска м-р Маја Јошевска-Петрушевска м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ќе покажат практично знаење за современиот англиски јазик (во пишана и усмена форма) на ниво Б2 според <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици (CEFR)</i> ; - Студентите ќе се оспособат за имплементирање на рецептивните вештини (слушање, читање) и продуктивните вештини (говорење, пишување) на англиски јазик преку фокус на лексички содржини и функционален јазик; - Студентите ќе се оспособат за критичко размислување преку поттикнување на самостојно учење и зајакнување на вештините за индивидуална и тимска работа.				
11.	Содржина на предметната програма: - Разновидни јазични структури и нова лексика се усвојуваат во комуникативен контекст, и тоа по тематски поглавја/содржини. Дискусии и дебати на разнолики современи теми претставуваат можност студентите да ги увежбаат и подобрат своите комуникативни вештини, да искажат свои ставови и погледи, како и да ја развиваат способноста за критичко размислување и аргументирање. - Вештината пишување се фокусира на составување краток врзан пишан текст на англиски јазик, важноста на регистарот и контекстот, како и значајноста на кохезија и кохерентност. Типови на пишан текст: во кој се дава совет, во кој се опишува човек/место и во кој се дава свое мислење за одредена тема.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (портфолио)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар; положен испит по Современ англиски јазик 1				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Doff, A., Thaine, C., Puchta, H., Stranks, J., & Lewis-Jones, P.	<i>Empower B2 (Upper Intermediate)</i> <i>(student's book + workbook)</i>	Cambridge University Press	2015
		2.	Naumoska, A., Joshevska-Petrushevska, M., & Duckinoska-Mihajlovska, I.	<i>Course pack materials</i>		
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vince, M.	<i>First Certificate Language Practice</i>	Macmillan	2003
		2.	Mann, M., & Taylore-Knowles, S.	<i>Destination B2 (Grammar & Vocabulary)</i>	Macmillan	2006
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК - МОРФОЛОГИЈА 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот треба да го има претходно запишано и ислушано предметот Граматика на англискиот јазик – Морфологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат основните елементи на реченицата и детално да се објаснат видовите зборови. Студентите ги стекнуваат следниве компетенции: <ul style="list-style-type: none"> - ќе стекнат теориско знаење од областа на англиската морфологија; - ќе умеат да ги препознаат, класифицираат и опишат основните видови зборови во англискиот јазик; - ќе се оспособат да прават детална лингвистичка анализа на основните конституенти на англиската именска фраза; - ќе развијат аналитичко мислење. 				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот подетално ја разгледува именската фраза, поконкретно, класите на именките и именските категории. Детерминаторите ги опфаќаат неопределениот член, определениот член, а кај заменките се проучуваат заменските категории преку детална класификација. Кај придавките се објаснуваат нивните карактеристики и синтаксичките функции како и начини на степенување на придавките. Кај прилозите се разгледуваат нивните карактеристики, се врши класификација, споредување, и се појаснува нивната поврзаност со другите видови зборови. Се објаснуваат и се класифицираат предлозите и сврзниците.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Граматика на англискиот јазик – Морфологија 1.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јанева-Михајловска, М.	Modern English grammar	Trimaks	2009
		2.	Downing, A. & Locke, P.	English grammar: A university course (2 nd edn.)	Routledge	2006
	3.	Quirk, R., Greenbaum, S., Svartvik, J., & Leech, G.	A comprehensive grammar of the English language	Longman	1985	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Biber, D. Johansson, S., Leech, G, Conrad, S. & Finegan, E.	Longman grammar of spoken and written English	Longman	1999
		2.	Parrot, M.	Grammar for English language teachers (2 nd edn.)	Cambridge University Press	2010

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО АНГЛОФОНСКА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Запознавање со антологиски дела од англофонска провениенција, т.е. од територијата на САД, Канада, Обединетото Кралство, Ирска и Јужна Африка низ нивната жанровска призма. Стекнување вештини и совладување на различни алатки за жанровска анализа на значајни дела од англофонската книжевност, со посебен акцент на книжевноста на Велика Британија и САД. Стекнување вештини за распознавање на разни форми во жанровите на поезијата, прозата и драмата. Запознавање со дела од документаристичка проза и нивните основни карактеристики. Стекнување вештини за писмена анализа на поетско, прозно или драмско дело. Подготовка за длабинска содржинска и структурна анализа на дела од специфични движења и области.				
11.	Содржина на предметната програма: · Запознавање со повеќе поетски форми низ примери од различни периоди во англофонската книжевност (како на пример балада, сонет, поема, виланела). Запознавање со поезијата на Спенсер, Сиднеј, Шекспир, Дан, Марвел, Драјден, Поуп, По, Дикинсон, Витман, Бајрон, Елизабет Браунинг, Една Сејнт Винсент Милеј, Плат, Фрост, Хјуз, Бишоп, итн. Запознавање со основните поими поврзани со метриката и стилските фигури и нивно применување врз жанровски примери од горенаведените автори. Запознавање со различни прозни форми во англофонската книжевност, со посебен акцент на романот и расказот. Усвојување на основни наратолошки поими и стилски фигури потребни за анализа на структурата и содржината на едно книжевно дело (нестабилен наратор, <i>билдунгсроман</i> , минимализам). Анализа на прозните дела на автори како Џ.Д Селинџер и Џон Штајнбек. Запознавање со антологиски драмски дела од периодот од англиската ренесанса до денес. Усвојување на основните алатки за анализа на едно драмско дело, врз примери од драмите на автори како Шекспир, Пинтер и Вилијамс.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Greenblatt, Steven George, et al. (eds.)	Norton Anthology of English Literature	Norton & Co.	2018
		2.	Lodge, David	The Art of Fiction	Secker & Warburg	1994
		3.	Levine, S. Robert	The Norton Anthology of American Literature	Norton & Co.	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Carper & Attridge	Meter and Meaning: Introduction to Rhythm in Poetry	Routledge	2003
		2.	Oates. Joyce Carol	The Oxford Book of American Short Stories	Oxford University Press	1994
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - 1. Способност за коректно писмено изразување според правописните правила на македонскиот стандарден јазик - 2. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. - 3. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. - 4. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување. 				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за морфологија и морфема. Зборовни групи: менливи (именки, глаголи, придавки, броеви, заменки) и неменливи (прилози, предлози, сврзници, честички, извици, модални зборови). Граматички категории. Зборообразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987
		2.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017
3.	Татјана Гочкова-Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2010		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРИМЕНЕТА ЛИНГВИСТИКА 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-5			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој наставен предмет е дополнување и продлабочување на предметот <i>Вовед во применета лингвистика 1</i> од прв семестар. Фокусот на применетата лингвистика, за разлика од теориската, не е на апстрактното дефинирање на јазикот и неговото функционирање туку на неговата конкретна примена. Оттука, студентите ќе се запознаат подлабоко со оваа интердисциплинарна област која идентификува, истражува и нуди решенија за реални животни и општествени ситуации (или проблеми) поврзани со јазикот во разни локални и глобални контексти. Целта е да се оспособат студентите да ги применат резултатите и техниките од истражувањата во областа на лингвистиката и сродни дисциплини за да наоѓаат практични решенија при истражување и разбирање на јазикот во конкретни ситуации. Воедно ќе стекнат и способност за поврзување на концептите и феномените од различни дисциплини како социолингвистика, психолингвистика, прагматика, дискурсна анализа, изучување и усвојување на јазикот како втор или странски итн. што ќе придонесе до подлабоко разбирање на јазикот и неговата практична употреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Во предметната програма на овој курс се дава малку попроширен преглед на областите кои ги покрива применетата лингвистика при проучување на улогата и употребата на јазикот во разни контексти од секојдневниот живот: социолингвистиката, психолингвистиката, прагматиката, анализата на дискурсот, усвојувањето на втор/странски јазик. Содржините се фокусираат на конкретни употреби на јазикот во соодветен контекст, на пример политички, медиумски (прагматичка перспектива на употребата на јазикот), влијанието на контекстот и културата врз преводот и интерпретацијата од еден на друг јазик, општествените и индивидуални фактори кои влијаат на употребата на јазикот (социолингвистички аспект), основни принципи на усвојувањето на странскиот (вториот) јазик и стекнување на јазични компетенции за идната професија, употребата на апликативни техники при изучување на јазикот, како и употреба на јазикот во меѓукултурната комуникација од билингвални и мултилингвални говорители.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1 (30+15)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35 часа	

17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	10			
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен Вовед во применета лингвистика 1				
20	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	интерактивна настава, еклектична				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Norbert Schmitt, Michael P.H. Rodgers (Eds.)	<i>An Introduction to Applied Linguistics</i> ,3 rd edition	Routledge	2019
		2.	Guy Cook	<i>Applied Linguistics</i> (Oxford Introduction to Language Study Series)	Oxford University Press	2003
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alan Davies, Catherine Elder (Eds.)	<i>The Handbook of Applied Linguistics</i>	Blackwell Publishing Ltd.	2004
		2.	Научни статии од различни автори		Journal of Applied Linguistics Equinox	
3.	онлајн предавања		Ted Talks			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АМЕРИКАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО			
2.	Код	АНГ-2023-з-2-6			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развивање и стекнување на социо-културолошка компетенција, меѓукултурно разбирање и комуникација, како и свесност за сопствената и американската култура; развивање способност за проценка и критичка евалуација на генерализации за американската култура; стимулирање на интелектуалната љубопитност за американската култура; развивање емпатија за нејзиниот народ; развивање вештини за примена на знаењето во професионален контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Се обработуваат содржини кои ги отсликуваат културолошките особености на Соединетите Американски Држави: 1. Важни историски настани и цивилизациски достигнувања; личности кои оставиле траг; 2. Култура, уметност, музика, филм, медиуми и секојдневен живот; 3. Празници, обичаи и традиции; 4. Демографија; национален идентитет и вредности; расни, родови и етнични прашања; 5. Политички систем; 6. Правен систем; 7. Индустија и економија; 8. Образовен систем; 9. Англиски јазик и дијалекти.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (оесум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mauk, David, Oakland, John	<i>American Civilization: An Introduction (7 ed.)</i>	Routledge	2017
		2.	Campbell, Neil, Kean, Alasdair	<i>American Cultural Studies: An Introduction to American Culture (3 ed.)</i>	Routledge	2011
	3.	Boyer, Paul S.	<i>American History: A Very Short Introduction</i>	OUP	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maisel, Sandy L.	<i>American Political Parties and Elections: A Very Short Introduction</i>	OUP	2007
		2.				
3.						

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	АНГ-2023-з-3-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска проф. д-р Наташа Стојановска-Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · По завршувањето на овој курс студентите - ќе покажуваат поголемо знаење во вештините на читање, пишување, слушање и зборување на англиски јазик на средно ниво B2-C1 според Европската јазична рамка (CEFR) преку фокус на граматички и лексички содржини - ќе се оспособат критички и креативно да мислат на англиски јазик - ќе ги развијат вештините на превод од и на англиски јазик - ќе бидат способни самостојно да учат - ќе ги зајакнат вештините за индивидуална работа и работа во мали групи.				
11.	Содржина на предметната програма: · Содржините се насочени кон јакнење на вештините слушање, читање, зборување, пишување, како и критичко и креативно мислење. Граматичките структури се работат во комуникативен контекст и вклучуваат: глаголски времиња, безлични глаголски форми (герундив и инфинитив), модални глаголи, условни реченици. Посебно внимание се обрнува врз усвојување нова лексика, зборообразување, синоними, идиоми, фразални глаголи. Се слушаат, читаат, дискутираат и се преведуваат актуелни текстови од и на англиски јазик. Се разработуваат и принципите на составување пишан текст на англиски јазик, со акцент на планирање на писменото искажување и развивање на текст од параграф во есеј.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски, семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:		10	

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положени Современ англиски јазик 1 и Современ англиски јазик 2				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burgess, Sally & Thomas, Amanda	<i>Gold Advanced Coursebook</i>	Pearson Education Limited	2014
		2.	Edwards, Lynda & Newbrook, Jacky	<i>Gold Advanced Exam Maximiser with Key</i>	Harlow: Pearson Education Limited	2014
		3.				
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Vince, M.	<i>Advanced Language Practice</i>	Oxford: Macmillan Education	2003	
	2.	Skipper, M.	<i>Advanced Grammar and Vocabulary</i>	Express Publishing	2014	
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК – ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА 1			
2.	Код	АНГ-2023-3-3-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвои правилен изговор на англиските вокали, дифтонзи и консонанти. Студентите ги стекнуваат следниве компетенции: <ul style="list-style-type: none"> - ќе стекнат теориско знаење од областа на англиската фонетика и фонологија; - ќе умеат да ги перципираат и идентификуваат англиските гласови поединечно и во слен говор; - ќе ја зголемат својата фонолошка свест за разликите помеѓу англискиот и македонскиот гласовен систем, но и помеѓу англиските изворни варијанти; - ќе се оспособат да ги транскрибираат англиските гласови; - ќе се оспособат самостојно да вежбаат и да го коригираат својот изговор. 				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се занимава со детален опис на сегменталната фонологија на гласовниот систем на англискиот јазик. Се објаснуваат основните фонетско-фонолошки теориски поими: фонема, алофон, минимален пар, комплементарна дистрибуција, слободни варијанти. Се дава преглед на говорните органи и нивната улога во усвојување на изговорот на англискиот јазик. Се проучуваат англиските вокали, дифтонзи и консонанти со посебен осврт на нивната класификација, формирање и дистрибуција. Се презентира и вежба фонемска транскрипција. Практичниот дел вклучува перцептивни вежби, изговорни вежби и вежби за подигнување на фонолошката свест за англискиот изговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/ самоевалуација/ анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rogerson-Revell, P.	English phonology and pronunciation teaching	Continuum International Publishing Group	2011
		2.	Roach, P.	English phonetics and phonology: A practical course (4 th edn.)	Cambridge University Press	2009
		3.	Силјаноски, В.	Увод во изговорот на англискиот јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1993
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Derwing, T. & Munro, M	Pronunciation fundamentals: Evidence-based perspectives for L2 teaching and research	John Benjamins	2015
		2.	Ashby, P.	Speech sounds	Routledge	1995

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИОТ РОМАН НА 18-ОТ И 19-ОТ ВЕК			
2.	Код	АНГ-2023-з-3-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Витанова-Стрезова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е стекнување на способност за жанровско препознавање и критичка анализа на англискиот роман од почетокот на 18-от па сè до крајот на 19-от век во контекст на општествените, културните и историските движења и настани во овој период.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот содржи преглед на развојот на англискиот роман од неговите почетоци (првата половина на 18-от век) па сè до крајот на 19-от век. Во рамките на овој предмет романот се изучува од жанровска гледна точка и во контекст на општествените, историските, културните и социјалните настани, развојот на науката и други движења и промени во наведениот период. Курсот го проучува романот преку кус преглед на творештвото на најрепрезентативните писатели од 18-от и 19-от век, со посебен фокус на <i>Робинзон Крусо</i> од Даниел Дефо, <i>Гуливеровите патувања</i> од Џонатан Свифт, <i>Ајванхо</i> од Волтер Скот, <i>Гордост и предрасуди</i> од Џејн Остин, <i>Големите очекувања</i> од Чарлс Дикенс, <i>Панаѓур на суеттата</i> од Вилијам Мејкпис Текери, <i>Џејн Ер</i> од Шарлот Бронте и <i>Оркански височини</i> од Емили Бронте.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит), презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abrams, Meyer Howard, ed.	<i>The Norton Anthology of English Literature, Vol. 2</i>	W W Norton & Co Inc.	1993
		2.	Ford, Boris, ed.	<i>The Pelican Guide to English Literature</i>	Penguin Books	1959
	3.	Sanders, Andrew	<i>The Short Oxford History of English Literature</i>	Oxford University Press	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kettle, Arnold	<i>An Introduction to the English Novel, vol 1</i>	Harper and Brothers	1951
		2.	Walter, Allen	<i>The English Novel: A Short Critical History</i>	J.M. Dent & Sons	1954
3.	Watt, Ian	<i>The Rise of the Novel: Studies in Defoe, Richardson and Fielding</i>	University of California Press	2001		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛОГИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-з-3-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Калина Сотироска Иваноска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научни сознанија за психичките појави и развивање на осетливоста за нивно препознавање. Да се развијат вештини за примена на психолошките знаења во наставата и работата воопшто.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржина на предметната програма: Предмет на психологијата. Перцепција и социјална перцепција. Мислење и говор. Емоции. Мотивација. Помнење и заборавање. Учење. Способности. Ученици со посебни образовни потреби. Професионален развој и ориентација. Психологија на ефикасната настава. Ментална хигиена во училиштето. Психологија на личноста. Инклузивно образование и настава за ученици кои имаат потреба од дополнителна помош во образованието Особини на успешен наставник.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојно учење, учество во изработка на тема, лабораториски вежби (демонстративни, индивидуални, работа во група)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања и теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски), тимска работа	0 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
	17.4.	Присуство		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен Испит	Редовно следење на наставата и реализација на тековните задолженија			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкета и евалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Керамичиева, Р.	Психологија во образованието и воспитанието	Скопје: Просветно дело	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Woolfolk, A.	Educational Psychology, 14th Edition	Pearson	2019
		2.	Slavin , R.	Educational Psychology: Theory and Practice	Pearson	2020
		3.	Brown , P. C., Roediger III, H. L., McDaniel, M. A.	Make It Stick: The Science of Successful Learning	Belknap Press	2014

IV СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	АНГ-2023-з-4-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска проф. д-р Наташа Стојановска-Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - да се овозможи развивање на вештините на читање, пишување, слушање и зборување на англиски јазик на средно ниво B2-C1 според Европската јазична рамка (CEFR) преку фокус на граматички и лексички содржини - да се создадат прилики за критичко и креативно мислење на англиски јазик - да се овозможи развивање на вештините на превод од и на англиски јазик - да се поттикне самостојно учење - да се јакнат вештините за индивидуална работа и работа во мали групи. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> Содржините се насочени кон јакнење на вештините слушање, читање, зборување, пишување, како и критичко и креативно мислење. Граматичките структури се работат во комуникативен контекст и вклучуваат: партиципни конструкции, релативни реченици, трансформации на реченици со фокус на индиректен говор, глаголски времиња, модалност, условност, зборообразување. Посебно внимание се обрнува на усвојување нова лексика, зборообразување, синоними, идиоми, фразални глаголи. Се слушаат, читаат, дискутираат и се преведуваат актуелни текстови од и на англиски јазик. Се разработуваат и принципите на составување пишан текст на англиски јазик, со акцент на планирање на писменото искажување во форма на есеј. 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

.		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положени Современ англиски јазик 1, 2 и 3				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burgess, Sally & Thomas, Amanda	<i>Gold Advanced Coursebook</i>	Pearson Education Limited	2014
		2.	Edwards, Lynda & Newbrook, Jacky	<i>Gold Advanced Exam Maximiser with Key</i>	Harlow: Pearson Education Limited	2014
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vince, M.	<i>Advanced Language Practice</i>	Oxford: Macmillan Education	2003
		2.	Skipper, M.	<i>Advanced Grammar and Vocabulary</i>	Express Publishing	2014
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК – ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЈА 2			
2.	Код	АНГ-2023-3-4-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Студентот треба да го има претходно запишано и ислушано предметот Граматика на англискиот јазик – Фонетика и фонологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се препознаат и усвојат фонолошките промени кои настануваат при брз говор, англискиот нагласок и интонација. Студентите ги стекнуваат следниве компетенции: <ul style="list-style-type: none"> - ќе стекнат теориско знаење од областа на англиската прозодиска фонетика и фонологија; - ќе умеат да ги перципираат и идентификуваат модификациите карактеристични за англиските гласови во слен говор; - ќе се оспособат да ги транскрибираат англиските гласови во слен говор; - ќе ја зголемат својата фонолошка свест за англиската интонација и нејзината дискурсна функција; - ќе се оспособат самостојно да вежбаат за да постигнат флуентен изговор со соодветна интонација. 				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се фокусира на англиските гласови во слен говор и на супрасегменталната (прозодиска) фонологија на гласовниот систем на англискиот јазик. Се разработуваат фонолошките процеси и јаките/слабите форми на структурните зборови. Се дава детален опис на англискиот слог, зборовниот нагласок, реченичниот нагласок и ритмот. Се обработуваат општите особености на англиската интонација, нејзиното значење и функција во говорниот дискурс. Се споредуваат изговорните разлики меѓу англиските изворни варијанти. Се врши контрастивна анализа на англискиот и на македонскиот гласовен систем со посебен осврт на карактеристичните грешки кои ги прават изучувачите при усвојување на англискиот изговор. Практичниот дел вклучува фонемска транскрипција на ниво на реченица и говорен текст, како и интонациски вежби според интонациски групи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар, Положен испит по Граматика на англискиот јазик – Фонетика и фонологија 1.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roach, P.	English phonetics and phonology: A practical course (4 th edn.)	Cambridge University Press	2009
		2.	Wells, J. C.	English intonation: An introduction	Cambridge University Press	2006
		3.	O'Connor, J. D. & Arnold, G.	Intonation of colloquial English (2 nd edn.)	Longman	1973
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Derwing, T. & Munro, M	Pronunciation fundamentals: Evidence-based perspectives for L2 teaching and research	John Benjamins	2015
		2.	Rogerson-Revell, P.	English phonology and pronunciation teaching	Continuum International Publishing Group	2011

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКАТА ПОЕЗИЈА НА 19-ОТ ВЕК			
2.	Код	АНГ-2023-з-4-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Милан Дамјаноски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Изучување на англиската поезија од периодот 1732-1900 год. (романтизам и викторијанска епоха), како и на главните општествени, политички и културни движења кои влијаат на неа. Запознавање со главните тематски, поетски, стилски и идеолошки аспекти на творештвото во двата перода преку критичките и теориските погледи на авторите и критиката. Согледување на влијанието на романтичарските автори и поезија врз развојот на англиската поезија во следните два века врз анализа на песните и критичко-теоретските текстови од овој период. Приказ на улогата и позицијата на жените автори во 19 век. Анализа на викторијанската поезија како креативен обид да се прилагоди на новите општествени, технолошки, научни и културни промени и тенденции. Запознавање со развојот на нови хибридни жанрови и естетски движења во втората половина на 19 век. Увид во процесот на премин кон стилистиката на модерничка поезија од 20 век..				
11	Содржина на предметната програма: · Англиска поезија од периодот на предромантизмот: „Гробарска школа“, сентименталисти, В. Блејк, Р. Бернс. - Поезијата на постарите романтичари: В. Вордсворт, С. Т. Колриџ (Лирски балади, Biographia Literaria). - Поезијата на помладите романтичари: Џ. Г. Бајрон, П. Б. Шели, Џ. Китс; - поезијата од викторијанскиот период (1832-1900): А. Тенисон, Р. Браунинг, М. Арнолд, Предрафаелитите (Д. Г. Розети, К. Розети, А. Свинбери), Џ. М. Хопкинз.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самооценување / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Greenblatt, Steven George, et al. (eds.)	Norton Anthology of English Literature	Norton & Co.	2018
		2.	Curran, Stuart	The Cambridge Companion to British Romanticism	Cambridge University Press	1993
	3.	Bristow, Joseph	The Cambridge Companion to Victorian Poetry	Cambridge University Press	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Joel Faflak, Julia M. Wright (ed.)	A Handbook of Romanticism Studies	Wiley-Blackwell	2012
		2.	Bloom, Harold	English Romantic Poetry	Bloom's Period Studies	2003
3.	Cronin, Ciaran	A Companion to Victorian Poetry (Blackwell Companions to Literature and Culture)	Blackwell Publishing	2002		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПЕДАГОГИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-з-4-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Анета Баракоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за суштината на педагошката наука и нејзиниот предмет на проучување, да се запознаат со основните карактеристики на воспитанието, научните достигнувања од областа на теоријата и практиката на воспитанието, како и знаења за општите законитости на наставниот процес, да ја планираат, анализираат и вреднуваат наставната работа, критички да размислуваат за проблемите од областа на воспитанието и обзаванието и практично да ги имплементираат стекнатите знаења и вештини.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни определби на педагогијата како наука; Научно определување на педагогијата. Педагогијата и другите науки. Основни педагошки поими. Воспитанието-последица и потреба на општествениот развој. Основни карактеристики на воспитанието. Фактори во развитокот на личноста. Воспитаник – воспитувач. Цел на воспитанието. Основни подрачја на педагошко делување во развојот на личноста. Воспитен систем. Дидактиката како научна дисциплина. Основни дидактички поими. Поим за настава и видови настава. Таксономија на наставните цели. Наставен план и програма. Структура на наставниот процес. Етапи на наставниот процес. Методи и облици на наставна работа. Организација на наставен час. Дидактички принципи. Наставни медиуми. Планирање и подготовка на наставата. Вреднување на дидактичката ефикасност на наставата.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, дебати, работилници, самостојна работа, истражувачки активности, групна работа, индивидуална работа, изработка на практични трудови, симулирање на ситуации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во наставата Реализација на тековни активности				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Баракоска, А.	Општа педагогија	Филозофски факултет-Скопје	2020
		2.	* * *	Дидактика (интерен материјал)	Филозофски факултет-Скопје	2010
		3.	Стојановска, В.	Наставни медиуми	Филозофски факултет-Скопје	2012
		4.	Адамческа, С.	Активна настава	Легис, Скопје	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Suzić, N.	Pedagogija za XXI vijek	Banja Luka:TT-Centar	2005
		2.	Поткоњак, Н. (редакција)	Општа педагогија	Училишки факултет--Београд	1996
	3.	Vilotijevic, M.	Didaktika 1, 2, 3	Uciteljski fakultet, Beograd	2000	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПЕДАГОГИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-з-4-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет)	прв			
6.	Академска година/семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Борче Костов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите - идните наставници да стекнат основни знаења од областа на педагогијата; да се поттикнуваат на критичко размислување за проблемите од оваа област, како и оспособување за апликација на стекнатите знаења и развивање на наставни вештини.				
11.	Содржина на предметната програма: Педагогијата како наука за воспитувањето; Феноменот на воспитувањето; Што е воспитување; Поимно определување; Моќта и границите на воспитувањето; Поделба на воспитувањето; Воспитен процес; Естетско воспитување; Морално воспитување; Интелектуално воспитување; Работно и политехничко воспитување; Физичко-здравствено воспитување.				
12.	Методи на учење: работилници, работа во мали групи, индивидуални вежби, презентации, симулации, демонстрации, дискусии групи, набљудување, практична работа.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			бодови
	17.3	Активност и учество			бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
		Континуирано следење на напредокот на студентите; електронско портфолио; евалуација од страна на			

		студентите.				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Костова	Општа педагогија	УКИМ-Скопје	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
			1.	Борче Костов	Теорија на воспитание	УКИМ-Скопје
		2.	Борче Костов	Естетско воспитание	УКИМ-Скопје	2013
	3.	Костова, М., Баракоска, А., Маказлиева, Е.	Педагогија	Просветно дело АД, Скопје	2011	

ТРЕТА ГОДИНА

V семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	АНГ-2023-з-5-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Развивање на компетенцијата за употреба на комплексни јазични структури, за напредно усно и писмено изразување и совладување на современиот англиски јазик на C1 ниво според CEFR. Целта на предметот е да ги оспособи студентите активно да се служат со соодветниот академски регистар на англиски јазик на C1 ниво. Студентите ќе ги подобрат четирите јазични вештини-слушање со разбирање, зборување, читање и пишување, ќе ги развијат вештините за превод од и на англиски јазик и ќе ги надградат вештините за индивидуална работа и работа во мали групи. Исто така ќе развиваат јазични компетенции за идни наставници по англиски јазик, пишувачи на академски и содржински текстови и професионални преведувачи.				
11	Содржина на предметната програма: · Во рамките на овој предмет ќе бидат вклучени: а) Одбрани тематски содржини што овозможуваат: збогатување на вокабуларот, усвојување лексички и морфосинтактички елементи, повторување и проширување на знаењето на англискиот јазик од претходните академски години, како и користење на широк опсег граматички структури. б) Активности за слушање онлајн предавања, TED Talks, дијалози и презентации коишто постепено стануваат потешки за слушање и разбирање. в) Активности за подобрување на вештината на зборување со цел ефективна и релевантна комуникација. г) Читањето и преведувањето ќе се изучуваат преку активности фокусирани на содржината на текстот, карактеристиките на истиот како кохерентност, последователност и структура. Текстовите се базираат на актуални теми и се од различни медиуми, вебстраници и учебници. д) Делот за пишување претставува продолжен процес (од претходните студиски години) на изучување на техниките и фазите на академското пишување со посебен фокус на сумирање, евалуација и цитирање на извори.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	

17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			65	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			25	
	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по Современ англиски јазик 4		
20	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик, македонски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници		
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Denise Young, Neilane Liew, Bridget Aucoin	Reading and Writing IELTS Preparation and Practice	Oxford University Press	2013
		2.	Martin Hewings, Craig Thaine	Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book: An Integrated Skills Course for EAP	Cambridge University Press	2003
		3.	Мира Беќар	Скрипта со актуелни текстови и вежби		
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mark Skipper	Advanced Grammar and Vocabulary	Oxford University Press	2012
		2.	Mark Harrison, Rosalie Kerr	Proficiency Practice Tests	Oxford University Press	1998
		3.		Апликации за учење и вежбање странски јазик		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК - ЛЕКСИКОЛОГИЈА 1			
2.	Код	АНГ-2023-з-5-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот: <ul style="list-style-type: none"> - покажува знаење и разбирање на основните поими од областа на англиската лексика. - покажува способност за препознавање, објаснување и анализа на основните лексички и значенски односи во англискиот јазик. - покажува способност за утврдување и анализа на улогата на главните видови зборови во англискиот јазик во пренесување и разбирање на значењето и нивните меѓусебни значенски односи. 				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологијата наспроти другите гранки на лингвистиката (морфологијата, фонетиката и фонологијата, синтаксата, семантиката, прагматиката и социолингвистиката). Основни единици во лексикологијата: зборови, лексеми, фрази, граматички зборови, морфеми и нивна реализација, видови на морфеми. Лексичка семантика: значење на зборовите и референција. Основни семантички поими. Можни приоди кон значењето на зборот (историски преглед). Лексичко значење - лексички полиња и лексички јазови. Фрази, колокации и клишеа. Семантички универзалии: лингвистички релативизам наспроти лингвистички универзализам. Значенски односи. Синонимија. Хипонимија. Антонимија – видови антоними. Полисемија и хомонимија. Метафора и метонимија. Значенски и службени зборови. Критериуми за класификација на зборовите. Лексички промени – лингвистички причини за промени на значењето. Примарно зборообразување и зборобразувачки правила.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Граматика на англискиот јазик - Морфологија 1 Положен испит по Граматика на англискиот јазик - Морфологија 2 Задолжително активно присуство на часови (предавања и вежби). Студентот треба да присуствува на најмалку 80 % од вкупниот број на часови предвидени посебно за предавања и посебно за вежби за да добие потпис и да се стекне со услов за полагање на завршен испит.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bauer, L.	An Introduction to English Lexicology	Edinburgh University Press	2022
		2.	Hurford, J. Heasley, B. & Smith, M.B.	Semantics: a Coursebook	Cambridge University Press	2007
		3.	Stefanovski, Lj.	English Lexicology: a Coursebook	DataPons	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jackson, H. & Amvela, E.Z.	An Introduction to English Lexicology: Words, Meaning and Vocabulary	Bloomsbury Academic	2021
		2.	Plag, I.	Word-formation in English	Cambridge University Press	2003

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА АНГЛИСКА ПОЕЗИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-з-5-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите да се стекнат со знаења од англиската поезија од периодот на модернизмот и постмодернизмот. Студентите да развијат разбирање за релацијата на поезијата со современите општествени, политички и културни движења. Студентите да се запознаат со критичките и теориските погледи на авторите и критиката. Студентите да развијат вештини за анализа на песни и за критичко размислување.				
11	Содржина на предметната програма: · Во рамки на предметот, се изучуваат почетоците на развојот на модерната поезија во Велика Британија во првата половина на 20-от век, од 1900-те до 1940-те години, како и со општествениот, културниот и книжевниот контекст на овој период во Велика Британија; Поезијата на „Џорџијанските“ поети, „Имажистите“ и поетите од Првата светска војна. Модернистите Т. С. Елиот и В. Б. Јејтс. Поетите од 1930-те. Почетоците на развојот на постмодерната поезија во Велика Британија во втората половина половина на 20-от век, од 1950-те до 2000-те години, како и со општествениот, културниот и книжевниот контекст на овој период. Се дискутираат и неколку примери од поезија во 21от век.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. H. Abrams, et. al.	<i>Norton Anthology of English Literature (vol. 2)</i>	W. W. Norton and Co.	2012
		2.	Bradbury, M. & McFarlane, eds.	<i>Modernism</i>	Penguin Books	1987
		3.	Andrew Sanders	<i>The Short Oxford History of Literature, 2nd ed.</i>	Clarendon Press	1994
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hulse, M. Kennedy, D. Morley, D. eds.	<i>The New Poetry</i>	Newcastle: Bloodaxe Books	1993
		2.	Neil Corcoran	<i>English Poetry since 1940</i>	Longman/Routledge	1993
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	АНГ-2023-з-5-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анжела Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · - стекнување знаење за основните концепти од областа на Методиката на наставата по странски јазици · - развивање свест за улогата на различни фактори во усвојувањето странски јазици · - развивање способност за критичка анализа на позначајните теории на усвојување јазици и наставните методи како и на нивната применливост во различни наставни контексти · - развивање свест за потребата од создавање стимулативна средина за учење во согласност со индивидуалните карактеристики на учениците и концепцијата за инклузивно образование · - развивање свест за значењето на создавање еkleктички наставен приод во согласност со спецификите на наставниот контекст · - развивање способност за анализа на наставни материјали и активности од перспектива на принципите на усвојувањето јазици				
11	Содржина на предметната програма: · Предмет на проучување на Методиката и нејзината поврзаност со сродни дисциплини. Процесот на усвојување странски јазик низ призмата на позначајните теории за усвојување јазици и наставните методи. Улогата на инпутот, интеракцијата, меѓујазикот, меѓујазичната интерференција и корекцијата на грешки во усвојувањето странски јазик. Невролингвистички и психоллингвистички претпоставки за успешно учење. Влијанието на лингвистичките, биолошките, социокултурните, когнитивните и афективните фактори во усвојувањето јазици. Индивидуалните разлики во усвојувањето јазици (стилови, стратегии на учење, различни типови интелигенција, типови на личност, ученици со посебни образовни потреби и др). Еkleктички наставен пристап. Комуникативна компетенција. Наставникот како фактор во наставата по странски јазик.				
12	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, презентации, комбинирано учење, проектни и домашни задачи, дневник на учење, микро-поучување, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10	

	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brown, H.D.	Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (2nd ed.)	White Plains, NY: Pearson Education	2000
		2.	Freeman, D.L.	Techniques and Principles in Language Teaching (2nd ed.)	Oxford University Press	2000
		3.	Hedge, T.	Teaching and Learning in the Language Classroom	Oxford University Press	2014
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brown, H.D,	Principles of Language Learning and Teaching (4th ed.)	Longman	2000
		2.	Leaver, B.L., M.Ehrman and B. Shekhtman	Achieving Success in Second Language Acquisition	Cambridge: Cambridge University Press	2005
3.		Sousa, D.	How the Brain Learns	SAGE Publications	2006	

VI СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	АНГ-2023-з-6-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Мира Бекар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот претставува продолжување на Современ англиски јазик. Развивање на компетенцијата за употреба на комплексни јазични структури, за напредно усно и писмено изразување и совладување на современиот англиски јазик на ниво помеѓу Ц1 и Ц2 (C1-C2 според CEFR). Целта на предметот е да ги оспособи студентите активно да се служат со соодветниот академски регистар на англиски јазик на C1 ниво. Студентите ќе ги подобрат четирите јазични вештини-слушање со разбирање, зборување, читање и пишување, ќе ги развијат вештините за превод од и на англиски јазик и ќе ги надградат вештините за индивидуална работа и работа во мали групи. Исто така ќе развиваат јазични компетенции за идни наставници по англиски јазик, пишувачи на академски и содржински текстови и професионални преведувачи.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој предмет ќе бидат вклучени: а) Одбрани тематски содржини што овозможуваат: збогатување на вокабуларот, усвојување лексички и морфосинтактички елементи, повторување и проширување на знаењето на англискиот јазик од претходните академски години, како и користење на широк опсег граматички структури. б) Активности за слушање онлајн предавања, TED Talks, дијалози и презентации коишто постепено стануваат потешки за слушање и разбирање. в) Активности за подобрување на вештината на зборување со цел ефективна и релевантна комуникација. г) Читањето и преведувањето ќе се изучуваат преку активности фокусирани на содржината на текстот, карактеристиките на истиот како кохерентност, последователност и структура. Текстовите се базираат на актуални теми и се од различни медиуми, вебстраници и учебници. д) Делот за пишување претставува продолжен процес (од претходните студиски години) на изучување на техниките и фазите на академското пишување со посебен фокус на аргументација, користење на научни извори и пишување истражувачки трудови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	

·		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	65		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25		
	17.3.	Активност и учество	10		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по Современ англиски јазик 5		
20	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик, македонски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници		
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Denise Young, Neilane Liew, Bridget Aucoin	Reading and Writing IELTS Preparation and Practice	Oxford University Press
		2.	Martin Hewings, Craig Thaine	Cambridge Academic English C1 Advanced Student's Book: An Integrated Skills Course for EAP	Cambridge University Press
		3.	Мира Беќар	Скрипта со актуелни текстови и вежби	
		Година			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Mark Skipper	Advanced Grammar and Vocabulary	Oxford University Press
2.		Mark Harrison, Rosalie Kerr	Proficiency Practice Tests	Oxford University Press	
3.			Онлајн апликации за учење странски јазик		
Година					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК - ЛЕКСИКОЛОГИЈА 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-6-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот: <ul style="list-style-type: none"> - покажува способност за препознавање, објаснување и анализа на главните зборобразувачки процеси во англискиот јазик. - покажува способност за утврдување на улогата на главните зборобразувачки процеси во формирањето на вокабуларот на англискиот јазик. - покажува способност за препознавање, објаснување и анализа на функционално-стилистичка употреба на англиската лексиката. - покажува способност за следење и анализа на јазикот на интернет и социјалните медиуми. - поседува вештини при користење на електронските ресурси. 				
11.	Содржина на предметната програма: Примарно зборобразување и зборобразувачки правила. Секундарно зборобразување. Зборобразувачки правила. Продуктивност и ограничувања во зборобразувањето. Класификација на деривациските афикси (фонолошка, синтаксичка и семантичка). Префиксација. Суфиксација. Сложенки – карактеристики на сложенките и нивна семантичка класификација. Нулта деривација – видови на нулата деривација. Кратење како зборобразувачки процес и видови кртење на зборовите. Лексичка социолингвистика. Регионално раслојување на јазикот. Разлики помеѓу Британскиот англиски и Американскиот англиски јазик. Англискиот јазик во ЕУ. Темпорално раслојување на јазикот. Заемки во англискиот јазик. Општествено раслојување на јазикот и формирање на социолекти. Јазикот и културата. Јазикот и родот. Лексички разлики во јазикот употребен за и од одреден пол. Јазички шовинизам. Лексичка прагматика. Функционално раслојување на јазикот. Формални и неформални јазички регистри поврзани со соодветен вокабулар. Вокабуларот во јазикот на интернет и социјалните медиуми. Лексикографијата како применета лексикологија. Целосен и системски опис на вокабуларот. Видови речници и останати електронски ресурси.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:			

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Граматика на англискиот јазик – Лексикологија 1; Задолжително активно присуство на часови (предавања и вежби). Студентот треба да присуствува на најмалку 80 % од вкупниот број на часови предвидени посебно за предавања и посебно за вежби за да добие потпис и да се стекне со услов за полагање на завршен испит.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bauer, L.	An Introduction to English Lexicology	Edinburgh University Press	2022
		2.	Hurford, J. Heasley, B. & Smith, M.B.	Semantics: a Coursebook	Cambridge University Press	2007
		3.	Stefanovski, Lj.	English Lexicology: a Coursebook	DataPons	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gee, J.P.	Introducing Discourse Analysis: from Grammar to Society	Routledge	2018
		2.	Jackson, H. & Amvela, E.Z.	An Introduction to English Lexicology: Words, Meaning and Vocabulary	Bloomsbury Academic	2021
3.		Stockwell, P.	Sociolinguistics: a Resource Book for Students	Routledge	2001	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МОДЕРЕН АНГЛИСКИ РОМАН			
2.	Код	АНГ-2023-з-6-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Соња Витанова-Стрезова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметната програма е стекнување на способност за жанровско препознавање и апликативна книжевна анализа на модерниот англиски роман со примена на модерни и современи теории за романот.				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на курсот се проучува појавата на модернизмот глобално и влијанието на оваа стилска формација врз британското општество од крајот од деветнаесеттиот и почетокот на дваесеттиот век. Предмет на проучување се и историските, општествените, политичките и културните случувања во Обединетото Кралство во текот на дваесеттиот век кои го условиле развојот на модерниот англиски роман. Курсот се осврнува и на развојот на филозофијата, антропологијата, психологијата (психоанализата) и влијанието на овие науки врз книжевна теорија и критика на модерниот англиски роман. Во фокус на проучувањето се и карактеристиките на модерниот англиски роман (новите теми коишто ги воведува, симболизмот, новиот третман на наративното време, иновативните наративни техники, романот на текот на свеста, постмодерните тенденции и друго). Курсот опфаќа и модерна теорија на романот преку теоретските согледби на Х. Џејмс, Џ. Конрад, Е. М.Фостер, Д. Х. Лоренс, Џ. Џојс и В. Вулф. Главниот акцент е ставен на проучување на книжеvnата критика за репрезентативните модерни англиски романи: <i>Срце на темнината</i> од Џ. Конрад, <i>Патување во Индија</i> од Е. М.Фостер, <i>Синови и љубовници</i> од Д. Х. Лоренс, <i>Портрет на уметникот во младоста</i> од Џ. Џојс, <i>Г-ѓа Даловеј</i> од В. Вулф и <i>Господар на мувите</i> од В. Голдинг.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит), презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен предметот Англискиот роман на 18-от и 19-от век				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	1. Bradbury, Malcolm	<i>The Modern World: Ten Great Writers</i>	Penguin Books LTD	1989
		2.	Daiches, David	<i>The Novel and the Modern World</i>	The University of Chicago Press	1965
		3.	Matz, Jesse	<i>The Modern Novel: A Short Introduction</i>	Wiley Blackwell 2004	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abrams, Meyer Howard, ed.	<i>The Norton Anthology of English Literature, Vol. 2</i>	W W Norton & Co Inc.	1993
		2.	Edel, Leon	<i>The Psychological Novel 1900-1950</i>	J.B. Lippincott Co.; first edition	1955
	3.	Humphrey, Robert	<i>Stream of Consciousness in the Modern Novel</i>	University of California Press	1954	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-6-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анжела Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе стекнат компетенции и вештини за: - интегрирање на јазичните компоненти и вештини во наставата - развивање на интеркултурната компетенција на учениците - развивање на критичкото, креативното мислење и способноста за самостојно учење кај учениците - следење и оценување на напредокот на учениците - примена на информациска технологија во наставата по англиски јазик. - анализа и креирање наставни задачи и материјали во согласност со целите на наставната единица и индивидуалните потреби на учениците - саморефлексија и самоследење на развојот на сопствените наставни компетенции				
11	Содржина на предметната програма: · Цели и предметна содржина на наставата по англиски јазик. Интегрирање на јазичните компоненти (изговор, вокабулар и граматика) во наставата по англиски јазик. Развивање на јазичните вештини (слушање, говорење, читање и пишување). Видови грешки и техники за нивна корекција. Развивање на критичкото, креативното мислење и автономноста во учењето. Развивање на интеркултурната компетенција. Следење и оценување на напредокот на учениците. Заедничката европска референтна рамка за јазиците и Европското јазично портфолио. Наставен план и програма. Основни елементи на планирањето на наставна единица. Анализа на учебници и наставни материјали. Видови наставни техники. Наставникот како фактор во наставата по странски јазик. Основни професионални компетенции на наставниците по англиски јазик.				
12	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, презентации, комбинирано учење, проектни и домашни задачи, дневник на учење, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	10		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по Методика на наставата по англиски јазик 1			
20	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација / анкетни прашалници			
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brown, H.D. & H. Lee	Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (4th ed.)	Pearson Education.	2015
		2.	Scrivener, J	Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching	MacMillan	2011
	3.	Ur, P.	A Course in Language Teaching	Cambridge University Press	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tanner, R. & C.Green	Tasks for Teacher Education: A Reflective Approach	Longman	1998
		2.	Willis, J.	A Framework for Task-Based Learning	Longman	1999
3.	Алексова, Г. и др.	Прирачник за наставата по немајчин јазик	Британски Совет	2011		

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 7			
2.	Код	АНГ-2023-з-7-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска проф. д-р Мери Лазаревска м-р Маја Јошевска-Петрушевска м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе развијат и стекнат јазична компетенција на напредно Ц1-Ц2 ниво (според Заедничката европска референтна рамка за јазици - CEFR) на современиот англиски јазик; компетенција за писмена и вербална комуникација со применување на рецептивните вештини (слушање, читање) и продуктивните вештини (говорење, пишување) преку граматички и лексички содржини, функционален јазик и владеење на жанрови во академскиот пишан дискурс со примена на соодветен регистар, организација и кохерентност. Студентите ќе се оспособат за критичко размислување преку поттикнување на самостојно учење и зајакнување на вештините за индивидуална и тимска работа.				
11	Содржина на предметната програма: · Во текот на семестарот ќе се увежбуваат и утврдуваат разновидни јазични и граматички структури и конструкции, лексички форми, збогатување на вокабуларот - синоними, антоними, регистар, идиоматски изрази, колокации и фразални глаголи; ќе се обработуваат текстови со различни културно-општествени теми од областа на англо-американската култура од повеќе аспекти; превод од англиски на македонски јазик, и обратно, на текстови кои обработуваат различни културно-општествени теми од областа на англо-американската култура; составување пишан текст на англиски јазик со посебен фокус на регистарот и контекстот, како и значајноста на кохезија и кохерентност, а типовите на пишан текст кои се анализираат се биографија, мотивационо писмо и извештаи. Студентите ќе имаат можност да ги утврдат четирите јазични вештини - слушање со разбирање, зборување, читање и пишување, да го збогатат својот вокабулар, и да го прошират своето знаење со користење на широк опсег на граматички структури, а разновидните јазични структури и нова лексика се усвојуваат во комуникативен контекст. Студентите ќе имаат можност да ги увежбаат, подобрат и утврдат своите комуникативни вештини, да искажат свои ставови, како и да развијат способност за критичко размислување и аргументирање преку дискусии и дебати на широк опсег современи теми од областа на англо-американската култура и современите случувања.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	

·		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Современ англиски јазик 6			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Capell, A. and Sharp, W.	Cambridge English Objective Proficiency - Students' Book (second edition)	Cambridge University Press
		2.	Lazarevska, M.	Course pack materials (a selection of materials for translation of various spheres by various authors and sources)	
		3.	Joshevska-Petrushevska, M., Duckinoska-Mihajlovska I.	Course pack materials (a selection of materials by various authors)	
		Година	2014		
		22.2.	Дополнителна литература		
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
	1.	Naumoska-Sarakinska, B.	Supplementary Materials for Modern English Language 7		
	2.	Swan, J.M., and Feak, C.B.	Academic Writing for Graduate Students	University of Michigan Press	
	3.	Betsis, A., and Mamas L.	The Vocabulary Files - Level C1	Global ELT Limited	
	Година	2012	2018		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК – СИНТАКСА 1			
2.	Код	АНГ-2023-з-7-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Стојановска-Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој предмет има цел да придонесе за развивање на аналитичкото мислење кај студентите, така што тие ќе стекнат теориски знаења за основните конституенти на простата реченица и фраза и ќе се оспособат да ги откријат корелациите меѓу формата и функцијата на фразно и реченично ниво. Студентите ќе стекнат знаења за комбинациите на дел-реченици во независноложени и зависноложени реченици, што ќе им помогне за практична анализа на сите видови реченици.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот претставува вовед во синтакса во кој се разработуваат основните граматички концепти. По разграничувањето меѓу фрази и реченици фокусот паѓа на нивната структура. Простата реченица се објаснува семантички преку предикатско-аргументска структура и главните синтаксички модели. Синтаксичките функции се објаснуваат преку површинските реализации на аргументите, фразни и реченични. Разгледувањето на зависноложените реченици се остварува со употреба на класификацијата на зависните дел-реченици. На крај следи практична анализа на реченици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни и самостојни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Граматика на англискиот јазик - Лексикологија 2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vespoor, M. & K. Sauter	English Sentence Analysis	Amsterdam: John Benjamins	2000
		2.	Van Gelderen, E.	An introduction to the Grammar of English (revised edition)	Amsterdam: John Benjamins	2010
	3.	Burton-Roberts, N.	Analysing Sentences: An Introduction to English Syntax (fourth edition)	New York: Routledge	2016	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Huddleston, R. & G. Pullum	The Cambridge Grammar of the English Language	Cambridge: Cambridge University Press	2002
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АМЕРИКАНСКА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	АНГ-2023-з-7-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Запознавање со главните движења, автори и дела од почетокот на 19 век до 21 век. Стекнување способност за критичка анализа на делата и авторите во однос на книжевните и општествените движења на кои тие припаѓаат (романтизам, трансцендентализам, реализам, натурализам, модернизам, постмодернизам итн). Стекнување вештини за критичка анализа и интерпретација на книжевно дело во однос на културниот и историскиот контекст на САД, но и од аспект на критичка теорија (критичка теорија на раса, феминизам, постколонијализам, квір теорији). Студентот ќе умее да го анализира и критички евалуира наследството, разноликоста и развојот на американската книжевност. Стекнување вештини на критичко читање, разбирање и писмена евалуација на книжевноста.				
11	Содржина на предметната програма: · Запознавање со централните движења и теми во американската книжевност од средината на 19 век до 21 век во полето на поезијата, расказот, романот и драмата. Преглед на периоди, движења, теми и супкултури во американската книжевност: романтизмот во САД, трансцендентализам, реализмот и натурализмот, идејата за американскиот сон, литературата на американскиот југ, бит генерацијата, професионалисти, хипер-реалисти. Запознавање со централните автори од американската книжевност: Емили Дикинсон, Волт Витман, Херман Мелвил, Ф. Скот Фицџералд, Вилијам Фокнер, Еудора Велти, Тенеси Вилијамс, Ален Гинзберг, Силвија Плат, Фланери О'Конор, Бернард Маламууд, Едвард Олби, Рејмонд Карвер, Џон Чивер, Курт Вонегат, Труман Капоти, Алис Вокер, Тони Морисон, Арт Шпигелман...				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McMichael, George, et al. (eds.)	Anthology of American Literature, 10th ed., vol. 2	Longman	2002
		2.	Gray, Richard J.	A History of American Literature	Blackwell	2004
	3.	Baym, Nina	American Passages: A Literary Survey	Norton & Co.	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	hooks, bell	We Real Cool: Black Men and Masculinity	Routledge	2004
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИЧНА ПОДГОТОВКА ЗА НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	АНГ-2023-3-7-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анжела Николовска проф.д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе стекнат знаење и способност за: - компарирање на наставната практика со теоретските претпоставки за успешно учење - планирање и изведување динамична настава со примена на современи наставни приоди и медиуми - донесување принципиелни одлуки при избор на соодветен наставен пристап - создавање стимулативна средина за учење во сообразност со индивидуалните потреби на учениците - развивање на критичкото, креативното мислење и самостојноста во учењето - следење и анализа на наставата од аспект на критериумите за квалитетна настава - анализа на учебници, наставни материјали и наставни програми - адаптирање на постоечките и создавање сопствени наставни материјали - само-рефлексија, следење и истражување на сопствената наставна практика				
11	Содржина на предметната програма: · Наставникот како фактор во наставата по странски јазик. Основните професионални компетенции на наставниците по англиски јазик во Р.С. Македонија. Европското портфолио за наставници по странски јазици. Вербалната комуникација (метајазик, поставување прашања, давање повратна информација, улогата на мајчиниот јазик во наставата по англиски јазик како странски). Невербалната комуникација во наставата. Планирање наставна единица и организирање наставен час (давање инструкции, форми на работа; менаџирање на интеракцијата, дисциплината, просторот и времето). Создавање стимулативна средина за учење во согласност со принципите на инклузивното образование. Техники за справување со предизвиците и спецификите на наставниот контекст (големи и хетерогени паралелки, комбинирани паралелки и сл.). Наставни средства и материјали. Принципи на креирање наставни задачи. ИКТ во наставата. Критичкото, креативното мислење и автономноста во учењето. Набљудување и анализа на настава по англиски јазик со ученици на различна возраст. Спецификите на актуелниот воспитно-образовен систем. Изведување настава преку микро-поучување и држење час во училиште.				
12	Методи на учење: Предавања и вежби, хоспитации, консултации, презентации, комбинирано учење, проектни и домашни задачи, дневник на учење, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	

17	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови			40		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40		
	17.3.	Активност и учество			20		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по Методика на наставата по англиски јазик 1			
20	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници			
22	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература				Година	
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач		
		1.	Harmer, J.	How to Teach English	Longman		
		2.	Scrivener, J.	Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching	MacMillan		
		3.	Scrivener, J.	Classroom Management Techniques	Cambridge University Press		
		22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач		
	1.	Harmer, J.	The Practice of English language Teaching (4 th ed.)	Longman			
	2.	Ur, P.	A Course in Language Teaching	Cambridge University Press			
	3.	БРО	Наставни програми по англиски јазик за основно и средно образование	МОН			

VIII СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК 8			
2.	Код	АНГ-2023-3-8-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска проф. д-р Мери Лазаревска м-р Маја Јошевска-Петрушевска м-р Ивана Дуќиноска-Михајловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе развијат и стекнат јазична компетенција на напредно Ц2 ниво (според Заедничката европска референтна рамка за јазици - CEFR) на современиот англиски јазик; компетенција за писмена и вербална комуникација со применување на рецептивните вештини (слушање, читање) и продуктивните вештини (говорење, пишување) преку граматички и лексички содржини, функционален јазик и владеење на жанрови во академскиот пишан дискурс со примена на соодветен регистар, организација и кохерентност. Студентите ќе се оспособат за критичко размислување преку поттикнување на самостојно учење и зајакнување на вештините за индивидуална и тимска работа.				
11	Содржина на предметната програма: · Во текот на семестарот ќе се увежбуваат и утврдуваат разновидни јазични и граматички структури и конструкции, лексички форми, збогатување на вокабуларот - синоними, антоними, регистар, идиоматски изрази, колокации и фразални глаголи на највисоко Ц2 ниво на современиот англиски јазик; ќе се обработуваат текстови со различни културно-општествени теми од областа на англо-американската култура од повеќе аспекти; превод од англиски на македонски јазик, и обратно, на текстови кои обработуваат различни културно-општествени теми од областа на англо-американската култура; пишување на истражувачки трудови преку анализа на следните единици: апстракти, интерпретација/опис на визуелно претставени податоци (графикони, табели, дијаграми), парафраза, цитирање на извори, библиографија, насоки за пишување на дипломски труд. Студентите ќе имаат можност да ги утврдат четирите јазични вештини - слушање со разбирање, зборување, читање и пишување, да го збогатат својот вокабулар, и да го прошират своето знаење со користење на широк опсег на граматички структури, а разновидните јазични структури и нова лексика се усвојуваат во комуникативен контекст. Студентите ќе имаат можност да ги увежбаат, подобрат и утврдат своите комуникативни вештини, да искажат свои ставови, како и да развијат способност за критичко размислување и аргументирање преку дискусии и дебати на широк опсег современи теми од областа на англо-американската култура и современите случувања.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+4 (30+60)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по Современ англиски јазик 7		
20	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик, македонски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници		
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Capell, A. and Sharp, W.	Cambridge English Objective Proficiency - Students' Book (second edition)	Cambridge University Press
		2.	Lazarevska, M.	Course pack materials (a selection of materials for translation of various spheres by various authors and sources)	
	3.	Joshevska-Petrushevska, M., Duckinoska-Mihajlovska I.	Course pack materials (a selection of materials by various authors)		
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	Supplementary Materials for Modern English Language 8	
		2.	Swan, J.M., and Feak, C.B.	Academic Writing for Graduate Students	University of Michigan Press
3.	Betsis, A., and Haughton S.	The Vocabulary Files - Level C2	Global ELT Limited		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИКА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК – СИНТАКСА 2			
2.	Код	АНГ-2023-з-8-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Наташа Стојановска-Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој предмет има цел да го развие аналитичкото и синтетичкото мислење бидејќи студентите користат дедукција и генерализација при анализа на граматичките појави. Бидејќи фокусот на курсот е во проучувањето на релацијата меѓу семантиката и синтаксата, студентите ќе се оспособат подобро ја разбираат релацијата меѓу значење и форма. Предметот ќе придонесе за разбирањето на суштината на јазикот и на фактот дека покрај привидната сложеност, јазикот претставува еден логичен систем на формално кодирање на содржини што го опкружуваат човекот.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот е осмислен како дескриптивна граматика на современиот англиски јазик со семантичко-функционален пристап. Акцент се става на проучување на граматичките категории, пред сè на глаголот (време, вид, залог, модалност), но исто така и на именката. Се обработуваат главните синтаксичко-функционални релации на модификација и комплементација на фразно и реченично ниво. Јазичните елементи не се проучуваат изолирано, туку се зема предвид нивната функција во реченицата и во поширокиот дискурс.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни и самостојни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Граматика на англискиот јазик - Синтакса 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berk L.	English Syntax from word to discourse	Oxford:Oxford University Press	1999
		2.	Downing A.	English Grammar: A University Course (third edition)	New York: Routledge	2015
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Huddleston, R, & G. Pullum	The Cambridge Grammar of the English Language	Cambridge:Cambridge University Press	2002
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛОФОНСКА ДРАМА			
2.	Код	АНГ-2023-3-8-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите стекнуваат знаење и развиваат вештини за: - критичко и аналитичко промилување и анализа на драми од различни историски периоди; - идентификација на интертекстуалната врска помеѓу драмите од различни периоди и оние кои се надоврзуваат на нив (на пример, врските меѓу Шекспир и современата британска драма, или меѓу Џ. Б. Шо и современите британски автори и авторки на драми); - продлабочено разбирање на драмскиот жанр и неговите специфики; - препознавање и толкување на спецификите на драмата како текст и драмата како изведба				
11	Содржина на предметната програма: · Во рамки на предметот се изучува избор од драми од различни периоди на англиската книжевна историја. Драмите се ставаат во општествениот и културолошки контекст во кој се појавуваат, се дискутира и утврдува нивната поврзаност со актуелните настани во моментот кога се појавиле, но исто така се анализира релевантноста на драмите од претходните периоди во денешниот контекст. Изборот на драми што се работат вклучува драмски текстови од ренесансата, преку класицизмот, романтизмот, авторите на доцниот деветнаесетти и раниот дваесетти век, како што се Оскар Вајлд и Џ. Б. Шо, како и драмите на дваесеттиот и дваесет и првиот век, со претставници како Том Стопард, Керол Черчил, Луси Пребл, Ребека Ленкиевич. Исто така, преку релевантен избор од драмските текстови на Шекспир и од современата британска драма инспирирана од нив се воспоставува врска со современата британска драмска продукција. Критичка рецепција на творештвото на Шекспир од втората половина на 20. век до почетоките на 21. век. Реактуелизација и реконтекстуализација на драмите на Шекспир преку современа британска драма. Современите драмски текстови се проучуваат од аспект на нивниот политички, општествен и културолошки контекст.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење				
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. De Grazia & S. Wells	<i>The New Cambridge Companion to Shakespeare</i>	Cambridge University Press	2010
		2.	Christopher Innes	<i>Modern British Drama: The 20th Century</i>	Cambridge University Press	2002
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	G.B. Harrison	<i>Introducing Shakespeare</i>	Penguin	1991
		2.	D. Fischlin & M. Fortier	<i>Adaptations of Shakespeare: A Critical Anthology from the 17th Century to the Present</i>	Routledge	2005
3.	Рајна Кошка-Хот, прир.	<i>Различни гласови: антологија на современа британска драма</i>	Магор	2003		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАКТИЧНА ПОДГОТОВКА ЗА НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	АНГ-2023-3-8-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултете „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Анжела Николовска проф.д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе стекнат знаење и способност за: - планирање и изведување динамична настава со примена на современи наставни приоди и образовна технологија, во согласност со пропишаните стандарди, индивидуалните потреби на учениците и принципите на инклузивното образование - следење, оценување и поттикнување на напредокот на учениците - само-рефлексија и самооценување на системот на вредности, ставови за наставата и сопствените наставни компетенции како основа за континуиран професионален развој - примена на различни методи на истражување на сопствената наставна практика - примена на стратегии за индивидуализација и диференцијација на наставата - соработка со членовите на професионалната заедница				
11	Содржина на предметната програма: · Планирање на наставна единица, тематско и годишно планирање на наставата во согласност со наставните програми и спецификите на образовниот контекст. Анализа на учебниците и наставните програми по англиски јазик во Р.Македонија и креирање сопствени наставни материјали. Развивање на критичко, креативно мислење и автономноста во учењето. Развивање на интеркултурната компетенција. Примена на ИКТ во наставата и онлајн настава. Инклузивна настава. Набљудување и анализа на наставен час. Изведување настава во различни образовни контексти. Следење и оценување на напредокот на учениците врз основа на пропишаните стандарди со фокус на алтернативните форми на оценување. Методи и техники за истражување на наставната практика. Континуиран професионален развој на наставниците и доживотно учење.				
12	Методи на учење: Предавања и вежби, хоспитации, консултации, презентации, комбинирано учење, проектни и домашни задачи, дневник на учење, домашно учење (подготовка за испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+2 (30+30)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40		

	17.3.	Активност и учество			20	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Методика на наставата по англиски јазик 2				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Harmer, J.	The Practice of English Language Teaching	Longman	2007
		2.	Scrivener, J.	Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching	MacMillan	2011
	3.	Ur, P.	A Course in Language Teaching	CUP	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brown, S.D. & H. Lee	Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy (4 th ed.)	Pearson	2015
		2.	Crawford, A. et al.	Teaching and Learning Strategies for the Thinking Classroom	The International Debate Education Association	2005
3.	БРО	Наставни програми по англиски јазик за основното и средното образование	МОН			

Прилог бр. 3.б.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕЛОВНА АНГЛИСКА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-л1-3-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе стекнат знаења од сферата на деловната англиска комуникација, кои ќе им служат и понатаму во животот, без оглед на нивната понатамошна професионална определба. Предметот им нуди на студентите можност да стекнат знаење и разбирање за техниките и стратегиите кои овозможуваат успешна комуникација во деловен контекст, за техниките и стратегиите за успешно преговарање, како и различните видови на деловна кореспонденција и правилата кои постојат и треба да се почитуваат во таа сфера на деловното работење. На тој начин тие ќе се остручат да општат и расправаат за информации, идеи, проблеми и решенија.				
11.	Содржина на предметната програма: · За време на часовите се покриваат теми поврзани со комуникација и комуникативниот процес; комуникативни вештини; невербална комуникација; фактори кои го отежнуваат комуникативниот процес; деловен бонтон; техники и стратегии за успешни деловни презентации; преговарање – вештини, техники, стратегии, итн. Во текот на семестарот, покрај редовните задачи и дискусиите што ќе се составен дел од часовите, студентите ќе подготват и презентираат РРТ презентации од деловната сфера, ќе прават и симулации на преговарање во деловен контекст, а ќе имаат и разновидни други вежби и активности поврзани со темите што се обработуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McLean, S.	Business Communication for Success	Flat World Knowledge	2010
		2.	Lannon, M., Tullis, G., Trappe, T.	Insights Into Business	Longman	1999
		3.	Ashley, A.	A Handbook of Commercial Correspondence	Oxford University Press	1992
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	Business English Communication and Correspondence		2020
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УТОПИИ И ДИСТОПИИ			
2.	Код	АНГ-2023-л1-3-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · - Студентите ќе покажат знаење и разбирање на литературата што се занимава со утописки и дистописки визији. · - Студентите ќе се стекнат со способност да прибираат, анализираат, оценуваат и презентираат информации, идеи и концепти за утопиите. · - Студентите ќе се стекнат со способност за независно учество во интердисциплинарни дискусии во врска со улогата на литературата во културата и развојот на човештвото.				
11	Содржина на предметната програма: · Предметот се фокусира на потеклото и значењето на зборот утопија во контекст на литературата и на тоа како утопијата во текот на вековите прераснува во начин на размислување за можната идеална уреденост на светот. Особен фокус се посветува на дистопиите, како израз на страв од негативните последици на тие навидум идеални општества. · Се дава општ преглед и карактеристики на идеалните општества создадени во книжевноста и филозофијата; детално се анализираат извадоци од <i>Утопија</i> на Мор; се дава краток преглед на утопистичките дела создадени по <i>Утопија</i> па сè до дваесеттиот век. Фокусот на предметот е на дистопиите на дваесеттиот век, при што детално се анализираат дела на Џ. Орвел, О. Хаксли, М. Атвуд, У. Ле Гвин. Дискусии за дистописки филмови.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	John Carey	Faber Book of Utopias	Faber and Faber
	2.	George Orwell	Nineteen Eighty-Four	Penguin	
	3.	Margaret Atwood	The Handmaid's Tale	Emblem	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Gregory Claeys	The Cambridge Companion to Utopian Literature	Cambridge University Press	
2.	Fredric Jameson	Archeologies of the Future	Verso		
3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АМЕРИКАНСКИ РАСКАЗ			
2.	Код	АНГ-2023-л1-3-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Запознавање со хронолошкиот развој на американскиот расказ од почетоците на 20 век до денес. Запознавање со најзначајните американски раскази и нивни автори од 20 и 21 век. Стекнување знаења за тоа што претставува модернизмот и постмодернизмот, како и други значајни движења во американската книжевност преку авторите и расказите. Стекнување вештини за критичка анализа на расказите низ теориска рамка. Развивање на способности за критичка дискусија на расказите низ призмата на Другоста: раса, род, етничка припадност, сексуална ориентација, верска определеност и развивање способност за анализа на расказите низ призмата на општествени случувања.				
11	Содржина на предметната програма: · Авторы и раскази од почетокот на 20 век до денес: Шервуд Андерсон, Џин Тумер, Ернест Хемингвеј, Ф. Скот Фицџералд, Дороти Паркер, Вилијам Фокнер, Тенеси Вилијамс, Фланери О’Конор, Џејмс Болдвин, Доналд Бартелми, Рејмонд Карвер, Џон Чивер, Елис Вокер, Џорџ Сондерс, Ени Пру, Елис Манро, Лидија Дејвис, Ејми Тен, Максин Хонг Кингстон, Луиз Ердрич.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	March- Russel, Paul	The Short Story: An Introduction	Edinburgh University Press	2009
		2.	Scofield, Martin	The Cambridge Introduction to the American Short Story	Cambridge University Press	1992
	3.	Nagel, James (Ed)	Anthology of the American Short Story	Houghton Mifflin	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	May, Charles	The New Short Story Theories	Ohio University Press	1994
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИНГВИСТИЧКА АНАЛИЗА			
2.	Код	АНГ-2023-л1-4-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите ќе се запознаат со пристапите и методите за анализа на кој било јазик. Тие ќе ги проучуваат теориските поставки и принципи на различните видови на анализа на пишан и говорен текст/дискурс, како и сличностите и разликите помеѓу македонскиот и англискиот јазик. Целта е студентите да се оспособат да анализираат форма, функција и значење на јазичните елементи и да воочуваат на кој начин двата јазика се типолошки слични или различни и кои фактори влијаат при употребата на странскиот јазик. На студентите ќе им се овозможи преку систематска анализа на граматичките и лексичките структури на англискиот и на македонскиот јазик да увидат со кои проблеми се соочуваат изучувачите на англискиот јазик како странски поради можното влијание на македонскиот како прв јазик. Студентите ќе вршат практична анализа на одреден лингвистички феномен на автентични податоци на неколку нивоа: фонетско, морфо-синтаксичко, дискурзивно.</p>				
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Овој предмет е основа за сите понатмошни предмети во кои се нуди некаков тип на анализа на јазик и дискурс. Во рамките на курсот ќе се даде преглед на различните пристапи и методи на анализа: површинска и длабинска. Ќе се дискутираат и опишуваат различните видови на фрази, реченици и текст и ќе се гледа на текстот како на производ со некаква цел, наменет за специфична публика. Ќе се разгледуваат видовите, употребата и типологијата на лингвистички елементи како кохезивни врски, граматички времиња, модалност, сврзувачки средства, референција, супституција и др. Врз практични примери од реални контексти студентите ќе развиваат вештини за разбирање на формата, граматичката и дискурзивната функција низ различни регистри. Ќе се изучуваат основните принципи и техники на контрастивната анализа, семантичка анализа, анализа на регистри и жанри преку реториски чекори (“move” analysis), дискурзивна анализа, системско-функционална анализа (SFL), конверзациска анализа и анализа на визуелна онлајн комуникација. Ќе бидат користени теориските рамки на Јакобсон, Булер (Buhler, 1934), Видоусон (Widdowson, 1995) и др. Иако курсот ќе се фокусира на англискиот јазик, изучуваните техники ќе можат да се применат на кој било друг јазик.</p>				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+1 (30+15)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35 часа	
17	Начин на оценување				

·	17.1.	Тестови	70			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	10			
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ronald Carter	How to Analyse Texts: A toolkit for students of English	Routledge	2015
		2.	Barbara Johnstone	Discourse analysis	Oxford University Press	2007
		3.	Bernd Heine, Heiko Narrog (Eds.)	The Oxford Handbook of Linguistic Analysis	Oxford Univeristy Press	2012
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William O'Grady John Archibald	Contemporary linguistic analysis: An introduction		2020 (9 th ed.)
		2.	Минова Ѓуркова	Синтакса на македоснкиот јазик		
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-4-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе покажат знаење и разбирање за дијахронскиот развој на англискиот јазик; ќе се оспособат за анализа и заклучување врз основа на компаративниот метод во истражувањето на фазите од развојот на англискиот јазик од самите почетоци па до денес на повеќе нивоа (фонолошко, морфолошко, лексичко, семантичко); ќе развијат критички став кон современите јазични текови.				
11.	Содржина на предметната програма: - Јазикот како систем, јазични функции, јазични универзалии, јазични промени и механизмите кои доведуваат до тоа, дивергентен и конвергентен развој; - Јазични фамилии: индо-европски јазици и местото на англискиот јазик; - Староанглиски јазик; - Влијанието на Викингите; - Историски (културолошки) предуслови за почеток на француското влијание, преку заемките од тој јазик и лексичко-семантичките промени во англискиот јазик (Norman Conquest); - Местото на францускиот, латинскиот и англискиот јазик во Средниот Бек (Middle English); - Преглед на фонолошките промени (Great Vowel Shift); - Влијанието на ренесансата, просветителството и научните откритија врз англискиот јазик; - Стандардизација и кодификација на англискиот јазик (речници); - Англискиот како јазик за меѓународна комуникација: состојби и перспективи; - Колонијалниот карактер на англискиот јазик и неговата глобализација; - Легитимноста на една варијанта на англискиот јазик да се смета за ‘сопственикот’ на тој јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	van Gelderen, Elly	<i>A History of the English Language</i>	John Benjamins Publishing Company	2014
		2.	Crystal, David	<i>The Stories of English</i>	Penguin	2005
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gooden, Philip	<i>The Story of English</i>	Quercus	2009
		2.	Barber, Charles	<i>The English Language: A Historical Introduction</i>	CUP	2000
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОСТКОЛОНИЈАЛНА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	АНГ-2023-л1-4-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> Студентите ќе покажат знаење и разбирање за постколонијалната книжевност и за општествено-политичкиот контекст што довел до нејзиното појавување. Студентите ќе стекнат способност да дискутираат за идеи, проблеми и решенија од соодветната област, како и критички да расудуваат за односот меѓу колонизираните земји и колонизаторските земји низ избраните книжевни текстови. Студентите ќе стекнат способност за независно учество во интердисциплинарни дискусии во врска со идеолошките околности и различните книжевно-уметнички дисциплини поврзани со постколонијализмот. 				
11	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> Во рамки на предметот Постколонијална книжевност, најпрво ќе се изучуваат општествено-политичките односи во деветнаесеттиот и почетокот на дваесеттиот век во тогашните колонии на Велика Британија. Тоа ќе овозможи подобро разбирање на контекстот во кој се јавува за првпат постколонијалната книжевност како еден сосема нов жанр на книжевност. Предметот понатаму ќе се фокусира на неколку дела што спаѓаат во постколонијална книжевност од неколку различни поранешни британски колонии во кои писателите пишуваат на англиски јазик. Меѓу романите, подетално ќе се обработуваат: <i>Свет во распаѓање</i> на Чинуа Ачебе, <i>Чекајќи ги варварите</i> на Џ. М. Куци, <i>Децата на полноќта</i> на Салман Ружди. Исто така ќе се обрати внимание и на избрана поезија, раскази и есеи од Дерек Волкот, Воле Шојинка и Нгуги Ва Тионго. Во еден сегмент од содржината на предметот ќе се даде и општ преглед на англофонската книжевност пишувана во Канада, Австралија и Нов Зеланд. 				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	30 бодови		

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Stephen Greenblatt	<i>The Norton Anthology of English Literature</i>	Norton & Co.	2006
		2.	J. M. Coetzee	<i>Waiting for the Barbarians</i>	Penguin	1982
		3.	Chinua Achebe	<i>Things Fall Apart</i>	Anchor	1994
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Graham Huggan	<i>Australian Literature</i>	Oxford University Press	2007
		2.	Caroline Rooney	African Literature, Animism and Politics	Routledge	2000
	3.	Salman Rushdie	<i>Midnight's Children</i>	Vintage	1995	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 1				
2.	Код	АНГ-2023-л1-5-1				
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се активира и да се продлабочи знаењето со кое студентите се здобиле од предметот Преведување од англиски на македонски и обратно 1, како и од лекторските, лингвистичките и книжевните предмети со цел да се оспособат за преведување сложени текстови во обете насоки. Да се зголеми идиоматичноста на изразот при преведувањето, а студентите да се оспособат за сообразување со соодветните јазични регистри при преведувањето. Да се создаде подлога за доостручување во посебни подрачја. Оспособување за самостојно и тимско истражување на разновидни општествени и стручни подрачја, на придружните концепти и нивната особена терминологија. Создавање подлога за поделотворно активирање на јазикот и на говорот во толкувачките дисциплини.					
11.	Содржина на предметната програма: Писмено преведување есеистика, новинарски написи и книжевни текстови од англиски на македонски и обратно. Преведување стандарден јазик, нестандартен јазик и табу. Самостојно и тимско истражување. Разговори за преводните решенија во контекст на теоријата и практиката на преведувањето. Степенот на сложеност на текстовите постепено се зголемува, а изборот на текстови се приспособува според потребите на групата и на студентите одделно. Текстовите се избираат од распонот на XIX, XX и XXI век.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	1+1 (15+15)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			50 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			25 бодови	
	17.3.	Активност и учество			25 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Venutti, Lawrence	The Translation Studies Reader	Routledge	2021
		2.	Чемерски, Огнен	Триста ветрила! Или за пребродувањето и преведувањето	Блесок	2015
	3.	Rainer Schulte, John Biguenet ed.	Theories of Translation	The University of Chicago Press, Chicago and London,	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	David Bartholomae, Anthony Petrosky, ed	Ways of Reading, An Anthology for Writers	Bedford/St. Martin's	1999
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛИНГВИСТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-5-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се стекнат со знаења за теоретските основи во психолингвистиката и за нејзиното значење во усвојувањето/учењето на англискиот јазик; ќе развијат критички став кон примена на резултатите од психолингвистички истражувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Се обработуваат концепти поврзани со: 1. Мозокот (хемисфери, функционирање, латерализација, афазија); 2. Говорење и разбирање (speech production and comprehension); 3. Грешки (slips, errors); 4. Семантички мрежи (semantic networks); 5. Усвојување на англискиот јазик и критички период/возраст; 6. Учење на англискиот јазик и билингвализам; 7. Јазик, размислување, култура.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Aitchison, Jean	<i>The Articulate Mammal: An Introduction to Psycholinguistics (5th ed.)</i>	Routledge	2008
		2.	Lightbown, Patsy, Spada, Nina	<i>How Languages Are Learned (4th ed.)</i>	OUP	2013
	3.	Steinberg, Danny, Sciarini, Natalia	<i>An Introduction to Psycholinguistics (2nd ed.)</i>	Pearson	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Traxler, Matthew	<i>Introduction to Psycholinguistics</i>	Wiley-Blackwell	2012
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	АНГ-2023-л1-5-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите ќе научат и ќе станат свесни за: <ul style="list-style-type: none"> - сопствениот културен идентитет и културниот идентитет на другите; - тоа како нивната култура влијае врз нивното однесување и перцепцијата на другите култури; - интеркултурните и меѓукултурните разлики; - разликата во вредностите од култура до култура; - предрасудите и претпоставките кои ги имаат за другите култури; - можноста за недоразбирање со припадниците од други култури и како да го избегнат тоа; - разните комуникативни стилови; - како подобро да оценат и да се адаптираат на различни контексти; - како да воспостават подобра комуникација со припадниците на други култури. 				
11.	Содржина на предметната програма: Се воведуваат и обработуваат содржините релевантни за студентите: култура, интеркултурна комуникација, и интеркултурна комуникативна компетенција; културен идентитет, културни разлики, предрасуди, конфликти и адаптација; вербална и невербална интеркултурна комуникација, интерперсонални односи, стилови на комуницирање и интеракција; значењето на контекстот во интеркултурната комуникација; вештини за менаџирање и посредување во интеркултурни комуникативни ситуации; постигнување ефикасна комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lustig, M. & Koester, J.	<i>Intercultural Competence, Interpersonal Communication Across Cultures, 6th edition</i>	Pearson Education Inc.	2010
		2.	Scollon, R. & Scollon, W.S.	<i>Intercultural communication, A Discourse approach, 2nd Edition</i>	Blackwell Publishers Inc	2001
		3.				
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Martin, N.J. & Nakayama, T.K.	<i>Intercultural communication in contexts, 7th edition</i>	McGraw-Hill Education	2018
		2.	Holliday, A., Hyde, M. & Kullman, J.	<i>Intercultural Communication: Advanced resource Book.</i>	London; New York: Taylor & Francis	2004
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСЕЈОТ ВО АНГЛОФОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	АНГ-2023-л1-5-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милан Дамјаноски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со историскиот развој на есејот во англофонската книжевност - Претставување на значајни есеисти и нивните дела - Запознавање со најважните есеистички теми во различните историски и книжевни периоди - Стекнување вештини за критичка анализа на есеј низ теориска рамка - Понатамошен развој на критичко мислење низ анализа и евалуација на избрани есеи - Стекнување на вештини на академско пишување при писмена анализа на есеј 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> Општ преглед и карактеристики на есејот како жанр од неговите почетоци со Монтењ, па сè до денешно време. Приказ на теориите, методите, техниките и темите поврзани со есејот како форма. Преглед на историскиот развој и значење на есејот во англофонската книжевност. Влијанието на појавата на периодичните списанија во 18 век (Tatler, Spectator) врз развојот на есејот. Есејот како главна форма за општествена, политичка и културна дебата во 19 век. Посебен осврт на есејот во американската книжевност. Есејот како прозна форма отворена за новите општествени тенденции во 20 век. Во рамките на курсот ќе бидат опфатени најважните есеисти- претставници на англофонската книжевност од 17 век до денес со избор на репрезентативни есеи за обработка и анализа. Главни автори: Ф. Бејкон, Џ. Адисон, Р. Стил, С. Џонсон, Ч. Лемб, В. Хазлит, Т. Карлајл, Т. Де Квинси, Т. Меколи, Џ. Раскин, М. Арнолд, Т. Х. Хаксли, В. Вулф, Џ. Орвел и други, како и претставници на американската есеистика: Р. В. Емерсон, Х. Торо, Т. Пејн, Т. С. Елиот, Х. Џејмс и др. 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. H. Abrams et al., editors	Norton Anthology of English Literature (Vol. I & II)	W.W. Norton & Co	1995
		2.	Williams, W.E. ed.	A Book of English Essays	Penguin Books	1965
	3.	Ford, Boris ed.	American Literature (New Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ford, Boris ed.	From Dryden to Johnson (Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	1970
		2.	Chevalier, Tracy ed.	Encyclopedia of the Essay	Fitzroy Dearborn Publishers	1997
3.	Shattock, Joanne ed.	The Cambridge Companion to English Literature, 1830-1914	Cambridge University Press	2010		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 2				
2.	Код	АНГ-2023-л1-6-1				
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се активира и да се продлабочи знаењето со кое студентите се здобиле од предметот Преведување од англиски на македонски и обратно 1, како и од лекторските, лингвистичките и книжевните предмети со цел да се оспособат за преведување сложени текстови во обете насоки. Да се зголеми идиоматичноста на изразот при преведувањето, а студентите да се оспособат за сообразување со соодветните јазични регистри при преведувањето. Да се создаде подлога за доостручување во посебни подрачја. Оспособување за самостојно и тимско истражување на разновидни општествени и стручни подрачја, на придружните концепти и нивната особена терминологија. Создавање подлога за поделотворно активирање на јазикот и на говорот во толкувачките дисциплини.					
11.	Содржина на предметната програма: Писмено преведување есеистика, новинарски написи, книжевни и технички текстови од англиски на македонски и обратно, како и текстови од областите на законодавството, правосудството, политичкиот систем на РСМ, ЕУ и САД, општествените и природните науки. Преведување стандарден јазик, нестандартен јазик и табу. Самостојно и тимско истражување. Разговори за понудените преводни решенија во контекст на теоријата и практиката на преведувањето. Степенот на сложеност на текстовите постепено се зголемува, а изборот на текстови се приспособува според потребите на групата и на студентите одделно. Текстовите се избираат од распонот на XIX, XX и XXI век.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	1+1 (15+15)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			50 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			25 бодови	
	17.3.	Активност и учество			25 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит од Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Venutti, Lawrence, Ed.	The Translation Studies Reader	Routledge	2021
		2.	Чемерски, Огнен	Триста ветрила! Или за пребродувањето и преведувањето	Блесок	2015
		3.	Rainer Schulte, John Biguenet Ed.	Theories of Translation	The University of Chicago Press, Chicago and London,	1992
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gentzler, Edwin	Contemporary Translation Theories	Multilingual Matters	2001,
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-6-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите ќе се запознаат со основните концепти и поими во оваа лингвистичка сфера – видови знаци, функции на јазикот, јазичниот знак, семантички единици, денотативно и конотативно значење, основно и фигуративно значење, игри на зборови, фразеолошки изрази, синтагматски и парадигматски релации, и др. Ќе научат повеќе за основните семантички категории, релации и процеси, и ќе ги продлабочат и утврдат своите знаења во гореспоменатите лингвистички дисциплини со кои семантиката се вкрстува. На овој начин, тие ќе имаат можност да стекнат знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироко истражување во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: · Семантиката е лингвистичка дисциплина која претставува наука за значењето и се занимава со односот помеѓу зборовите, фразите, знаците, и симболите и она што тие го означуваат, односно, се проучува јазикот како средство за меѓусебно разбирање. Студентите ќе се воведат во основите на семантиката со краток историјат, како и поврзаноста на истата со други лингвистички дисциплини, како што се лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија, и други. Во овој предмет се проучува инхерентното значење кое постои на ниво на збор, фраза, реченица, и некои поголеми единици на дискурс. Звучите и изразите на лицето, телесниот говор и проксемиката сите имаат одредена семантичка содржина, и вреди подетално да се разгледаат во овој контекст. Од друга страна, и во пишаниот јазик постои семантичка содржина, кај структурата на параграфот и интерпункцијата. Основниот сегмент на проучување во семантиката е значењето на знакот, а се проучуваат и односите помеѓу различните лингвистички единици и сложенки: хомонимија, синонимија, антонимија, хиперонимија, хипонимија, меронимија, метонимија, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

.		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kreidler, C.W.	Introducing English Semantics	Routledge	1998
		2.	Lyons, J.	Linguistic Semantics – An Introduction	Cambridge University Press	1995
	3.	Hurford, J.R. & Heasley, B.	Semantics – a coursebook	Cambridge University Press	1983	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	A Coursebook in Semantics		2022
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИСКУРЗИВНА АНАЛИЗА ВО НАСТАВАТА			
2.	Код	АНГ-2023-л1-6-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да научат да ги воочуваат и анализираат релациите помеѓу чинителите во образовниот процес. Поточно, да научат за феномени како моќ во полето на образованието кои се воспоставуваат и утврдуваат со употребата на јазикот. Преку анализа на образовни текстови и говорни ситуации, ќе размислуваме за различни теми како на пр, манипулација и автономност во контекст на наставата на локално, но и на глобално ниво. Понатаму, на студентите ќе им бидат посочени импликациите поврзани со подобрување на компетенциите на идните наставници (на пр. усвојување метајазик за наставници, вештини за интеракција).				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој предмет се разработуваат неколку основни алатки од полето на дискурзивната анализа, преку чија употреба студентите ќе стекнат продлабочени сфаќања за дискурсот во наставата. Под „дискурс“ мислиме не само на јазикот што се употребува, туку и на мноштвото контексти (лингвистички и паралингвистички) што ја условуваат неговата употреба: општествени, културолошки, политички. На курсот го разгледуваме влијанието на дискурзивните решенија врз квалитетот на наставата. На одделението ќе му се пристапи како на општествена ситуација, и ќе се разгледуваат улогите на наставникот, на учениците и другите учесници (пр. институција) преку нивниот дискурс (на прв и на странски јазик – во случајот, англиски). Се осврнуваме на спецификите на говорниот и пишаниот текст. Ќе бидат користени теориските рамки на Булер (Buhler, 1934), Браун и Јул (Brown и Yule, 1983), теоријата на говорни чинови, како и теорија од полето на критичка дискурзивна анализа (на пр. Ван Дијк, 2000).				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен САЈ 4				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andi Kaharuddin, Burhanuddin Arafah, Ismail Latif	Discourse analysis for English language teaching	Lambert Academic Publishing	2018
		2.	Sanja Churkovic-Kalebic	Jezik i drushtvena situacija: Istrazhivanje govora u nastavi stranog jezika	Shkolska Knjiga	2003
	3.	Michael McCarthy	Discourse analysis for language teachers	Cambridge University Press	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Различни научни статии од областа		Различни издавачи и дата бази	
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 3			
2.	Код	АНГ-2023-л1-7-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се оспособат за зафаќање со најсуптилните и најизискувачките преведувачки предизвици во контекст на концептите очудување, потуѓување (форенизација) и одомаќинување (доместикација). Да се оспособат практично да ги распознаваат согледбите од современите теории на преведувањето и да ги применуваат одделните преведувачки стратегии при зафаќањето со разновидните јазични и семантички отстапки во изворните текстови. Студентите да се оспособат за изнаоѓање преводни решенија во подрачја во кои не постои воспоставена преведувачка практика и терминологија. Да се развие и негува интердисциплинарниот пристап кон преведувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: Писмено преведување есеистика, книжевни и технички текстови од англиски на македонски и обратно, вклучително и текстови од областите на теоријата на преведувањето, книжевната теорија, антропологијата, јавната управа, законодавството, правосудството, политичкиот и стопанскиот систем на РСМ и на ЕУ, општествените и природните науки. Преведување стандарден јазик, нестандартен јазик. Самостојна изработка на нацрт-превод на расказ, есеј или извадок од роман. Анализа на туѓ објавен превод. Анализа на туѓ студентски превод. Анализа на сопствен превод. Преработка на сопствен превод. Јавно излагање за избрани преводни решенија во сопствен превод. Истражување терминологија во соработка со студенти од други студиски области (театар, драматургија, режија, медицина, книжевност, право, економија и друго).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1 (15+15)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			25 бодови	
	17.3.	Активност и учество			25 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит од Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		3.	Venuti, Lawrence, Ed.	The Translation Studies Reader	Routledge	2021
		2.	Чемерски, Огнен	Триста ветрила! Или за пребродувањето и преведувањето	Блесок	2015
		3.	Михајловски, Драги	Под Вавилон: Задачата на преведувачот	Каприкорнус	2008
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Venuti, Lawrence	The Translator's Invisibility: A History of Translation	Routledge	2008
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-7-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на овој курс е да ги воведо студентите во полето на социолингвистиката и во основните концепти на оваа научна област. Фокусот на курсот е на општествените и културолошки компоненти, врската помеѓу нив и јазичната варијација помеѓу говорителите како индивидуи и како општествени чинители. Студентите ќе се охрабрат да ги испитаат внимателно сопствените верувања за јазикот кој го употребуваат и нивниот однос кон варијациите кои ги користат тие и нивните соговорници. Преку ова се очекува подобро да ја разберат постојаната промена на јазикот во индивидуален и општествен контекст и да станат посвесни за разликите во неговата употребата помеѓу луѓето.</p> <p>По завршувањето на курсот студентите ќе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекнат знаење и разбирање за влијанието на општеството и општествените фактори (возраст, статус, пол итн.) врз јазикот и неговата употреба, - станат свесни за нивниот однос кон одредени варијации на јазикот (англискиот и други јазици); - научат да ги почитуваат сите варијации на јазикот; - научат да го применат ова во наставата и идната професија. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Курсот се фокусира на теми како варијации на јазикот, дијалекти наспрема стандарден јазик, поврзаноста помеѓу јазикот, културата и мислата, употреба на сленг, жаргон, суфимизми, табуа и разбивање на табуа, стереотипи, предрасуди, јазична и општествена нееднаквост и дискриминација, учтивост во (меѓукултурната) комуникацијата, билингвалност и мултилингвалност, менување и мешање на јазични кодови, јазичен и етнички идентитет, пидин и креолски јазици, јазична политика и планирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	20		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wardhaugh, R.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Blackwell Publishers, Ltd.	1998
		2.	Trudgill, P.	<i>Sociolinguistics: An Introduction</i>	Penguin Books	1974
	3.	Holmes, J.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Longman	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Spolsky, B.	<i>Sociolinguistics</i>	Oxford University Press	1998
		2.	Coupland, N. & Jaworski, A.	<i>Sociolinguistics: A Reader and Coursebook</i>	London: Macmillan	1997
3.	Melony, C., Thompson, S. & Beley, A.	<i>Say The Right Thing! A Functional Approach to Developing Speaking Skills</i>	Addison-Wesley Publishing Company	1982		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРАТЕГИИ НА УЧЕЊЕ			
2.	Код	АНГ-2023-л1-7-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теориите поврзани со развојот на стратегиите на учење кај изучувачите на англискиот јазик, и тоа од перспектива како на изучувач, така и на наставник - сознанијата од литературата во врска со поттикнување самостојно учење кај изучувачите на англискиот јазик - принципите на критичката педагогија - сознанијата од литературата во врска со посебните образовни потреби, со фокус на почитување на индивидуалните разлики, солидарноста и инклузивноста во образованието. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да дојдат до сопствени одговори на следните прашања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Како учат успешните изучувачи на странски јазик? - Како до самостојно учење на странски јазик? - Како можат наставниците да помогнат во стекнувањето самостојност во учењето странски јазик? <p>Во рамки на курсот студентите ќе се запознаат со развојот на теоретските размислувања во врска со стратегиите на учење странски јазици, самостојното учење, критичката педагогија и образовната инклузија. Студентите ќе имаат прилики да развиваат пишана и говорна аргументација во врска со темите на курсот. Исто така, студентите ќе размислуваат за практичната употреба на гореспомнатите теории во учебници по англиски јазик, т.е. ќе анализираат и адаптираат постоечки, и ќе изработуваат сопствени наставни материјали преку употреба на соодветни теоретски алатки. Курсот ќе пружи можности студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти. Студентите ќе бидат поттикнати да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Исто така, на курсот ќе се дискутираат индивидуалните разлики кај изучувачите на англискиот јазик како фактор во изборот на соодветни стратегии на учење. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на солидарноста во образованието и инклузивните образовни модели.</p>				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				

·	17.1.	Тестови или формативно оценување	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oxford, R.	Teaching & Researching: Language Learning Strategies	Routledge	2011
		2.	Hedge, T.	Teaching and Learning in the Language Classroom	Oxford University Press	2014
		3.	Freire, P.	Pedagogy of the Oppressed	Penguin	1970
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Burkert, A., Dam, L. and Ludwig, C.	The answer is learner autonomy: Issues in Language Teaching and Learning	IATEFL	2013
	2.		Oxford, R.	Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know	Heinle and Heinle	1990
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕДЕН АМЕРИКАНСКИ АВТОР			
2.	Код	АНГ-2023-л1-7-4			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Претставување на целосниот опус на определен избран американски автор. Запознавање на повеќе дела од еден автор кои припаѓаат на различни периоди од неговото/ нејзиното творештво. Стекнување способност за воочување на фазите на развој во творештвото на еден ист автор. Стекнување вештини за анализа и споредба на карактеристиките и стилот на меѓусебно различните литературни дела напишани од ист писател. Развивање способност за критичка анализа на делата на авторот во однос на историско-општествениот културен контекст на САД, но и од аспект на одредена теориска рамка. Запознавање со критички текстови за делата на авторот/авторката.				
11.	Содржина на предметната програма: · Во рамките на овој предмет, ќе биде опфатен целосниот опус на даден американски автор. Во зависност од изборот на авторот, ќе се разгледуваат нејзините/неговите поетски, прозни или драмски остварувања. Притоа ќе биде даден краток преглед на сите дела, додека потемелно ќе се разработуваат неколку (три до четири) избрани дела (романи, збирки раскази, поетски збирки или драми, зависно од изборот на авторот). Исто така, ќе биде ставен и фокус на општествените прилики во кои живеел, животните околности што влијаеле врз неговиот/нејзиниот развој како писател, влијанијата од неговите/нејзините претходници, како и одекот на нејзините/неговите дела во општеството.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McMichael, George, et al. (eds.)	Anthology of American Literature, 10th ed., vol. 2	Longman	2002
		2.	Gray, Richard J.	A History of American Literature	Blackwell	2004
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Baym, N. and others (Ed.).	The Norton Anthology of American Literature	Norton & Co	2003
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 4			
2.	Код	АНГ-2023-л1-8-1			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Румена Бужаровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите да се оспособат да се справуваат со најсуптилните и најзискувачките преведувачки предизвици во контекст на концептите очудување, потуѓување (форенизација) и одомаќинување (доместикација). Да се оспособат практично да ги распознаваат согледбите од современите теории на преведувањето и да ги применуваат одделните преведувачки стратегии при зафаќањето со разновидните јазични и семантички отстапки во изворните текстови. Студентите да се оспособат за изнаоѓање преводни решенија во подрачја во кои не постои воспоставена преведувачка практика и терминологија. Да се развие и негува интердисциплинарниот пристап кон преведувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: · Писмено преведување есеистика, книжевни и технички текстови од англиски на македонски и обратно, вклучително и текстови од областите на теоријата на преведувањето, книжевната теорија, антропологијата, јавната управа, законодавството, правосудството, политичкиот и стопанскиот систем на РСМ, на САД и на ЕУ, општествените и природните науки. Преведување стандарден јазик, нестандартен јазик. Филмско титлување. Самостојна изработка на нацрт-превод на расказ, есеј или извадок од роман. Анализа на туѓ објавен превод. Анализа на туѓ студентски превод. Анализа на сопствен превод. Преработка на сопствен превод. Јавно излагање за избрани преводни решенија во сопствен превод. Истражување терминологија во соработка со студенти од други студиски области (театар, драматургија, режија, медицина, книжевност, право, економија и друго).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1 (15+15)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови		
	17.3.	Активност и учество	25 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит од Преведување од англиски на македонски јазик и обратно 3				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик, македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.	Venuti, Lawrence, Ed.	The Translation Studies Reader	Routledge	2021
		2.	Чемерски, Огнен	Триста ветрила! Или за пребрдувањето и преведувањето	Блесок	2015
		3.	Михајловски, Драги	Под Вавилон: Задачата на преведувачот	Каприкорнус	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Venuti, Lawrence	The Translator's Invisibility: A History of Translation	Routledge	2008
		2.				
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-8-2			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на овој курс студентите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ќе станат свесни за употребата на јазикот во контекст и влијанието на разни општествени фактори (моќ, статус итн.) врз изборот на соодветната јазична форма; - ќе донесуваат проценка за сопствениот говор и начин на писмено обраќање, како и начинот на употреба на јазикот во различни општествени ситуации помеѓу различни групи на соговорници; - ќе бидат способни креативно и критички да анализираат пишан и говорен текст и структурно и функционално; - ќе станат свесни за метајазикот и „политичката“ функција на јазикот, неговата моќ на убедување и манипулација; - ќе станат свесни за важноста на изучување на прагматиката и влијанието на контекстот за соодветната конкретна употреба на јазикот во наставата и во преводот; - ќе научат соодветни вежби и техники кои може да ги применат во наставата како идни наставници за подигање на прагматичката свесност на изучувачите. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Содржините на овој курс се насочени кон запознавање со прагматиката како наука која го проучува јазикот во употреба, замајќи го предвид контекстот во којшто се изразуваат јазични чинови. Акцентот се става на проучување на процесот на генерирање и интерпретирање на исказите со фокус на она што лежи во нивната позадина (општествените фактори кои влијаат на начинот на кој се изразува исказот) со цел подобро разбирање на функционалноста на јазикот. Часовите и задачите вклучуваат анализа на природен говорен и пишан текст како и разгледување и оцена на различни прагматски концепти од областа на микропрагматиката, анализа на контекстот и претпоставките кои произлегуваат од комуникацијата, прагматските принципи, говорните чинови и конверзацијата анализа. Воедно се посветува и внимание на макропрагматиката со посебен фокус на метапрагматиката, метајазикот, прагматските чинови и културолошките и општествени аспекти на прагматиката.</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на мало истражување), домашно учење (подготовка на испит)</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1 (30+15)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				

·	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници			
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mey, J. L.	Pragmatics. An Introduction.	Blackwell Publishing	2001
		2.	Birner, J.B.	Introduction to Pragmatics	Blackwell Publishing	2013
		3.	O'Keeffe, A., Clancy, B. & Adolphs, S.	Introducing Pragmatics in Use	Routledge, Taylor and Francis Group	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Levinson, S. C.	Pragmatics	Cambridge University Press	1983
		2.	Huang, Y.	Pragmatics	Oxford University Press.	2007
		3.	Brown, P. and Levinson, C.S	Politeness. Some Universals in Language Usage.	Cambridge University Press.	1978 (1987)

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	АНГ-2023-л1-8-3			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат: <ul style="list-style-type: none"> - теоретските основи на кои почива секое квалитетно оценување: корисност, валидност, доследност, ефективност, автентичност, транспарентност и доверливост - принципите за изработка на квалитетни тестови - сознанијата од литературата во врска со успешното следење на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, како и постоечките модели и алатки за (не)стандардизирано оценување на вештините читање, слушање, пишување и зборување. 				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да можат критички да се осврнуваат на ситуации поврзани со следењето и оценувањето на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, и тоа преку пишана и говорна аргументација. Студентите ќе имаат прилика да размислуваат за принципите на изработка на квалитетни тестови преку анализа на постоечки и адаптација и/или изработка на сопствени материјали за оценување со употреба на соодветни теоретски алатки. Исто така, на студентите ќе им бидат претставени современи практики и инструменти поврзани со следењето и оценувањето во (не)стандардизирани услови, а студентите ќе имаат прилика да употребат некои од постоечките инструменти и критички да се произнесат за нив. Ваквите активности ќе им овозможат компетентно да прилагодуваат и/или изработуваат слични инструменти за потребите на сопствената настава. Курсот ќе им овозможи студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти поврзани со следење и оценување на развојот на јазичните компетенции. Студентите ќе можат да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на образовните, културолошките и етичките аспекти на следењето и оценувањето во наставата по англиски како странски јазик.				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0 (30+0)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови или формативно оценување	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	/		

		(презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници		
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Coombe C., Folse K., & Hubley N.	A Practical Guide to Assessing English Language Learners	The University of Michigan Press	2007
		2.	Luoma, S.	Assessing Speaking	Cambridge University Press	2004
	3.	Weigle, S. C.	Assessing Writing	Cambridge University Press	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alderson, J. Charles	Assessing Reading	Cambridge University Press	2000
		2.	Buck, G.	Assessing Listening	Cambridge University Press	2001
3.	Council of Europe	Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment	Council of Europe	2001		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1. Наслов на наставниот предмет	СПОРТ И ЗДРАВЈЕ		
2. Код	АНГ-ПИТ-2023-л1-8-4		
3. Студиска програма	Англиски јазик и книжевност		
4. Организатор на студиската програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност		
5. Степен	Прв и втор циклус на студии		
6. Академска година/семестар	I или II (по потреба до VIII и IX)	7. Број на ЕКТС	4
8. Наставник	Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент		
9. Предуслов за запишување на предметот	Нема		
10. Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојувањенанови и усовршувањенастаримоторнизнаења и вештини, подобрувањенамоторните, морфолошките и функционалнитеспособностисесоцелунапредувањеназдравјето, задоволувањето на потребата задвижење, оспособувањена студентот зарационално, содржајно и целисходнокористење на слободното време како и подобрувањена квалитетот на животот во младоста, возрелата возраст и староста. Стекнувањена знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.			
11. Содржина на програмата А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови	30 часови		
14. Распределба на расположивото време	0+2		
15. Форми на наставните активности	15.1. Предавања – теоретска настава	0 часови	
	15.2. Практични вежби	30 часови	
16. Други форми на активност	16.1. Моторни тестови	0 часови	
	16.2. Самостојни задачи	0 часови	
	16.3. Домашно учење	90 часови	
17. Начини на оценување	17.1. Моторни тестови	20 бодови	
	17.2. Семинарска работа/проект	20 бодови	
	17.3. Активности(приказ на иновативни вежби)	20 бодови	
	17.4. Завршен испит	40 бодови	
18. Критериуми за оценување	до 50 бодови	5 (пет) (F)	
	од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)	
	од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)	
	од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)	

	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(A)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		

Прилог бр. 3.в.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 2

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 2

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведете студентите во основите на корејскиот јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Самогласките и согласките на стандардниот корејски јазик. Фонетски инвентар. Слоговната структура на корејскиот јазик. Редоследот на зборови на простите реченици. Корејската номинална фраза. Видови реченици. Зборовни класи (честички на зборот). Најраспространетите глаголи. Најраспространетите функционални честички (i/ka, ul/lul, un/nun, to, man, ey, eyse, uy). Речник: Секојдневен речник: околу 700-800 лексички единици. Слушање: На крајот на првиот семестар, студентите ќе може да разбираат и да ги користат најпознатите и секојдневни изрази, како и многу прости реченици, кои имаат за цел да одговорат на конкретните потреби. Читање: Студентите ќе се запознаат со корејската азбука, ќе ги знаат основните правописни правила, ќе може да читаат зборови и реченици. Зборување: Ќе може да се претстават самите, како и другите; ќе може да комуницираат на елементарно ниво, доколку соговорникот им говори бавно и им помага. Пишување: Ќе може да пишуваат на корејски со помош на корејската азбука; ќе може да пишуваат поедноставни написи, како на пример претставување на себеси и на своето семејството, секојдневни активности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			корејски јазик, македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Beginning Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2000
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Beginning Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2000
		3.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведe студентите во основите на кинески јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика. Почетните и простите завршни гласови во современиот кинески јазик, сложените завршни гласови и завршни гласови со назални завршетоци и правила за изговор. Тонови, аспирирани и неаспирирани почетни гласови, третиот тон како надолно-нагорен тон, неутралниот тон и тонот санди, почетните гласови j, q, x, z, c, s и завршните гласови -i, zh, ch, sh i -i, ретрофлексното завршно ег, слогови со ретрофлексен крај и разликувачки признак. Форма и структура на кинеските знаци како пиктографи итн. Зборови: именки, глаголи, оптаивни (желбени) глаголи, придавки, мерни единици, заменки, прилози, предлози, сврзници, честички, извици, ономатопеи. Се учи зборувањето. Секојдневна конверзација. Формата и структурата на кинеските знаци како пиктографски, итн. Се учи пишувањето на кинеските знаци, најмалку 1033 нови зборови кои припаѓаат на нивото А и 800 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведe студентите во основите на јапонски јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Самогласките и согласките на стандардниот јапонски јазик. Фонетски инвентар. Слоговната структура на јапонскиот јазик. Редоследот на зборови на простите реченици. Јапонската номинална фраза. Видови реченици. Зборовни класи. Најраспространетите глаголи. Најраспространетите функционални честички (wa, ga, (w)o, mo, dake, (h)e, ni, de, no). Речник: Секојдневен речник: околу 400 лексички единици. Околу 50 канџи. Слушање: На крајот на првиот семестар, студентите ќе може да разбираат и да ги користат најпознатите и секојдневни изрази, како и многу прости реченици, кои имаат за цел да одговорат на конкретните потреби. Читање: Студентите ќе се запознаат со јапонската азбука kana (hiragana и katakana) и со првите канџи (карактери од кинеско потекло во јапонскиот писмен систем), ќе ги знаат основните правописни правила, ќе може да читаат зборови и реченици. Зборување: Ќе може да се претстават самите, како и другите; ќе може да комуницираат на елементарно ниво, доколку соговорникот им говори бавно и им помага. Пишување: Ќе може да пишуваат на јапонски со помош на јапонската азбука; ќе може да пишуваат поедноставни написи, како на пример претставување на себеси и на своето семејството, секојдневни активности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Minna no Nihongo	3A
		2.			
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)	
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ОПШТАТА ЛИНГВИСТИКА 1		
2.	Код	Флф-2023-л2-3-4		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазичите во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазичите во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да биде запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
Литература						
Задолжителна литература						
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Пандев, Димитар	Основни поими на науката за јазикот (скрипта)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2006	
	2.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013	
	3.	Bugarski, Ranko	Uvod u opštu lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003	
Дополнителна литература						
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vatikiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012	
	2.	Bauer, Laurie	Linguistics Student's Handbook	Oxford University Press	2007	
	3.	Glovacki-Bernardi, , Zrinjka, August Kovačec, Ranko Matasović, Milan Mihaljević, Dieter W. Halwachs, Karl Sornig, Christine Penzinger, Richard Schrodt	Uvod u lingvistiku	Školska knjiga, Zagreb	2007	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со стратегиите на словенечката книжевност од 19-21 век со стилските формации: просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото писмо, и т.н. нов реализам од 21 век во словенечката книжевност; 2) Стекнување знаења за контекстот и фактите на просветителството, романтизмот, реализмот, модерната, пост-модерната и новиот реализам во словенечката книжевност; 3) Стекнување контекстуализирани знаења за словенечката книжевност и култура од 19 век до 21 век. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото, како и т.н. нов реализам во словенечката книжевност од 19-21 век во книжевноста и културата. 2) Примена на стекнатите знаења во наставата по словенечка книжевност на сите нивоа од основно до високо образование. 3) Примена на стекнатите знаења во проучувањето на словенечките книжевни текстови и културолошките студии од 19 век до 21 век. 4) Женско словенечко писмо: Маја Новак, Габриела Бабник. 5) Словенечката култура во 20 и 21 век. Метелкова. Словенечки центри за култура.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Словенечката етнокултура. 2. Словенечката литература до просветителството (претестантизмот, Примож Трубар и неговиот круг). 3. Контекст и факти за словенечкото просветителство. 4. Валентин Водник 5. Антон Томаж Линхарт и анализа на драмата <i>Матичек се жени</i> (1790). 6. . Франце Прешерн и збирката песни <i>Поезијата на д-р Франце Прешерн</i> , (1847) 7. Контекст и факти за словенечкиот реализам. 8. Фран Левстик и <i>Мартин Крпан</i> (1858). 9. Јосип Јурчич и романот <i>Десеттиот брат</i> (1866) 10. Контекст и факти за словенечката модерна, Драготин Кете, Јосип Мурн, Иван Цанкар, Огон Жупанчиќ.Драмите <i>Кралот на Бетајнова</i> (1902) и <i>Убавата Вида</i> (1912), како и романот <i>Куката на Марија Помошничка</i> (1904). 11. Футуризам, дадаизам, надреализам, надреализам, социјалистички реализам, Сречко Косовел, Карел Десновник. 12. <i>Нео-реалистичка</i> проза од 21 век. 12/1. Женско писмо. 13. Словенечката култура.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Редовно следење на наставата и активност		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janko Kos	<i>Pregled slovenskega slovstva</i>	Državna založba Slovenije, Ljubljana	1998.
		2.	Cesar, Ivan; Pogačnik Jože	<i>Slovenska književnost</i>	Školska knjiga	1991.
		3.	Vidovič Muha, Ada	<i>Iz zgodovine slovenskega besedotvorja</i>	Univerza v Ljubljani, Oddelek za slovenistiko, Ljubljana	2019.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска Јасна	<i>Антон Томаж Линхарт Веселиот ден или Матичек се жени (монографија)</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008.
		2.	Lah, Andrijan	Pregled književnosti: Slovenska književnost 20 stoletja. Volume 5	Rokus, Ljubljana	1996.
	3.	Mahnic, Katja, Pihleј, Ciglic-Barbara, ed.	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani	2021	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕКСТУАЛНОСТ, СЕКСУАЛНОСТ, КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Маја Бојациевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	не			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги претстави моделите на разбирање на сексуалноста, да ги воведо студентите во процесот на анализа на впишувањето на сексуалноста во различните текстови на културата, од древните митови и космолошки описи, па сè до современата уметност и теориите на перформативноста кои темелно ја преиспитуваат идејата за половата дихотомија.				
11.	Содржина на предметната програма: Проблемите на полот, телото и човековата сексуалност како проблеми на културната конструкција на идентитетот. „Онтолошката“ енигма на половата дијада и скриениот копнеж по почетното единство. Сликите и фигурите на сексуалноста во старите текстови и нејзините различни формулации во некои религиски концепти. Сликите и фигурите на „проблематичната“ сексуалност во книжевноста и уметноста. Сексуалност и индивидуација. Сексуалноста и насилството. Сексуалноста и духовноста. Полот, телото и човековата сексуалност: динамиката на „вклучување“ и „исклучување“ во културата и политичката стабилност на (сексуалниот) идентитет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Компендиум стари текстови	<i>Извадоци од Енума Елиш, Теогонија, Библијата, Брихадарањака Упанишад</i>		
		2.	Маја Бојациевска (ур.)	<i>Антропологија на сексуалноста</i>	Сигмапрес	2011
		3.	Маја Бојациевска	<i>Пишувањето во среден род</i>	Сигмапрес	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mieke Bal	<i>Femmes imaginaires</i>	HES Publishers	1986
		2.	Joseph Bristow	<i>Sexuality</i>	Routledge	1997
	3.	Michel Foucault	<i>Histoire de la sexualité (3) : Le Souci de soi</i>			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА ФАНТАСТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења од областа на фантастиката и да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и генеза на феноменот на книжевната фантастика. Теории за книжевната фантастика: од Кајоа до Лахман. Фантастиката и другите облици на имагинарното: од митот до негативната утопија. Функција на фантастичното во книжевно-уметничкото дело. Фигуративниот говор во фантастиката. Фантастиката и психоанализата. Придонесот на романтизмот за фантастиката како книжевна постапка. Класична – модерна фантастика. Фантастичниот роман и расказ во европски (и светски) контекст. Фантастиката во македонската книжевна традиција. Типологија на книжевната фантастика. Фантастични теми и фигури. Апликативни компаративни читања и интерпретација на парадигматични текстови. Значење на книжевната фантастика како култура на другоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Урошевиќ, Влада	Демони и галаксии	Скопје, Македонска книга	1998
		2.	Кајоа, Роже	Од бајките до научната фантастика, во: <i>Разгледи</i> , бр. 7, стр. 727-764	Скопје	1972
		3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија	Во лавиринтите на фантастиката	Скопје, Магор	1998 (II изд.: 2004)
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Todorov, Svetan	Uvod u fantastičnu književnost	Beograd, Rad	1987
		2.	Проп, Владимир.	Морфологија на сказната	Скопје, Македонска реч	2009
	3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија (прир.)	Тешка ноќ: антологија на соврмениот македонски фантастичен расказ	Скопје, Магор	2009	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЛОБАЛНИОТ СРЕДЕН ВЕК			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на курсот е да ги воведe студентите во светот на раните глобални книжевни интерконекции (од 500 г. н.е. до 1400 г. н. е.) и да им овозможи компаративно изучување на значајни средновековни текстови создадени во Европа, Азија, Средна Америка и Африка. Исто така, курсот ги преиспитува современите претстави за средновековниот период како статичен и монолитен, дискутирајќи ги и средновековните историско-книжевни феномени што се употребуваат при националистички мобилизации.				
11.	Содржина на предметната програма: Предизвици при изучувањето на средновековната книжевност. Средновековни жанрови. Од збор до писмо – специфики на средновековните усни творби и ракописи. Средновековниот „автор,, и концепциите за авторство. Патувачки средновековни мотиви и текстови. Анализа на избрани дела или фрагменти: <i>Книгата на Маргери Кемп</i> <i>Роман за розата</i> <i>Александрида</i> <i>Дигенис Акритас</i> <i>Патувањата на Џон Мандевил</i> <i>Попол Вух</i> <i>Вис и Рамин</i> <i>Кебра Нагаст</i>				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Richard Newhauser	The Early History of Greed: The Sin of Avarice in Early Medieval Thought and Literature	Cambridge University Press	2000
		2.	Suzanne M. Yeager	Jerusalem medieval narrative	Cambridge University Press	2008
		3.	Corinne Saunders	A Companion to Medieval Poetry (Blackwell Companions to Literature and Culture)	Wiley Blackwell	2010
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Tim William Machan (ed.)	Medieval Literature. Texts and Interpretation	State University of New York at Binghamton	1991
		2.	Lisa Lampert-Weissig	Medieval Literature and Postcolonial Studies (Postcolonial Literary Studies)	Edinburgh University Press	2010
3.		D. H. Green	The Beginnings of Medieval Romance: Fact and Fiction, 1150-1220	Cambridge University Press	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВЕШТИНИ НА ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите се запознаваат со основните вештини на пишување текстови од определени функционални стилови, на определена тема и за определена публика. Да се обучат студентите на академско рамниште правилно да ги употребуваат јазичните средства и соодветните конвенции за пишување определени типови текстови.</p> <ol style="list-style-type: none"> Способност за успешна писмена комуникација на академско рамниште. Правилно користење на македонскиот јазик во писмената комуникација во различни сфери во животот. Правилно пишување на куси текстови од различен тип, соодветни за намената и за целта. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим за комуникација. Функции на комуникацијата (конативна, денотативна, фатичка, емотивна, поетска, металингвистичка функција); - Стандардниот јазик и функционалните стилови. - Административен (деловен стил); Креирање пораки во деловниот стил; Разработка и анализа на податоци; Поделба на административниот стил; Видови документи во административниот стил; Специфични карактеристики на одделни документи; Кореспонденција (Пишување писма); Карактеристики на писмената административна комуникација; Видови писмена комуникација во административниот стил; Композиција на деловните писма; - Научен стил; Научна статија; Јазикот и стилот на пишување на научната статија; Основна структура на научниот труд; - Публицистички стил; Новинарски видови и облици (вест, известување, интервју, репортажа, приказ, осврт, белешка, рецензија, коментар, критика, статија); Структура на веста, репортажата, патописот, скицата, интервјуто како текстови во публицистичко-новинарскиот стил; - Уметничколитературен стил; Потстилови: проза, поезија, драма; Можни грешки во уметничкиот стил; Видови стилски фигури (фигури на споредба, фигури на замена, синтаксички фигури, музички фигури, Структура на книжевно дело (мотив, тема, идеја, инвенција, диспозиција, композиција) 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Основни поими во науката за јазикот	Филолошки факултет „Блаже Конески“ УКИМ_Скопје	2007
	3.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МИТОПОЕТИКА			
2.	Код	Флф-2023-п2-3-11			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на митот и да ја увидат неговата неразделна врска со обредот (во склад со тезите на Мирча Елијаде). Исто така да ја увидат разликата помеѓу митот и приказната, и да ги запознаат основните категории митови кои ги познава светската митологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Теории за примитивната култура – елементарни религиски облици: а) <i>магија и табу</i> (теоријата на Џ. Фрејзер во „Златна гранка“) б) <i>анимизам</i> (теоријата на Е. Тејлор во „Примитивна култура“) в) <i>тотемизам</i> (теоријата на К. Леви-Строс во: „Тотемизмот денес“ и „Дивата мисла“) г) <i>шаманизам</i> (теоријата на М. Елијаде во „Шаманизам и архаични техники на екстаза“) 2. Митот и обредот (теориите на ритуалистичката и митолошката школа). 3. Општи теории на митот: школи и правци во толкувањето на митотворечкото искуство (според трудот на Мелетински „Поетика на митот“) 4. Митски хронотоп (времето и просторот во митот, согледани од аспект на делата: М. Елијаде „Свето и профано“ и Е. Мелетински „Поетика на митот“) 5. Типологија на митови: а) <i>космогониски и есхатолошки митови</i> – митови за создавањето и за крајот на светот б) <i>теогониски и антропогониски митови</i> – митови за создавањето на боговите и на човекот в) <i>етиолошки митови</i> - митови за потеклото на предметите и појавите во светот (типологизацијата на Елијаде во „Аспекти на митот“). 5. Аспекти на култот на Големата Мајка (Magna Mater во светската митологија).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	<i>Митски координати,</i>	Скопје, <i>Македонска реч,</i>	2008
		2.	Мелетински, Елеазар:	<i>Поетика на митот</i>	Скопје, <i>Табернакул</i>	2002
	3.	Елијаде, Мирча:	<i>Аспекти на митот</i>	Скопје, <i>Култура</i>	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елијаде, Мирча:	<i>Историја на верувањата и на религиските идеи</i>	Скопје, <i>Табернакул</i>	2005
		2.	Фрејзер, Џејмс:	<i>Златна грана</i>	Београд, БИГЗ	1992
3.	Мирча Елијаде:	<i>Митот за вечното враќање</i>	<i>Култура</i>	1992		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-12			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување на способност за читање на едноставни текстови со усвојување на правилен изговор; - Оспособеност за усно и писмено разбирање на основни содржини од секојдневниот живот; - Оспособеност за усно и писмено изразување во поедноставни ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: запознавање, поздравување, дом, семејство, денови на неделата, месеци и годишни времиња, делови од телото и сл. Граматички содржини: акцент, лични заменки, глаголите <i>jam</i> и <i>kam</i> , некои прилози, именки, член, придавки, броеви, глаголи, индикатив. Усвојување на граматички структури во функција на усно и писмено разбирање/изразување.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimave	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë
		3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје
		3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА ТУРСКАТА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-13			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност - културолошка			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Турција			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходните знаења вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, концептуални, компаративни и критички перспективи по научното поле според соодвениот предмет и дисциплина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на изворите и проучување на историјата и на историскиот развој на турската култура и цивилизација од предисламскиот период. Турски и странски извори (сумерски, кинески, византиски и др.) за историскиот развој на турската култура и цивилизација. Прататковина на турците. Миграции на турските племиња. Општествениот живот во средна Азија. Хуните и нивната култура. Бумин Каган и основањето на Гоќурк царството. Билге Каган, Кул Тигин и Јоллук Тигин во Орхонските натписи. Ујгурското писмо и делата на ујгурски јазик. Преселбата на турските племиња на север и за запад.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Prof. Dr. Bahaeddin Ögel	İslamiyetten Önce Türk Kültür Tarihi	Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara
		2.	Laslo Rasony	Tarihte Türklük	Akçağ Y. Ankara
	3.	Ziya Gökalp	Türk Medeniyeti Tarihi	Ziya Gökalp Y. İstanbul	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Carter Vaughn Findley	The Turks İn World History	Oxford Univ. Press, New York
		2.	Atilla Bulut	Türklerin Etnik Kökenleri	Kalipso Y. İstanbul
3.	Emel Esin	Türk Kozmolojisine Giriş	Kabalıcı Y. İstanbul		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-14			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: поздравување и претставување, семејство и пријатели, опис на домот, секојдневни активности и навики, раскажување настани, изразување желби, пишување пораки. Грамматика: сегашно и минато време, номинатив и акузатив, лични заменки, определен и неопределен член, модални глаголи, временски предлози, негација, збороред, исказни и прашални реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Evans, S. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A1.1	Hueber Verlag	2012
		2.	Scheffler, B.	Menschen A1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2016
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-15			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати;				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-фонетски курс (согласки, самогласки, акцент); Разговорно-граматички курс (именки, глаголи, деклинации, коњугации); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови); морфологија, лексика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
	2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
	3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Конonenко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
	2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 1»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 1				
2.	Код	Флф-2023-л2-3-16				
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на правилата за читање и пишување. Усвојување на основна лексика и составување едноставни текстови на секојдневни теми. Стекнување способност за составување различни видови кратки пораки и пополнување формулар со внесување на лични податоци... Оспособување за усно и писмено разбирање на кратки содржини како и усно и писмено изразување на теми поврзани со секојдневниот живот.					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: запознавање, поздравување, слободни активности, дом, семејство, спорт, храна... Граматички: лични заменки, член, именка, придавка, глагол (сегашно, идно време, заповеден начин...), броеви, прашални и одречни реченици... Работа врз основните граматички структури во функција на писменото изразување преку куси текстови и диктати. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен испит)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Abi Mansour, D., Anthony, S., Fenoglio, P., Papin K., Soucé A., Vergues M.	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
			Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Lété A., Miquel C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
		3.	Grégoire M.	Grammaire progressive du français débutant	CLE International	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
1.		Boulares M., Grand-Clement O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000	
2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://lefilepourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/a1-debutant https://leconjugueur.lefigaro.fr/				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-17			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти (апсолутни почетници или со минимални предзнаења) кои сакаат да започнат со изучување на современиот шпански јазик и преку едноставни, интерактивни одржини од доменот на секојдневното живеење да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да воочат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на основните граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, да се запознаат со шпанската, а во помала мера и со испанската култура и постојните културни сличности и разлики и да го достигнат А1(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како почетна основа за прогресивно изучување на посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички содржини: азбука и правила на читање, акцент, лични заменки, <i>ser/estar</i> , прашална и извична форма, негација, род и број на именките, описни, присвојни и показни придавки, определен и неопределен член, слевање на членот, дефектен глагол <i>gustar</i> , сегашно време на индикативот, глаголи со двоглас (дифтонг) и вокална замена, повратни глаголи, модални глаголи. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лексички содржини: националности, професии, адреса на живеење, прости броеви, семејни релации, карактерни особини и физички опис, прехранбени производи и типични јадења; ▪ Социокултурни содржини: две презимиња, шпанското кралско семејство, формални и неформални поздрави, стратегии за учтивост, <i>tú</i> и <i>usted</i>, култура на тапас и употреба на деминутиви, познати музеи во Мадрид, органиграм на претпријатие, медитерански начин на исхрана, типични јадења; ▪ Елементи од испанскиот свет: шпанскиот јазик во светот, познати луѓе од испанскиот свет, важноста на семејството, граѓански и религиозни празници, испанска гастрономија, производи со ознака за контролирано потекло (DOC); ▪ Пополнување формулари со лични податоци (на пример, барање за виза, пријавување во хотел), пишување честитка (новогодишна, поздрав од годишен одмор) и преведување (во двете насоки) на куси и едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oscar Cerrolaza Gili, Matilde Cerrolaza Aragón, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 1 (A1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 1-3	Edelsa	2007
		2.	Jaime Corpas, Eva García, Augustín Germendia	Aula Internacional 1 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2013
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 1-2	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A1 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), Unidades 1-6	Edinumen	2014
3.		László Sándor	Conversar es fácil	Edelsa	2011	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-18			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на вештини за усно и писмено разбирање и изразување на основни идеи во рамки на секојдневни ситуации				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: запознавање, исхрана, ориентирање, секојдневие, планови и намери за блиска иднина Грамматички: заменки, член, именки и придавки- род и број, глагол – сегашно, сегашно трајно и блиско идно време, прилози и прилошки определби за време, предлози и предлошки фрази, броеви, исказни, прашални и одречни реченици				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	A. Tavares	Português XXI, 1 (учебник и вежбања)	Lidel	2003	
	2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000	
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999	
2.						
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-19			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација и усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.				
11.	Содржина на предметната програма: Формирање на еден минимален комуникативен систем за усно и писмено изразување. Проширување на фонетските, лексичките, граматичките и комуникативните знаења врз основа на рецепција и праќањена некои усни и писмени пораки во различни комуникативни контексти.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски, семинари, тимска работа)	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Романски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cazacu, Boris et alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
		2.	Mihaela, Albu et alii	Limba romana- limba straina, curs practic II	Editura Didactica si Pedagogica	1996
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, списанија, весници и други учебни помагала.		
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 1				
2.	Код	Флф-2023-л2-3-20				
3.	Студиска програма	Изборен				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации (умеење да ги користи формите за обраќање, поздрав, запознавање) и др					
11.	Содржина на предметната програма: запознавање, руска азбука – нејзини карактеристики, дијалози. Акцент, тврди и меки согласки/звучни и беззвучни, изговор на самогласките и асимилација по збучност/бевучност. Дијалози, текстови и вежби (секојдневни зборови и изрази). Глагол-сегашно време, дијалози – Средба и Семејство. Именки – општи карактеристики, род, број и падеж. Текст: Сакана работа – тоа е среќа, вежби и задачи. Текст – Поетот и неговата Муза.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Руски/македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем рускиот јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 1 / Полски говор, израз, култура 1 (ПГИК1)				
2.	Код	Флф-2023-л2-3-21				
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 1. Ниво-основно-А0. Умешност: Студентот се снаоѓа во многу едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе многу едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази наједноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На наједноставен начин умее да каже за себе. Би умее да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со основни информации за современа Полска.					
11.	Содржина на предметната програма: Основни информации за полскиот јазик, полските гласови, полските букви, двозначи и трозначи. Изговор, правопис, акцент, интонација. Формирање на знаења и употреба на: основните фрази и зборови потребни во секојдневната конверзација; изговор на полските гласови; разбирање и одговор на основни комуникациски ситуации; едноставен пишан и говорен текст. Комуникациски ситуации: запознавање, претставување, именување на места, држави, луѓе, животни, професии и сл. Јазични игри за подобрување на изговорот и пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Фонологија наспроти фонетика; градба на нашиот артикулационен канал.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови вкупно				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.		
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	

18 .	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19 .	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20 .	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22 .	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица	Глас – буква – дијалог (основи на фонетиката/фонологијата и на морфологија на современиот полски јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		
	3.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-donauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUA E MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Małolepsza, M.; Szymkiewicz, Aneta	Hurra! Po Polsku 1 (A1)	Kraków : Prolog	2010

		3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
--	--	----	-----------------------	--------------------------	---------------	------

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): знаење од областа на изговорот на чешките вокали и консонанти, нивната должина, мекост и тврдост, кои пак понатаму имаат голема улога во правописот, односно во правилното пишување на истите самогласки и согласки.				
11.	Содржина на предметната програма: Совладување на изговорот на чешките гласови, должина и акцент. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Претставување; поздрав и ословување; народности; секојдневни навики; денови во неделата; стан и мебел; запознавање. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски и чешки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
		3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.				
-	Содржина на предметната програма: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и словенечки			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
		2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. In dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	Ljubljana: ZRC SAZU	2001
3.	Аризанковска, Лидија	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 181-198	2009		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-24			
3.	Студиска програма	слободен избран			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е задолжителен. Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		хрватски / македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika: Zagreb	.. HAZU i Globus	1991-1998
	2.	М. Могош.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	Nakladni zavod Globus: Zagreb	1995.
	3.		Pravopis hrvatskoga jezikaŠkolska knjiga i	Novi Liber: Zagreb..	2001
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од историјата на српскиот литературен јазик, како и од фонолошкиот и морфонолошкиот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: историја на книжевниот српски јазик; правописна и јазична реформа на Вук Караџиќ. Правопис: основните одлики на правописот. Фонетика и фонологија: фонетика и фонологија како науки, гласови, образување, слог и граница на слогот, морфонологија, прозодија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ж. Станојчиќ, Љ. Поповиќ,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
		2.	М. Стевановиќ,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
		3.	Р. Симиќ и др.	Правопис српскога језика са речником,	Унирекс - Никшиќ, Штампа - Београд,	1993 г.
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Пешиќан и др.	Правопис српскога језика,	Матица српска, Нови Сад,	1994 г.
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-26			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Валентина Милошевиќ-Симоновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да разбере и да користи познати секојдневни изрази и најосновни фрази во врска со задоволување на потреби од конкретен тип. Може да се претстави себеси и другите и може да поставува и да одговара на прашања околу лични детали од типот каде живее, кои луѓе ги познава и нештата што ги има. Може да води едноставен разговор под услов соговорникот да зборува бавно и јасно и да е подготвен да помогне. Компетенциите соодветствуваат на ниво А1 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативна содржина (функции): поздравување, претставување, збогување, барање и давање лични и други информации. Изразување (не)задоволство, благодарност, (не)согласување. Зборување за слободното време, за храната, за личните вкусови. Зборување за настани. Опишување места, личности, фотографии. Грамматичка и лексичка содржина: лични заменки, сегашно време од глаголите од трите конјугации и од основните неправилни глаголи, определен и неопределен член, негација, предлози „а“, „in“, „di“ членувани предлози, основни и редни броеви, именки (машки и женски род, множина), заменки за индиректен предмет, прашални заменки, придавки за националност (во еднина), денови во неделата, месеци, датуми, итн. Елементи на цивилизација/култура: италијанските региони и градови, работно време на пошти, музеи, банки.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување настава и исполнети обврски.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	италијански и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Luciana Ziglio; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 1 (A1)	Alma Edizioni	2001
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A1	Loesher Editore	2019
		3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
	2.					
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-27			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Ходин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;				
11.	Содржина на предметната програма: Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Корелација помеѓу турската и македонската азбука. Акцентот и падежниот систем кај именките, придавки, броеви, заменки, предлози, сврзници, глаголи, времиња и др. Запознавање со турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на Современиот турски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
		3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-28			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Пишување: до крајот на овој семестар студентите треба да бидат способни да запишуваат зборови и едноставни реченици откако ќе ги слушнат. Разбирање/слушање: учениците треба да бидат способни да разберат краток и бавен говор за познати теми. Изговор: треба да бидат способни да ги препознаваат и изговараат буквите од унгарската азбука.				
11.	Содржина на предметната програма: Во овие предавања имаме за цел да ги разбереме основите на унгарскиот јазик. Запознавање со азбуката. Основи на пишување и изговор на звуци. Вовед во граматички и граматички правила како хармонија на самогласки, падежи, конјугација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt!	KKM	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕЛОВНА АНГЛИСКА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-п2-3-29			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе стекнат знаења од сферата на деловната англиска комуникација, кои ќе им служат и понатаму во животот, без оглед на нивната понатамошна професионална определба. Предметот им нуди на студентите можност да стекнат знаење и разбирање за техниките и стратегиите кои овозможуваат успешна комуникација во деловен контекст, за техниките и стратегиите за успешно преговарање, како и различните видови на деловна кореспонденција и правилата кои постојат и треба да се почитуваат во таа сфера на деловното работење. На тој начин тие ќе се остречат да општат и расправаат за информации, идеи, проблеми и решенија.				
11.	Содржина на предметната програма: За време на часовите се покриваат теми поврзани со комуникација и комуникативниот процес; комуникативни вештини; невербална комуникација; фактори кои го отежнуваат комуникативниот процес; деловен бонтон; техники и стратегии за успешни деловни презентации; преговарање – вештини, техники, стратегии, итн. Во текот на семестарот, покрај редовните задачи и дискусиите што ќе се составен дел од часовите, студентите ќе подготват и презентираат РРТ презентации од деловната сфера, ќе прават и симулации на преговарање во деловен контекст, а ќе имаат и разновидни други вежби и активности поврзани со темите што се обработуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McLean, S.	Business Communication for Success	Flat World Knowledge	2010
		2.	Lannon, M., Tullis, G., Trappe, T.	Insights Into Business	Longman	1999
	3.	Ashley, A.	A Handbook of Commercial Correspondence	Oxford University Press	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	Business English Communication and Correspondence		2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УТОПИИ И ДИСТОПИИ			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ќе покажат знаење и разбирање на литературата што се занимава со утописки и дистописки визии. - Студентите ќе се стекнат со способност да прибираат, анализираат, оценуваат и презентираат информации, идеи и концепти за утопиите. - Студентите ќе се стекнат со способност за независно учество во интердисциплинарни дискусии во врска со улогата на литературата во културата и развојот на човештвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се фокусира на потеклото и значењето на зборот утопија во контекст на литературата и на тоа како утопијата во текот на вековите прераснува во начин на размислување за можната идеална уреденост на светот. Особен фокус се посветува на дистопиите, како израз на страв од негативните последици на тие навидум идеални општества. Се дава општ преглед и карактеристики на идеалните општества создадени во книжевноста и филозофијата; детално се анализираат извадоци од <i>Утопија</i> на Мор; се дава краток преглед на утопистичките дела создадени по <i>Утопија</i> па сè до дваесеттиот век. Фокусот на предметот е на дистопиите на дваесеттиот век, при што детално се анализираат дела на Џ. Орвел, О. Хаксли, М. Атвуд, У. Ле Гвин. Дискусии за дистописки филмови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John Carey	Faber Book of Utopias	Faber and Faber	2000
		2.	George Orwell	Nineteen Eighty-Four	Penguin	1998
		3.	Margaret Atwood	The Handmaid's Tale	Emblem	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gregory Claeys	The Cambridge Companion to Utopian Literature	Cambridge University Press	2010
		2.	Fredric Jameson	Archeologies of the Future	Verso	2005
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-31			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	<p>Содржина: Запознавање со полската историја и култура (во Полска и во емиграција), запознавање со современите состојби и трендови во полското општество, стопанство, култура, наука, функционирање на образовните и научните институции.</p> <p>Основни информации за Полска, полската историја и култура. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСНОКНИЖЕВНИ ТРАНСПОЗИЦИИ ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-32			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за различните видови на поврзаност, комуникација и дијалогичност меѓу уснокнижевните жанрови и делата од современата македонска книжевност. Запознавање со современите поетски и наративни техники и концепти (интертекстуалност, цитат, транспозиција, ресемантизација, травестија и др.) според кои уснокнижевните модели се транспонираат во уметничките текстови, степенот на креативна видоизменетост (деформација) што настанува при таквиот процес на наративна трансмисија, како и функционалноста на уснокнижевните модели во македонските модернички и постмодернички текстови.</p> <p>Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето на македонското уснокнижевно творештво (поетско и прозно) за генезата, континуитетот и конституирањето на современата македонска книжевна продукција.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Поимите: интертекст, цитат и македонската битова драма. Интертекстуалност, транспозиција, ресемантизација во македонските модернички текстови (поетски, прозни и драмски). Поимите травестија и симулација во македонскиот постмодернизам.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/ самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Венко Андоновски	<i>Абдукција на теоријата, Том 1: Жива семиотика</i>	Галикум, Скопје
		2.	Зборник	<i>Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на 20. век</i>	МАНУ, Скопје
	3.	Јелена Лузина	<i>Теорија на драмата и театарот</i>	Детска радост, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Zdeslav Dukat	<i>Sofoklo: ogledi o grckoj tragediji</i>	Rijeka
		2.	Катица Кулавкова	<i>Поимник на книжевната теорија</i>	МАНУ, Скопје
3.	Vladimir Biti	<i>Pojmovnik suvremene knjizevne teorije</i>	Matica hrvatska, Zagreb		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-34			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, преглед на основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Преглед на зборообразувачките типови и воведување во ономазиолошко-синтаксичката структура на изведенките. <ol style="list-style-type: none"> 1. Познавање и разбирање на основните теоретски поими од областа на зборообразувањето. 2. Идентификација и анализа на изведените зборови од структурен и од семантички аспект. 3. Познавање на зборообразувачкиот систем на македонскиот јазик. 				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими во зборообразувањето. Начини на збогатување на речничкиот состав во македонскиот јазик. Основни начини на зборообразување (семантичко зборообразување, срастување, синтаксичка конверзија, афиксен начин на зборообразување). Развој на зборообразувањето во словенските јазици. Морфема и видови морфеме. Поимот мотивиран (изведен) збор (изведенка, дериват). Видови зборообразувачка мотивација. Зборообразувачки единици. Класификација на изведенките (мутациски, транспозициски, модификациски). Образување на именките. Именки добиени преку суфиксација (називи на дејства, називи на апстрактни особини, називи на вршители на дејства, називи на орудија (средства) за вршење дејства, називи на објекти на дејство и резултати на дејство, називи на носители на особини, називи на места, називи на множества, називи на женски суштества, деминутивно-хипокористични називи, аугментативно-пејоративни називи). Именки образувани со префиксација, префиксно-суфиксни образувања, именки добиени со композиција (сложување на две основи). Образување на придавките. Придавки добиени со суфиксација, со префиксација, придавки образувани со префиксација и суфиксација, придавки образувани со сложување. Образување на глаголите. Глаголи образувани со суфиксација, со префиксација. Глаголи образувани со префиксација и суфиксација. Глаголи образувани со сложување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велева, С.	<i>Тенденции во зборообразувањето во македонскиот јазик</i>	Скопје	2006
		2.	Конески, К.	<i>Зборообразувањето во современиот македонски јазик</i>	Скопје	2003
		3.	Велева, С.	<i>Зборообразувањето во поезијата на Гане Тодоровски</i>	Скопје	2000
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Конески, Бл.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
	2.	Бојковска С., Минова-Гуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008	
3.						

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Основи на фонетската теорија и практика: испуштање на согласките кои се артикулираат на едно и повеќе места на различни начини; испуштање на самогласките кои се артикулираат на едно и повеќе места по лабијалност. Најчестите групи на неправилни глаголи (liul, piur, tikut). Функционални честички и глаголски суфикси. Основите на хонорифичниот систем. Познавање на основните граматички конструкции. Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1400-1500 лексички единици. Слушање: На крајот на вториот семестар, студентите ќе може да разбираат и употребуваат широк круг на секојдневни изрази, како и едноставни дијалози при одговарање на конкретни потреби. Читање: Студентите ќе може да читаат едноставни текстови, базирани на разговорниот јазик. Зборување: Ќе може да прашаат и одговорот на прашања за лични работи, како место на живеење, луѓето кои ги познаваат, Пишување: Ќе може да пишуваат на корејски попусти текстови				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Beginning Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2000
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Beginning Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2000
		3.				
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
	2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)	
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика. Почетните и простите завршни гласови во современиот кинески јазик, сложените завршни гласови и завршни гласови со назални завршетоци и правила за изговор. Тонови, аспирирани и неаспирирани почетни гласови, третиот тон како надолно-нагорен тон, неутралниот тон и тонот санди, почетните гласови j, q, x, z, c, s и завршните гласови -i, zh, ch, sh i -i, ретрофлексното завршно er, слогови со ретрофлексен крај и разликувачки признак. Форма и структура на кинеските знаци како пиктографи итн. Зборови: именки, глаголи, оптативни (желбени) глаголи, придавки, мерни единици, заменки, прилози, предлози, сврзници, честички, извици, ономапои. Се учи зборувањето. Секојдневна конверзација. Формата и структурата на кинеските знаци како пиктографски, итн. Се учи пишувањето на кинеските знаци, најмалку 1033 нови зборови кои припаѓаат на нивото А и 800 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Основи на фонетската теорија и практика: Морфонологија на глаголските форми. Функционални честички и глаголски суфикси. Основите на хонорифичниот систем. Познавање на основните граматички конструкции. Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 800 лексички единици. Околу 100 канци. Слушање: На крајот на вториот семестар, студентите ќе може да разбираат и употребуваат широк круг на секојдневни изрази, како и едноставни дијалози при одговарање на конкретни потреби. Читање: Студентите ќе може да читаат едноставни текстови, базирани на разговорниот јазик. Зборување: Ќе може да прашаат и одговорот на прашања за лични работи, како место на живеење, луѓето кои ги познаваат, Пишување: Ќе може да пишуваат на јапонски попусти текстови				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
	3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ОПШТАТА ЛИНГВИСТИКА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-4			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат историските основи на развојот на науката за јазикот. Да се добијат знаења од областа на развојот на лингвистиката – школи, правци и теории (од антиката до современите лингвистички пристапи и теории). Да се запознаат со историјата на лингвистичките проучувања и знаења. Да се оспособат да можат да ги користат лингвистичките учења, од теориски аспект (на историски и на современ план), во усвојувањето, анализата и споредувањето на јазиците во светот. Да ги совладаат базичните вештини во подготовката за теориски пристап кон јазичната проблематика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Историски основи на лингвистиката. Историски преглед на идеите за јазикот. Тривиум: логика – граматика – реторика. 2. Филологија. Историска лингвистика (појава, предмет, цели и задачи). Методологија: споредбеноисториски проучувања на јазиците во светот. 4. Правци: психологизмот и позитивизмот во лингвистиката. Историската лингвистика и другите науки. 5. Премин од историска во општа лингвистика: естетска лингвистика (лингвистиката и естетиката; школа на зборови и предмети, германска естетска лингвистика, италијанска неоллингвистика). 6. Психосоциолошки и географски проучувања на јазикот (Казањската и други славистички школи, лингвистичка географија, француска социолошка школа). 7. Општа и современа лингвистика. Општа лингвистика (предмет, цели и задачи, проблеми и погледи, теории и методологии, системноструктурни и функционални правци и школи во европската и во американската лингвистика). 8. Женевска школа. 9. Прашка школа. 10. Копенхагенска школа. 11. Дистрибуционалистичка школа. 12. Антрополошка лингвистика. 13. Трансформативно-генеративна граматика. 14. Современа лингвистика: интердисциплинарни и обединувачки проучувања на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да биде запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Пандев, Димитар	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
	3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
3.	Robins, Robert Henry	A Short History of Linguistics	Longman	1997		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“-Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се запознаат со особеностите на хрватскиот книжевен романтизам, реализам, модерна, постмодерната и најновите нео-реалистички тенденции и со нивните каталози на стилски својства по однос на европскиот реализам/модернизам, преку конкретни дела на еден до два претставника од секоја стилска формација; 2. Студентите да стекнат општа претстава за тековите и културолошките вредности на хрватската култура, со акцент на деветнаесеттиот, дваесеттиот и дваесет и првиот век, и со панорамски приказ на останатите најмаркантни уметности: театар, филм, музика, сликарство				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Периодизација на хрватската книжевност од почетоците до денес. 2. Илиризам и романтизам. Иван Мажураниќ: <i>Смртта на Смаил-ага Ченгиќ</i> . Димитрија Деметар: <i>Теута</i> . 3. Протореализам. Аугуст Шеноа: <i>Златото на златарот</i> . 4. Реализам. Анте Ковачиќ: <i>Во регистратурата</i> . Јосип Козарац: расказите „Тена“ и „Бисер Ката“. 5. Натурализам. Еуген Кумичиќ: <i>Госпоѓа Сабина</i> . 6. Протомодернизам. Јанко Лесковар: расказите <i>По несреќата</i> и <i>Помисла на вечноста</i> . 7. Симболизам: Антун Густав Матош. Симболизам. Поезија (пет песни), расказот „Глушец“. 8. Експресионизам и авангарда. Поезија: Антун Бранко Шимиќ. Тин Ујевиќ. 9. Феноменот Крлежа: <i>Господа Глембаеви</i> , <i>Враќањето на Филип Латиновиќ</i> . 10. Книжевноста од 1952 до денес: Ранко Маринковиќ: <i>Раце</i> . Владан Десница. Иван Аралица. Звонимир Мајдак, Павао Павличиќ. Горан Трибусон. Дубравка Угрешкиќ, Слободан Шнајдер. (три дела од сите овие автори, во договор со студентите, по афинитет) 11. Најнови тенденции: Марко Погачар (поезија), Миљенко Јерговиќ (проза) и Миро Гавран (драма): едно дело, во договор со студентите, според афинитетите. 12. Панорамска историја на хрватскиот филм. Еден хрватски филм во договор со студентите. 13. Панорамска историја на хрватското сликарство и музика. 14. Културолошка коди: хрватската книжевност и култура како палимпсест на словенските и европските култури (германската, унгарската, француската, англисаксонската).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		МАКЕДОНСКИ		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Šicel, Miroslav	<i>Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća</i>	Zagreb
		2.	Nemec, Krešimir	<i>Povijest hrvatskog romana (od početaka do kraja XIX stoljeća)</i>	Znanje, Zagreb
		3.	Milanja, Cvjetko	<i>Hrvatski roman 1945-1990</i>	Zagreb
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Batušić, Nikola	<i>Povijest hrvatskog kazališta</i>	Zagreb
		2.	Karaman, Igor (ur).	<i>Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture</i>	Školska knjiga, Zagreb
	3.		<i>Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Odrednica: ФИЛМ</i>	Leksikografski zavod Miroslav Krleža	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КРЕАТИВНО ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се оспособат студентите за самостојно конципирање и креативно пишување книжевно-научни и книжевно-уметнички. текстови. Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметот; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; поттикнување креативност и критичност кај студентите.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на креативното пишување. Вовед во креативното пишување. Дистинкцијата академско-креативно пишување. Практични вежби за стимулација на креативноста и имагинацијата и за фокусирано читање. Практични вежби за усвојување техники за пишување по мотивација/инспирација, на зададена тема и на зададен текст/предлошка. Истражувањето како облик на инспирација. Техники на слободно пишување и групирање (freewriting, clustering, cutting up). Работилници за усвојување на техники за критичко читање, за толкување и за креативно пишување нефикционални, книжевно-научни и книжевни видови текст; copywriting. Јазични вежби. Социјализација и презентација на напишаниот текст, вербална артикулација на коментар, техники на водење дијалог, модерирање на работилници за креативно пишување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	25		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Linda Anderson (ed.)	<i>Creative Reading: a Workbook with Readings</i>	London/New York: Routledge	2006
		2.	Paul Mills	<i>The Routledge Creative Writing Coursebok</i>	London/New York: Routledge	2006
		3.	Маргот Нортхеј, Цуди Џевински	<i>Пишување со смисла</i>	Тетово: Ardäria design	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Darko Tadić	<i>Osnove kreativnog pisanja</i>	Beograd:Cekoms	2015
		2.	Josip Novaković	<i>Radionica pisanja fikcije</i>	Zagreb:Algoritam	2009
3.		Steven Earnshaw (ed.)	<i>The Handbook of Creative Writing</i>	Edinburgh University Press	2007	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЕТИКА НА ОРИЕНТАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Маја Бојаџиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	не			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во системите на старите книжевности на далечниот исток. Во компаративна перспектива, курсот ги објаснува врските помеѓу традиционалните системи на мислење во Кина и Јапонија и книжевните облици кои тие ги обусловуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на кинеската мисла: И Чинг (книга на промените). Распаѓањето на митската сликовност и првите филозофски и религиски концепти. Канонските тактови, Конфучијанството и Таоизмот. Развојот на кинеската книжевност помеѓу Конфучијанството и Таоизмот. Таоизмот и неговите рефлексии во кинеските прозни форми. Развој на романот преку историските хроники. Кинеска лирика (“ши”). Потекло и настанок на Зен будизмот. Шинтоизам и фундаменталните текстови. Којики и Нихонги – првите зборници и хроники во јапонската книжевност. Мит, историја и книжевност. Настанок и основни естетички премиси на јапонската хаику поезија. Поетика на јапонската драма (Кагура, Но, Кабуки). Почетоци на Јапонската проза: развој, видови и поетики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И Чинг и Тао те Кинг	Магор	2014
		2.		Поезијата на стара Јапонија	Магор	2014
		3.		Јапонски Но драми	Магор	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Лисевич	Почетоците на кинеската мисла	Здружени издавачи	1983
		2.	Т. Kulenović	Pozorište Azije	Zagreb, Prolog	1983
	3.		The Kojiki	Tuttle Publishing	2005	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ И КРИТИЧКО ЧИТАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ја истражува комплексната улога на традиционалните медиуми во културата и има за цел да им овозможи на студентите да стекнат вештини за критичко анализирање на наративите конструирани и дистрибуирани од медиумите. Деконструирањето на медиумски содржини – фотографии, печатени статии, телевизиски и радио прилози, веб страници и др., - ќе им помогне на студентите да ја разберат конструирanoста на медиумските пораки за полесно да се справат со ширењето дезинформации, пропаганда, говор на омраза и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед - развојот на медиумите. Политичка пропаганда пред појавата на масовните медиуми. Конструирање на значењето: структура на медиумските пораки. Елементи на критичка евалуација на медиумската порака. Визуелна писменост: фотографиите и вистината. Медиумската сопственост и објективноста. Вести наспрема спонзорирани текстови. Медиумски конструирани дискурси и идеологија.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Shaugnessy, Michael and Stadler, Jane	Media & Society, 6e.	London. Oxford Press.	2016
		2.	Hobbs, Renee	Media Literacy in Action: Questioning the Media	Rowman & Littlefield	2011
	3.	Potter, W. James	Media literacy	Sage publications	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hall, Stuart (ed. Brunson, Ch.)	Writings on Media: History of the present	Duke University Press	2021
		2.	Лахтов, М. и Трајкоска, Ж. (Ур.	Прирачник за медиумска писменост за млади, за медиуми и за граѓански организации	Скопје: Институт за комуникациски студии.	2018
3.	Hobbs, Renee.	Mind Over Media: Propaganda Education for a Digital Age	New York: W.W. Norton.	2020		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ, ФИЛМ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-9			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 кредити
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): компаративна анализа на визуелните аспекти на книжевноста и книжевните аспекти на филмската адаптација. Интерпретацијата на културните артефакти се изведува во зависност од материјалноста на различниот медиумот. Студентите развиваат компетенции за интерпретација на нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста и филмот како текстуални форми во културата. Истражувањето ги опфаќа почетоците на фотографијата, потоа историјата на развојот на филмската уметност и промените кои се востановуваат кога се говори за епохата на дваесеттиот век настанати под влијание на техничките откритија, толкување на современи визуелни културни продукти од епохата на 21 век и нивна компарација со други културни феномени од историјата на филмот, фотографијата, музиката, литературата, сликарството, театарот.				
11.	Содржина на предметната програма: нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста филмот согледани како два вида текстови на културата што упатува на литературните слики, на визуелното читање на книжевноста, но и на книжевното читање на филмот. Наставата обезбедува вовед во основните аспекти на филмската уметност во корелација со книжевноста: дискурс, приказна, нарација / монтажа; простор, време, собитие, опис / кадар, план, лик во романот / филмот, идентитет на сликата и движењето, перцептивна, афективна, дејствувачка слика (Жил Делез). Се анализираат трансформациите произлезени од промената на медиумот и процедурата на продукција на сценарио. Се прави компаративно толкување, интертекстуална анализа, културолошко контекстуализирање на книжевно-уметничките феномени. Значаен аспект на толкувањата се импликациите на телото во доменот на филмот/литературата. Телото како посредник, агенс и продуктивен инструмент, како нормативна конструкција, како претставен објект, како цел на политички интервенции. Во исто време, телото се толкува како рамна површина и се интерпретира од две гледни точки, како активен агенс и како пасивен објект на културни дејствувања. Тоа се толкува како појава/место на различни искуства, а меѓу нив на насилни и трауматизирачки искуства кои оставаат, впишуваат неизбришливи траги. Телото се интерпретира како субјект и како предмет на желбата, како потчинето единство, место на проблематизирање на критериумот здраво, нормално однесување, а наспроти тоа се проблематизира обележувањето на субјектот со болест. Проблематизирање на комплексноста на знакот во двата медиума, која се поврзува со синтетизирање на дејството на зборот, сликата, звукот. Тело / сетила / ум, наука, технологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	

		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветен семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Cutchins, Dennis, (ed)	<i>The Routledge Companion to Adaptation</i>	Routledge 2020
		2.	Славица Србиновска	<i>Во дијалог со негативната репрезентација: интерпретација, филм и култура</i>	Сигмапрес 2019
		3.	Žil Delez	<i>Pokretne slike (1) Slika vreme(2).</i>	IK Zorana Stojanovića, Novi Sad: Filmski centra Srbije 1999/ 2010
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Ben Shaul, Nitzan	<i>Cinema of Choice: Optional Thinking and Narrative Movies.</i>	New York and Oxford: Berghahn. 2012
		2.	Bode, Christoph and Rainer Dietrich	<i>Future Narratives: Theory, Poetics, and Media-Historical Moment</i>	De Gruyter GmgH De Gruyter GmgH 2013
	3.	Eckel, Julia; Bernd Leiendecker; Daniela Olek; Christine Piepiorka, (eds)	<i>(Dis)orienting Media and Narrative Mazes</i>	Transcript Verlag 2013.	

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАЗЕОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и препознавање на фразеолошките како неслободните состави, и откривање на нивните значења.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ (преносно значење, стабилност, репродукција, фреквентност, варијантност и факултативност); класификации на ФИ според: структурата, функцијата во реченицата, потеклото, стилските разновидности . Фразеографија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
		2.	Велјановска К., Мирчевска-Бошева Б.	Имињата во македонската фразеологија	Антолог	2021
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитровски Т., Ширилов Т.	Фразеолошки речник на македонскиот јазик (три тома)	Огледало	2003, 2008, 2009
		2.		И објавени статии во фразеолошки зборници		
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-11			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и македонска книжевност – наставна насока Македонска книжевност и македонски јазик – наставна насока Општа и компаративна книжевност – наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Гордана Алексова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат способности и вештини да: Ø ги посочуваат сличностите и разликите меѓу разните видови медиуми; ги препознаат компонентите и функциите на медиумската писменост; наведуваат примери за конструирана реалност; издвојуваат и споредуваат етички/морални и неетички/неморални медиумски содржини; Ø прават критички осврт на новинарска вест и на други активности на новинарите од медиумите; симулираат новинарски активности; креираат и објаснуваат разни видови медиумски содржини и објави; ги користат фотографиите, видеата и другите визуелни комуникациски содржини согласно со објективното и етичкото информирање; идентификуваат медиумска содржина според веродостојноста, објективноста, неутралноста и емотивниот однос кон темата на веста; искажуваат сопствен став спрема конкретна медиумска содржина и спрема медиумскиот амбиент во земјата, во регионот и пошироко; предлагаат алтернативна можност за конкретна медиумска вест; Ø покажуваат интерес за надградување и за следење нови теоретски, применети и методолошки достигнувања од областа на медиумската писменост, посочуваат автори и наслови на стручна и научна литература од областа.				
11.	Содржина на предметната програма: Медиуми. Медиумски пејзаж/амбиент. Конструирана медиумска реалност. Медиумска писменост и медиумско образование. Компоненти и функции на медиумската писменост. Етика во медиумите. Претставување во медиумите. Тркало на емоциите. Новинарството и медиумската писменост. Видови медиумски содржини. Пребарување податоци и веродостојност на податоците – дезинформации, мисинформации и малинформации. Проверка на веродостојноста на медиумските содржини. Заштита и безбедност на интернет. Фотографиите и видеата во медиумските содржини. Стереотипите, пристрасното известување и говорот на омраза во медиумите. Основна терминологија на медиумската писменост. Петте клучни чекори пред споделувањето медиумска содржина. Корисни навики за примање и споделување. Совети и алатки за создавање квалитетна медиумска содржина.				
12.	Методи на учење: опсервација, препознавање, селекција, идентификување, изведување заклучок/сумирање, поправање грешки, индивидуална и групна работа, вежби, домашни задачи, презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40 бода	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис – редовност на часови со можност за отсуство од најмногу 6 часа предавања и 4 часа вежби. Услов за полагање завршен испит – позитивно оценети индивидуална проектна задача и групна проектна задача.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирано следење на активностите и резултатите на студентите, на редовноста на часови, како и на нивната заинтересираност за наставните содржини и за интерактивност; анализа на сопствените часови и на електронското портфолио на студентите; самоевалуација; евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Шопар	Масовни медиуми и комуникации	Висока школа за новинарство и за односи со јавноста Скопје	2008
		2.	Marshall Soules	Media, Persuasion and Propaganda	Edinburgh University Press Ltd	2015
		3.	Melvin Mencher	Melvin Mencher's News Reporting and Writing	Mc Graw Hill – Connect Learn Succeed	2011
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Кирил Темков	Како да се биде добар – етика за млади	ОХО Скопје	2008
		2.	Група автори	Прирачник за наставници за изучување на медиумската писменост во наставата по мајчин јазик: за основно и за средно образование	Македонски институт за медиуми и Институт за демократија „Societas Civilis – Скопје Скопје	2010
		3.	Група автори	Пишување за печатени медиуми. Пишување за електронски медиуми.	Македонски институт за медиуми (МИМ)	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНСКА МИТОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-12			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на старословенската митологија, да стекнат одредени знаења за митот и култот во старословенската предхристијанска религија и да ги осознаат атрибутите и функциите на божествата од словенскиот пантеон.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хтонски, урански и соларни божества во словенскиот пантеон (атрибути и функции). Дилеми околу името и карактерот на словенското врховно божество (потрага по словенскиот DIS PATER) Дуализмот во словенската митологија (опозитни божествени парови: Белобог-Црнобог, Перун-Велес, Мокош-Лада) <u>Женските божества во словенскиот пантеон.</u> <u>Старословенски култни места (пагански светилишта: <i>требишта, капишта, оброчишта</i>, свети градини и храмови) и паганска идолатрија.</u> <u>Преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела, култ кон мртвите) и подетално истражување на еден од култовите.</u> <u>Старословенска жртвена пракса (реликти од жртвопринесувањето во народната традиција).</u> <u>Синкретизам: паганство-христијанство (1.компромисот меѓу христијанството и паганството, 2. светците како супститути на паганските божества).</u> 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	<i>Словенски пантеон</i>	Скопје, <i>Менора</i>	2004
		2.	Вражиновски, Танас:	<i>Речник на народната митологија на Македонците</i>	Скопје-Прилеп, <i>Матица македонска – Институт за старословенска култура</i>	2000
		3.	Т. Вражиновски	<i>Народна митологија на Македонците</i>	<i>Матица македонска-Институт за старословенска култура</i>	1998
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Petrović, Sreten:	Srpska mitologija - u verovanju, običajima i ritualu	https://slobadidi.files.wordpress.com/2010/12/sreten-petrovic-sistem-srpske-mitologije.pdf		
	2.					
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ИМАГОЛОГИЈАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-13			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ангелина Бановиќ-Марковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со почетоците и основните насоки во истражувањата на имагологијата како книжевна и културолошка дисциплина која дава темелни теориски претпоставки за проучување на категоријата идентитет, за меѓусебните влијанија на две (или повеќе) странски култури, битни алки во создавањето на големото <i>имаго</i> за <i>другиот</i> . Со овој курс, студентот стекнува теориски компетенции и способност за истражувачка работа, за почитување, развивање и негување на интеркултуралните односи во општеството.				
11.	Содржина на предметната програма: Појавата и историскиот развој на имагологијата како дисциплина (дефиниција и терминологија) Хуго Дисеринк и Ахенската имаголошка школа (поимите "mirages" и "images") Даниел-Анри Пажо и француските имаголози (манија, фобија, филија) Јоел Лерсен (стереортипија и имаготипија) Културната хегемонија на европското имагинарно Имагологијата и постколонијалните студии Интеркултурална имагологија Имаголошки проучувања во Македонија Апликативен материјал: Џон Максвел Куци „Чекајќи ги варварите“, Тони Морисон „Љубена“, Горан Стефановски, „Казабалкан“ и „Хотел Европа“; Дубравка Угрешиќ „Министерство на болката“, Кица Колбе „Витезот и Византијката“, Лидија Димковска, „Скриена камера“; Дејан Дуковски „Балканот не е мртов“ ...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	20		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	<i>Kako vidimo strane zemlje (uvod u imagologiju)</i>	• Srednja Europa, Zagreb	2009
		2.	Хуго Дизеринк	„Кон проблемот на поимите image и mirage и нивното проучување во рамките на компаративната книжевност“ во: <i>Компаративна книжевност: хрестоматија</i> (приредила Соња Стојменска-Елзесер)	Евро-Балкан Пресс, Скопје	2007
		3.	Нора Мол	„Сликите за другиот. Имагологија и интеркултурални студии“ во: <i>Компаративна книжевност</i> (приредил Армандо Њиши)	ДККМ & Магор, Скопје	2006
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Марија Тодорова	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор, Скопје	2001	
	2.	Едвард Саид	<i>Ориентализам</i>	Магор, Скопје	2003	
3.	Ангелина Бановиќ- Марковска	<i>Групен портрет (културолошки и литературно-теориски есеи)</i>	Магор, Скопје	2009		
	Ангелина Бановиќ- Марковска & Златко Крамариќ	<i>Политика. Култура. Идентитет (интеркултурален дијалог)</i>	Магор, Скопје	2012		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-14			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на усното и на писменото изразување; - Оспособеност за усно и писмено изразување на теми поврзани за искуства, интереси, планови, желби и сл. и за пишување на кратки, кохерентни текстови со едноставна содржина; - Усвојување на нови граматички содржини и вокабулар.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: средина на живеење, годишни времиња, професии, секојдневни активности и сл. Грамматички содржини: заменки, граматичка категорија на степени кај придавките, прости и сложени времиња, деklinација на именките, збогатување на лексичкиот фонд. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфо-синтаксички и лексички содржини.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
		3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
		3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.			

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА ТУРСКАТА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-15			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Историја на Турската Култура и Цивилизација 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекне способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна така и со нестручна квалификација на дадената материја од анализираната област.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на изворите и проучување на историјата и на историскиот развој на турската култура и цивилизација од исламскиот период. Прифаќањето на Исламот како вера и култура. Влијанието на арапската и на персиската култура. Првите турско - исламски дела напишани со арапско писмо. Основањето и развојот на Селџучкото царство. Уметноста и архитектурата во Селџучкиот период. Основањето и развојот на Османското царство. Уметноста и архитектурата во Османскиот период. Основањето и развојот на Бабуровото царство. Уметноста и архитектурата во Бабуровиот период. Основањето на Република Турција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски – Турски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W.Barthold - M.F. Köprülü	İslam Medeniyeti Tarihi	Ankara	1949
		2.	Cengiz Özakıncı	Türk Kültürü	Otopsi Y. İstanbul	2009
		3.	Prof. Dr. Tuncer Baykara	İslamda Bilimin Yükselişi ve Çöküşü	IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Metin Özkan	Türk Devletleri	Kalipso Y. İstanbul	2004
		2.	M. Orhan Bayrak	Türk İmparatorlukları Tarihi	Bilge Karınca Y. İstanbul	2006
3.		Ord. Prof. Dr. İ.Hakkı Uzunçarşılı	Osmanlı Tarihi, C. I – VI	Türk Tarih Kurumu Y. Ankara	1980	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-16			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: секојдневни активности, опис на пат, нудење и барање помош, изразување желби, молби и наредби. Грамматика: датив, предлози за место и време, модални глаголи, минато време, заповеден начин, конјунктив, компарација на придавките, сврзници. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Evans, S. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A1.2	Hueber Verlag	2012
		2.	Scheffler, B.	Menschen A1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2016
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-17			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати;				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-фонетски курс (согласки, самогласки, акцент); Разговорно-граматички курс (именки, глаголи, деклинации, коњугации); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови); морфологија, лексика.морфологија, лексика; синтакса.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
	2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	- К. : Знання	2011
	3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
	2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 2»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	- К.: Бібліотека українця	2002

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 2				
2.	Код	Флф-2023-л2-4-18				
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и на лексика.					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: временски прилики, секојдневни активности, социо-културни односи, животна и професионална средина, слободно време... Граматички: заменки, степени на компарација, прости и сложени времиња, условни реченици; синтаксички конструкции специфични за францускиот јазик; збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфо-синтаксички и лексички содржини; вежби за усвојување на правописот и правоорот. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен испит)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Abi Mansour D., Anthony S., Fenoglio P., Papin K., Soucé A., Vergues M.	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		3.	Lété A., Miquel C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
	4.	Grégoire M.	Grammaire progressive du français débutant	CLE International	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Boulares, M. Grand-Clement, O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner https://capsurlefle.com/ https://leflepourlescurieux.fr/ https://leconjugueur.lefigaro.fr/		
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-19			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку едноставни, интерактивни содржини од доменот на секојдневното живеење сакаат постепено да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на основните граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат А1(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на <i>hay/está(n)</i>, разлика <i>muy/mucho</i>, предлози со превозни средства и со временски изрази, редни броеви, лични заменки со и без предлог, глаголски перифрази (<i>estar</i> + герунд, <i>ir a</i>+инфинитив, <i>acabar de</i>+инфинитив), компаратив и суперлатив, неправилности во сегашно време на индикатив, употреба на сегашно време на индикатив наспроти глаголската перифраза <i>estar</i>+герунд, варијанти на шпанскиот јазик; ▪ Лексички содржини: населба и град, комерцијални и јавни установи, периоди од денот, секојдневни активности, бои, кажување час, денови во неделата, месеци во годината, годишни времиња, страни на светот, саемски активности, културни активности, туристички активности; ▪ Социокултурни содржини: важноста на сретсело, шпански и испански формули за учтивост, формални и неформални начини на привлекување внимание и поздравување, патрони празници, комерцијално работно време, годишен одмор, проксемика во шпански/испански контекст, телефонски разговори; ▪ Елементи од испанскиот свет: прошетка низ Мадрид и ноќен живот, прошетка низ Валенсија и празнување на <i>Las Fallas</i>, посета на Аламбра во Гранада, годишен одмор на Тенерифе и Ибица, шпански туристички атракции, споредба на Мадрид и Барселона, Денот на мртвите во Мексико, музички жанрови, Карлос Гардел и Буенос Аирес, танци (танго, салса, фламенко), познати шпански трговски брендови; ▪ Пишување СМС порака, мејл, кус состав (на пример, опис на родниот град), водење телефонски разговор во реално време, преведување (во двете насоки) на куси и едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		60 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		0 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа

		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Шпански и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oscar Cerrolaza Gili, Matilde Cerrolaza Aragón, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 1 (A1), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 4-6	Edelsa	2007
		2.	Jaime Corpas, Eva García, Augustín Germendia	Aula Internacional 1 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2013
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 3-5	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A1 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2014
	3.	László Sándor	Conversar es fácil	Edelsa	2011	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-20			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Понатамошно унапредување на усното и писменото изразување, и усвојување на нов вокабулар и нови граматички содржини. Усни компетенции: оспособеност за разбирање, барање, давање и одбивање на дозвола, совет, сугестија, инструкции, изразување согласност и несогласување Писмени компетенции: оспособеност за правилно пишување по диктат, и оспособеност за писмено изразување во едноставни ситуации во врска со обработуваните теми				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски : временски прилики, опис на природата, културни и прехранбени навики, слободно време и годишен одмор, социокултурни односи, физички и психолошки карактеристики, исхрана и здрав живот, навики, минати случки Грамматички : заменици – присвојни, показни, индиректен предмет; придавки – степенување; предлози – за движење, време; глагол – минато свршено време, заповеден начин; редни броеви; специфични синтактички конструкции				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 1 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација и усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.				
11.	Содржина на предметната програма: Разбирање и експлоатирање на литературни и нелитературни текстови со помош на прашања со акцент врз фонетско-граматичките вежби и на вежбите за рецепција и дијалог. Примена на аудио-визуелни и информативни средства: печат, списанија од културата, функционални документи. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Cazacu, Boris et alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
	2.	Mihaela, Albu et alii	Limba romana- limba straina, curs practic II	Editura Didactica si Pedagogica	1996
	3.	Brancus, Grigore et alii	Limba romana	Editura Universitatii din Bucuresti	2001
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, списанија, весници и други учебни помагала.		
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-22			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Валентина Милошевиќ-Симоновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способен за поактивното учествување во разговор со одредена помош и одредени ограничувања, на пример: може да започне, да одржува и да заклучи едноставен директен разговор; може на разбирлив начин да изнесе идеи и да разменува идеи и информации на познати теми во предвидливи секојдневни ситуации, може успешно да комуницира на основни теми; да се справи со секојдневни ситуации со предвидлива содржина; може со релативна леснотија, но со дадена помош, да учествува во разговори во структурирани ситуации, додека учеството во отворена дискусија му е доста ограничено; поголема способност за држење монолози, на пример: со едноставни зборови може да изрази како се чувствува; може поопширно да ги опише секојдневните аспекти на опкружувањето во коешто се движи, на пр. луѓето, местата, некое деловно или училишно искуство; може да опише претходни активности и лични искуства; да опише обичаи и секојдневни дејства; да опише планови и договори; да опише што му се допаѓа во врска со нешто, а што не; може на кус и едноставен начин да опише настани и постапки. Компетенциите соодветствуваат на ниво А1+ (А1/А2) од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативна содржина (функции): Опишување места, насока, фотографија. Барање информација и реакција на неа. Изразување жалење и извинување. Зборување за работното време, за годишните одмори, за времето, за купување и за сопствените навики поврзани со тоа. Купување во продавница за прехранбени производи и изразување желби во врска со храната. Зборување за типичните производи, споредување на навиките во исхраната. Давање (барање) рецепт за некое јадење. Раскажување на настани од минатото, за обичаи што се повторуваат. Зборување за сопственото семејство. Изразување сопственост, честитки. Годишни времиња. Грамматичка и лексичка содржина: Согласување на придавките со именките, придавки на “-co/-ca”, партитивен член (множина на неопределен член), посочување место, прашални заменки “quando” и “quale”, распоред (<i>a che ora...?</i>), минато свршено време (сложена форма), минат партицип кај правилните и неправилните глаголи. Апсолутен суперлатив, двојна негација, “qualche”. Изразување количесто, партитивен член (во еднина), заменки за директен предмет “lo, la, li, le, ne”. Безлична конструкција (“si+глагол”), повратни глаголи. Некои изрази за време, прилози за време и за зачестеност. Изрази со глаголот “fare”. Употреба на членот со присвојни придавки. Релативен суперлатив. Минато време на повратните глаголи. Елементи на цивилизација/култура: празниците во Италија				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				20 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				италијански и македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Luciana Ziglio; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 1 (A1)	Alma Edizioni	2001
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A1	Loesher Editore	2019
	3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со правилна употреба на глаголите и падежите.				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со трите деклинации, текст Руски летописи. Употреба на падежите преку писмени и усни вежби. Употреба на инфинитив. Дијалози, текстови Мајка и Кучешко срце. Глаголи на движење, задачи, дијалог На вечеринка. Идно време, текст Во хотелска соба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 2 / Полски говор, израз, култура 2 (ПГИК2)			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-24			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 2. Ниво –основно-А1. Умешност: Студентот се снаоѓа во едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази едноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На едноставен начин умее да каже за себе, што го интересира, за слободното време. Знае како да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со подетални информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на минималните знаења од претходниот семестар, ниво А0, со нови говорни ситуации: претставување, остварување на контакт, комуникација од типот „како си“ и „што правиш“, задавање на прашања, определување на нечии особини, поставување прашања за основни информации, за адреса, број на телефон, национална припадност, потекло, години, професија и сл.; временски определби; период од денот, часот, денови во неделата; секојдневни активности; опис на изгледот; интерес, хоби, слободно време; купување; храна и пијалак. Студентот веќе умее послободно да користи минимална лексика и минимални конструкции за изразување во ситуации на запознавање, претставување на себеси и на своето семејство, како и да одговара на прашања од секојдневниот живот, патувања, посета на одредени места и сл. Обработка на текстови за усовршување на изговорот и на пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> граматички род и број; падежот номинатив еднина кај именките и кај придавките; инфинитив на глаголот; лични заменки; сегашно време: помошен глагол <i>być</i> и т.н. I, II и III конјугација; придавки и прилози; предлози; прашања; потврдување и одрекување; основни броеви; показни заменки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		20 ч.

.	активности	16.2.	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.		
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода		
	17.3.	Активност и учество		45 бода		
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Милица Миркуловска	Глас – буква – дијалог (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017
		3.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjikip.us.edu.pl/pl/publikacje/enauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjikip.us.edu.pl	
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKI dmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	

		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-25			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Професии; храна и пијалок; омилена храна; животен стил; годишни времиња; студентски живот; купување; домашни миленици; добитици на Нобелова награда; опис на настан; пишување писмо; театар, кино, телевизија. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски и чешки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
		3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-26			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката, познавања од областа на морфологијата на словенечкиот јазик (увид во деталниот преглед на граматичките категории и преглед на зборовни групи и нивна употреба).				
-	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
		2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Аризанковска, Ј.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 181-198	2009
3.	Аризанковска, Ј. и др. (уред.)	<i>Џебен словенечки/Žepna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-27			
3.	Студиска програма	слободен избран			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет)	(F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			хрватски / македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	1991-1998.
	2.		Pravopis hrvatskoga jezika	Školska knjiga i Novi Liber: Zagreb	2001.
	3.	М. Могош. 1995.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	. Nakladni zavod Globus: Zagreb	
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предмента програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-28			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од областа на морфологија на српскиот литературен јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија како наука. Самостојни и несамостојни зборови. Менливост и неменливост. Род, број, падеж. Видови зборови. Промена на именки, придавки, заменки и броеви. Глаголи (глаголски вид и род; лице, време, начин; број и род). Промена на глаголите. Зборообразување (сложени, полусложени, изведени зборови). Лексикологија (состав на лексиката, фразеологизми).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови	60 бодови			
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-29			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Ходин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;				
11.	Содржина на предметната програма: Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн) ; патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно. Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
		3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Разбирај и користи едноставни фрази и реченици. - Комуницирајте на едноставни начини за познати теми. - Напишете кратки, едноставни текстови на теми кои им се познати. - Разбирање кратки, едноставни текстови на познати теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Учебниците ја прикажуваат основната содржина на лекциите. Се состои од осум поглавја засновани на различни теми од секојдневниот живот. Обезбедува клучен вокабулар, широк спектар на активности и воведува граматички карактеристики. Исто така правиме различни вежби за изговор и учиме корисни реченици кои можат да се користат во различни ситуации. За да го збогатиме искуството за учење користиме аудио и видео помагала за учење.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt !	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-31			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на периодот на развитокот на Полското општество од почетоките до 18 век и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полската историја и култура до периодот на поделбите (18 век). Паралелни со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација		
Литература				
22.	Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en	
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html	
	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИНГВИСТИЧКА АНАЛИЗА			
2.	Код	Флф-2023-п2-4-32			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите ќе се запознаат со пристапите и методите за анализа на кој било јазик. Тие ќе ги проучуваат теориските поставки и принципи на различните видови на анализа на пишан и говорен текст/дискурс, како и сличностите и разликите помеѓу македонскиот и англискиот јазик. Целта е студентите да се оспособат да анализираат форма, функција и значење на јазичните елементи и да воочуваат на кој начин двата јазика се типолошки слични или различни и кои фактори влијаат при употребата на странскиот јазик. На студентите ќе им се овозможи преку систематска анализа на граматичките и лексичките структури на англискиот и на македонскиот јазик да увидат со кои проблеми се соочуваат изучувачите на англискиот јазик како странски поради можното влијание на македонскиот како прв јазик. Студентите ќе вршат практична анализа на одреден лингвистички феномен на автентични податоци на неколку нивоа: фонетско, морфо-синтаксичко, дискурзивно.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Овој предмет е основа за сите понатмошни предмети во кои се нуди некаков тип на анализа на јазик и дискурс. Во рамките на курсот ќе се даде преглед на различните пристапи и методи на анализа: површинска и длабинска. Ќе се дискутираат и опишуваат различните видови на фрази, реченици и текст и ќе се гледа на текстот како на производ со некаква цел, наменет за специфична публика. Ќе се разгледуваат видовите, употребата и типологијата на лингвистички елементи како кохезивни врски, граматички времиња, модалност, сврзувачки средства, референција, супституција и др. Врз практични примери од реални контексти студентите ќе развиваат вештини за разбирање на формата, граматичката и дискурзиваната функција низ различни регистри. Ќе се изучуваат основните принципи и техники на контрастивната анализа, семантичка анализа, анализа на регистри и жанри преку реториски чекори (“move” analysis), дискурзивна анализа, системско-функционална анализа (SFL), конверзациска анализа и анализа на визуелна онлајн комуникација. Ќе бидат користени теориските рамки на Јакобсон, Булер (Buhler, 1934), Видоусон (Widdowson, 1995) и др. Иако курсот ќе се фокусира на англискиот јазик, изучуваните техниките ќе можат да се применат на кој било друг јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			/		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			интерактивна настава, еклектична		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ronald Carter	How to Analyse Texts: A toolkit for students of English	Routledge	2015
		2.	Barbara Johnstone	Discourse analysis	Oxford University Press	2007
		3.	Bernd Heine, Heiko Narrog (Eds.)	The Oxford Handbook of Linguistic Analysis	Oxford Univeristy Press	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William O'Grady John Archibald	Contemporary linguistic analysis: An introduction		2020 (9 th ed.)
		2.	Минова Ѓуркова	Синтакса на македоснкиот јазик		
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-33			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе покажат знаење и разбирање за дијахронскиот развој на англискиот јазик; ќе се оспособат за анализа и заклучување врз основа на компаративниот метод во истражувањето на фазите од развојот на англискиот јазик од самите почетоци па до денес на повеќе нивоа (фонолошко, морфолошко, лексичко, семантичко); ќе развијат критички став кон современите јазични текови.				
11.	Содржина на предметната програма: - Јазикот како систем, јазични функции, јазични универзалии, јазични промени и механизмите кои доведуваат до тоа, дивергентен и конвергентен развој; - Јазични фамилии: индо-европски јазици и местото на англискиот јазик; - Староанглиски јазик; - Влијанието на Викингите; - Историски (културолошки) предуслови за почеток на француското влијание, преку заемките од тој јазик и лексичко-семантичките промени во англискиот јазик (Norman Conquest); - Местото на францускиот, латинскиот и англискиот јазик во Средниот Век (Middle English); - Преглед на фонолошките промени (Great Vowel Shift); - Влијанието на ренесансата, просветителството и научните откритија врз англискиот јазик; - Стандардизација и кодификација на англискиот јазик (речници); - Англискиот како јазик за меѓународна комуникација: состојби и перспективи; - Колонијалниот карактер на англискиот јазик и неговата глобализација; - Легитимноста на една варијанта на англискиот јазик да се смета за ‘сопственикот’ на тој јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект		10 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	van Gelderen, Elly	<i>A History of the English Language</i>	John Benjamins Publishing Company	2014
		2.	Crystal, David	<i>The Stories of English</i>	Penguin	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gooden, Philip	<i>The Story of English</i>	Quercus	2009
		2.	Barber, Charles	<i>The English Language: A Historical Introduction</i>	CUP	2000
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-37			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е студентите да се запознаат со богатиот речнички фонд на македонскиот јазик, да ја откриваат многузначноста на зборовите, да се запознаат со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и да ги откриваат значења на ФИ.				
11.	Содржина на предметната програма: Што е лексикологија? Сродни дисциплини. Формата и содржината на зборот. Преносно значење. Семантички односи кај лексемите (синонимија, хомонимија, антонимија, паронимија). Класификации на лексиката според: потекло, сфера на употреба, процес на обновување, експресивно-стилски карактеристики. Лексикографија. Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ и класификации на ФИ.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симона Груевска-Маџоска	Лексикологија на македонскиот јазик	МИ-АН	2021
		2.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК – КУЛТУРА НА ГОВОР			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-38			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со поимите за невербална и невербална комуникација и со стратегиите за добра и успешна комуникација преку невербалните и вербалните стратегии за успешна комуникација 1. Способност за успешна невербална и вербална комуникација 2. Продлабочени познавања на структурата на невербалната комуникација и за вербалните комуникациски вештини; 3. Упатеност во особеностите/карактеристиките на култивираниот говор.				
11.	Содржина на предметната програма: Видови комуникации. Поим за вербална и невербална комуникација. Невербална комуникација (кинестетичка, проксемичка и паралингвистичка невербална комуникација). -Кинестетичка комуникација (гестикации и движењата на телото како комуникациски знаци); - Проксемичка комуникација (поставување комуникациски зони, користење на просторот за комуникација); - Паралингвистичка комуникација (интонација, тон на гласот, јачина и боја на гласот, висина на гласот, темпо, вокална бучава, пауза). Вербална комуникација (Култура на говорно однесување. Аспекти на културата на говорот. Основи на културата на говорот). Особеностите/карактеристиките на култивираниот говор. Стратегии за добра/успешна комуникација. Повратна информација (Feedback). Комуникациски вештини –ефективен говор ; Структура на ефективниот говор. Влијание на говорот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	30 бодови		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	ГраMATика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007
	3.					

ТРЕТА ГОДИНА
V СЕМЕСТАР
Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
		3.				
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1200 лексички единици. Околу 200 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	ЗА	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за српската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (романтизам, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во српската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на српската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата српска книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Доситеј Обрадовиќ и идеите на просветителството во Србија. Романтизмот во српската книжевност: поезијата на Бранко Радичевиќ, Ѓура Јакшиќ и Лаза Костиќ. Периодот на реализмот и главни претставници: расказите на Милован Глишиќ и Лаза Лазаревиќ и романите на Стеван Сремац. Карактеристики на раната српската модерна: поезијата на Милан Ракиќ, Владислав Петовиќ – Дис и прозата на Борисав Станковиќ. Српската модерна по Првата светска војна: прозата на Милош Црњански и Иво Андриќ. поезијата на Десанка Максимовиќ. Постмодернизам: прозата на Милорад Павиќ, Светислав Басара и Данило Киш. Различни типови на интермедиијалност меѓу српската книжевност и сликарство и филм.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/ самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Поповић	<i>Историја српске књижевности. 1 и 2 Романтизам</i>	Нолит, Београд	1968
		2.	Јован Деретић	<i>Кратка историја српске књижевности</i>	Светови, Нови Сад	2001
	3.	Велибор Глигорић	<i>Српски реалисти</i>	Просвета, Београд	1970	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник	<i>Modernizam - postmodernizam. Umetnost</i>	Mediterran publishing, Novi Sad	2018
		2.	Предраг Палавистра	<i>Историја модерне српске књижевности: златно доба 1892-1918</i>	Српска књижевна задруга, Београд	1986
3.	Ante Perković, Dragan Kremer,	<i>Sedma republika: pop kultura u Yu raspadu</i>	Zagreb: Novi liber; Beograd: Službeni glasnik, 2011	2011		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕМОРИЈАТА И НОСТАЛГИЈАТА ВО ФОТОГРАФИЈАТА И КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Целите на предметната програма (компетенции) се поврзани со актуелизација на интермедиијалните и интердисциплинарните односи преку уметноста на зборот и на фотографијата. Клучен во предметот е односот кон времето и просторот, идентитетот на човекот и појавите обележани со промената, сознанија за непостоење на стабилна и непроменлива состојба, за влијанието на хронолошкиот тек на времето и трансформациите во просторот, во психологијата, во значењата или вредностите. Согледување на наведените категории како единствениот сигурен фактор кој не поттикнува да бараме механизми за илузија на задржување на настаните и луѓето во времето преку нарација впишана во визуелен текст со рамка, во вербален медиум на книга или во текст во кој меѓусебно се вкрстиле двата медиума.				
11.	Содржина на предметната програма: предметот ги актуелизира специфичностите на односот кон минатото изразени во два различни контексти. Во првиот контекст, минатото по однос на кое индивидуата гради сопствена перспектива има рефлексивни одлики и се карактеризира со тоа што е обележано со носталгијата. Тоа се издигнува од рушевините со цел да ги поттикне доживувањата кај индивидуата која во уметноста се искажува од позиција на оној кој живее во сегашноста во која завршениот настан или настани / животи повеќе не се актуелни на истиот начин или истоветно како некогаш. Со тоа, овој предмет настојува да го проблематизира феноменот на емпатија и чинот на враќање кон минатото со цел да се лекуваат и освестуваат страдањата во сегашноста кои се обележани со дистанци формирано во просторна, временска и духовна смисла. Втората концепција на промислувања на односот кон времето, минатото и меморијата, со која се занимава оваа студија посветена на фотографијата и на книжевноста е поврзана со реставрацијата и со вклучувањето на значења на спомениците со структура на книжевен или визуелен текст. Во студиите со содржина за меморијата и носталгијата во книжевна или фотографска продукција или со меѓусебно вкрстување на двата медиума се актуелизира феноменот на идентификација, но и на разоткривање на себството во односот кон Другоста. Програмата ги тематизира и негативните однесувања поврзани со селективност, со стигма, со дискриминација на Другиот. Во центарот на вниманието е интерпретацијата на аспектите на носталгијата, минатото и меморијата изложени во студии на уметници од област на книжевноста и на фотографијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			50	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Francois Brunet	<i>Photography and Literature</i>	Reaktion Books-Exposures	2009
		2.	Славица Србиновска	<i>Низ призмата на другиот</i>	Сигмапрес	2002
		3.	Andreas Huysen	<i>Miniature Metropolis: Literature in the Age of Photography and Film</i>	Harvard University Press	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Славица Србиновска	<i>Визуелни стратегии</i>	Сигмапрес	2008
		2.	Fisher, Andrew; Mays, Sas; Cunningham, David	Photography and literature in the twentieth century	Cambridge Scholars Publishing	2008
		3.	Bourdieu, Pierre	<i>The Field of Cultural Production</i>	Columbia University Press.	1993

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ И МУЗИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку проучување на основните облици на интермедијални релации меѓу книжевноста имузиката, , предметот има за цел да ги развива следниве компетенции: Способност за интермедијални проучувања на релација книжевност – музика Способност за користење наставни средства и медиуми Способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: историја на книжевност, историја на музика, естетика				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот нуди панорамски преглед на односот книжевност-музика низ призма на интермедијалните релации и мултимедијалните односи и дискурси 1) Во првиот блок во фокусот е односот на поезијата и музиката преку анализа на поетски творби од повеќе книжевни традиции (од античката сè до современата поезија) преку анализа на тематизацијата на музиката, пееењето, танцот и музичките инструменти во поетските творби, со особен акцент на врските со соодветните стилски формации и индивидуалните поетски на анализирани автори. 2) Во вториот блок се анализираат неколку (музички) романи и книги раскази, структурирани врз музички принципи и теми, а во кои главните ликови се музичари (композитори, инструменталисти, пејачи). Со таа цел, во компаративните анализи вниманието се посветува на неколку творби на современата светска проза (<i>Прогонувачот</i> од Х. Кортасар, <i>Шумот на времето</i> од Џ. Барнс, <i>Џез</i> од Т. Морисон, <i>Бусола</i> од М. Ернан и <i>Битлси</i> од Л. С. Кристенсен) и неколку дела од македонска проза (<i>Полифинисти</i> од Л. Старова, <i>Во главата слушам песна</i> од Е. Баковска и <i>3 минути и 53 секунди</i> од Б. Стајн/Б. Прља).				
12.	Методи на учење: предавања, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	-		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	80		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Проектна задача и домашни задачи				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Žmegač, V.	<i>Književnost i glazba / Intemedijalne studije</i>	Matica Hrvatska	2003
		2.	Мартиновски, В. прир.	<i>Музика секогаш и уште (поезијата и музиката)</i>	СВП	2022
	3.	Rosen, Ch.	<i>Freedom and the Arts: Essays on Music and Literature</i>	Harvard University Press	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cèlis, R.	<i>Littérature et musique</i>	Presses de l'Université Saint-Louis	2019
		2.	<u>Mićević, Kolja</u>	<i>Muzički roman</i>	Zlatno runo	2016
3.	Дуев, Р.	<i>Музиката во Микенскиот свет и Хомер</i>	Силсонс	2009		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИИ НА ИДЕНТИТЕТ И ТРАНСНАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепија и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата				
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „сабра“). Абјектни потекла. Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура. Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.				
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно следење и активно учество во наставата			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
	3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО БАЛКАНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-8			
3.	Студиска програма	Изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	да ги има стекнато кредитите што се услов за соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите стекнуваат генерални познавања за теоријата на јазиците во контакт и за теоретскиот концепт применет врз Балканската јазична заедница.</p> <p>Студентите стекнуваат знаења во врска со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и со дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст.</p> <p>Се стекнуваат и со познавања за структурните балканизми и се запознаваат со резултатите од меѓусебната интерференција на балканските јазици</p> <p>1. Способност за користење со теоретска литература во однос на Балканската јазична заедница.</p> <p>2. Способност за препознавање на балканските карактеристики во македонскиот јазик и познавање на структурните балканизми.</p> <p>3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на балканското јазикознание.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Студентите се запознаваат со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.. Дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст (со посебен осврт на западното македонско наречје). Македонскиот јазик меѓу балканските словенски и несловенски јазици. Преглед на структурните балканизми. Преглед на балканолошките лингвистички студии (Миклошич, Вајганд, Зандфелд, Јакобсон, Малецки, Голомб, Фридман...). Балкански јазичен сојуз - поим и дефиниција. Тези за Балканскиот јазичен сојуз, тезите за латинско и грчко влијание наспрема тезата за супстратот. Конвергентен и дивергентен развој на балканските јазици. Состав на Балканскиот јазичен сојуз. Број на јазиците-членки на сојузот и нивна класификација. Местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација:	20 бода		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			30 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петар Хр. Илиевски	Балканолошки лингвистички студии	ИМЈ “Крсте Мисирков,, Скопје	1998
		2.	Блаже Конески	Историја на македонскиот јазик	Култура, Скопје	1981
	3.	Виктор Фридман	Македонистички студии	МАНУ, Скопје	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бождар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1-3	МАНУ, Скопје	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА – македонски јазик			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-9			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Тренивски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења за научните текови и за применетите истражувања од областа на општата и применетата социолингвистика: 1. Синтезирани сознанија за општествената димензија на јазикот (јазично раслојување). 2. Упатеност во соодветната терминологија. 3. Изграден критички став за потребата да се негува јазичниот стандард наспроти притисоците на узусот (односно стихијата во јазикот).				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на социолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на социолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт на актуелните состојби во Република Македонија, поткрепено со материјал од македонската јазична средина.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Бл. Корубин	Јазикот наш денешен кн.1-6			
	2.	Бл. Корубин	На македонскограматичк и теми			
	3.	Бл. Корубин	Македонски историо- социolingвистички теми			
22.2	Дополнителна литература					
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	група автори	Македонски јазик - монографија			
	2.	М. Радовановиќ	Социolingвистика			
	3.	зборник трудови	На македонски филолошки и социolingвистички теми			
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 1			
2.	Код	Флф-2023-п2-5-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за критичко поимање и размислување за важноста на книжевноста за деца за развојот на детската личност и нејзината креативност, преку примери од светската книжевност за деца; 2. Осознавање на историскиот континуум на светската книжевност за деца: од фолклорот до најновите тенденции (од усна книжевност за возрасни до авторска книжевност за деца; историски поместувања во намената на книжевноста за деца преку односот кон дидактиката итн.); 3. Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во светската книжевност за деца; 4. Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од светската книжевност за деца; 5. Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од светската книжевност за деца од читателот-дете и возрасниот читател; 6. Подготвеност за објективна критичка рецепција на класиците од светската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; 7. Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во светската книжевност за деца; 8. Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од светската книжевност за деца во инклузијата на детето; 9. Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во светската книжевност за деца – од класиците до најновите остварувања; 10. Воспоставување естетска комуникација на дела од светската книжевност за деца со другите уметности / уметности / медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Специфики на светската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; 2. Статусот и поимањето на книжевноста за деца во различни стилски формации (со анализа на книжевни текстови); 3. Класици на авторската светска книжевност за деца („Волшебникот од Оз“, „Пинокио“, „Алиса во земјата на чудата“, „Мери Попинс“, „Пипи Долгиот Чорап“, „Двојната Лота“, „Малиот принц“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања; 4. Нови пристапи и теми во светската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција достапни во превод на македонски јазик („Чудна случка во ноќта“, „Стаклените деца“, „Петар Пан во црвено“, „Матилда“, „Јас сум Акико“, „Легендата за Марфи Компирката“, „Ништо“, „Белиот клоун“ итн.) 5. Стари и нови стереотипи во светската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од светската книжевност за деца; 6. Светската книжевност за деца и играниот и анимираниот филм – од првите остварувања на Дизни до најновата продукција; 7. Светската книжевност за деца и телевизискиот медиум; 8. Илустрациите, сликовиците и стриповите / светската книжевност за деца: стари и нови тенденции; 9. Театарот и светската книжевност за деца; 10. Светската книжевност за деца и комерцијализацијата.				

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Клуч во клучалката на детството</i>	Скопје: Матица македонска	2019
		2.	Јадранка Владова	<i>Литература за деца</i>	Скопје: Ѓурѓа	2001
		3.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	Скопје: Македонска реч	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	<i>Патување на сказната</i>	Скопје: Магор	1997
		2.	Владимир Проп	<i>Историските корени на волиебната приказна</i>	Скопје: Македонска реч	2010
	3.	Виолета Димова	<i>Естетика на комуникацијата и литературата за деца</i>	Скопје: Македонска реч	2012	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА ВО ЕВРОПСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-11			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на македонската културна традиција; – стекнување на поимања за специфичностите на одделните културни и книжевни традиции, како дел од севкупното светско наследство; – развивање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу културните региони.				
11.	Содржина на предметната програма: – хеленистичкиот период, проникнувањето на хеленските, источните и македонските културни елементи; културното значење на античката македонска држава; биографијата на Плутарх за Александар Македонски; – појавата на Словените на Балканот; македонските Словени во корелација со европските историски и културни појави; – словенската писмена традиција наспрема средновековните текстови од одделните европски земји; – богомилската традиција во Македонија и во Европа; – богомилските текстови и нивното значење за македонскиот и за европскиот културен контекст; – печатниците и печатарската дејност како културен феномен во Европа и во Македонија; – стилско-формациски корелации: просветителските тенденции во Македонија наспроти европските трендови; – романтичарските импулси и нивното преобликување во македонски контекст; – реализмот во уметноста и во книжевноста како одглас на променетите околности – културолошки содејства; – творештвото на Блаже Конески како сублимација на традиционалното и на модерното; – модернистичките тенденции како променет однос кон стварноста – феноменот Чинго во сооднос со доминантните европски текови; – постмодернистичките техники во делата на Крсте Чачански и на Венко Андоновски.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски),	15	

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	35		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Панов	Средновековна Македонија	Мисла	1985
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период	Филозофски факултет, Институт за историја	1995
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Бахтин и стилското разногласие во македонската литература	Македоника литера	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Георги Сталев	Историја на македонската книжевност (прв дел)	Институт за македонска литература	2001
		2.	Тодор Чепреганов, ур.	Историја на македонскиот народ	Институт за национална историја	2008
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-12			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Унапредување на усното и писменото разбирање и изразување, усвојување на нов вокабулар и на нови граматички содржини; - Запознавање со некои аспекти од албанската култура и цивилизација; - Оспособеност за усна и писмена комуникација.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: образование, здрав живот, патувања, забава, спорт и сл. Грамматички содржини: Деклинација и правилна употреба на соодветните форми, коњугација, начини и времиња на глаголите (индикатив, императив).				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		3.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaј, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ НИЗ ИСТОРИЈАТА 1				
2.	Код	Флф-2023-л2-5-13				
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми. КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за одредување на турското и македонското влијание во различни области.					
11.	Содржина на предметната програма: Првите контакти на Турците и Македонците во предосманскиот период. Маричката битка (1371) и навлегувањето на Османлиите на територијата на денешна Северна Македонија. Османлискиот административен систем. Образовните и културните институции. Илинденско востание. Повлекувањето на Османлиите од Балканот.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Цветковски, Владимир (уредник) и други.	<i>Македонско-турски културни врски во минатото и денес (II. Меѓународен симпозиум, Скопје, 123-25 октомври 1991).</i>	Филолошки факултет, Скопје.	1991
		2.	Иналџик, Халил.	<i>Османската Империја: Класично доба 1300-1600.</i>	Слово, Скопје.	2002
	3.	Стојановски, Александар.	<i>Македонија под турска власт.</i>	Институт за национална историја, Скопје.	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hamza, Yusuf.	<i>Balkan Türklüğü (cilt 1-2).</i>	Logos-A, Üsküp.	2010
		2.	Емин, Илхами.	<i>Евлија Челеби за Македонија.</i>	Слово, Скопје.	2007
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-14			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: секојдневни активности и навики, семејство и пријатели, совети за уредување на домот, нарачување во ресторан, изразување желби, сочувство и грижа, давање совети, интервју. Грамматика: минати времиња, конјунктив, повратни глаголи, деклинација на придавки, предлози со акузатив и датив, временски прилози и предлози, сложени реченици и сврзници. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Habersack, Ch. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A2.1	Hueber Verlag	2013
		2.	Batra, S. / Ransberger, K.	Menschen A2, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-15			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 3»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и на лексика.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички: специфики на употреба на некои лични и безлични глаголски начини: условен начин, конјунктив, инфинитив, партицип, герундив; активен и пасивен залог, индиректен говор. Тематски: лично ангажирање во општествено-културниот живот, екологија, нови технологии... социјално, културно, географско потекло, живеалиште, образование, здравје и здрав живот, вработување и невработеност, професии, слободно време, забава и спорт. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација		
Литература				
22.1.	Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International 2021
	2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International 1997
	3.	Renaud D., Siréjols E.	450 nouveaux exercices (niveau intermédiaire)	CLE International 2003
	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
22.2.	1.	Poisson-Quinton S., Mimran S., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International 2002
	2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a2 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflpourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/a2-elementaire https://www.ccdmd.qc.ca/fr/	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-17			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на општественото живеење да ги развиваат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да утврдат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики со цел да го достигнат А2(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на <i>ser/estar</i> со придавки, род и број на именките, причински реченици, минато определено свршено време на индикативот (аорист), временски маркери, <i>hace, hace que</i> и <i>desde hace</i>, релативни реченици, глаголи за емоции, лични заменки за директен и индиректен предмет, минато неопределено свршено време на индикативот (перфект); ▪ Лексички содржини: карактерни особини и физички опис, давање и примање комплименти, видови спортови, одлики на лидер, глаголи поврзани со животните етапи, уметнички стилови и уметнички дела, циклуси на образование, облека и модни додатоци, материјали и форми, рекламирање производ; ▪ Социокултурни содржини: хипокорисници, познати испански спортисти, извици во различни социјални ситуации, искажување мислење, влегување во збор, елементи на оглас за работа, Гоја и Веласкес во Прадо, шопинг, главните ликови во Дон Кихот, кус историски преглед на Шпанија, Аргентина и Мексико, шпански модни норми и модни дизајнери; ▪ Уметноста во фокус: сликарството на Антонио Лопес Гарсија, фламенко танцот на Сара Барас, креацијата <i>Невеста во црно</i> од модниот креатор Франсис Монтесинос; ▪ Фотоколаж со коментари, кус опис на познато уметничко дело, CV и мотивациско писмо, симулација на интервју за работа во одговор на автентичен оглас, онлајн шопинг во реално време, преведување (во двете насоки) на едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 поени	
	17.3.	Активност и учество			20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Шпански и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 2 (A2), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 1-3	Edelsa	2008
		2.	Jaime Corpas, Augustín Garmendia, Carmen Soriano	Aula Internacional 2 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2018
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 6-7	Anaya	2015
	2.		AA.VV.	Nuevo Prisma A2 (edición ampliada) – libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 1-6	Edinumen	2013
	3.	László Sándor	Uso de los pasados	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-18			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување и збогатување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни компетенции: оспособеност за учтиво обраќање во службени ситуации, зборување за себе, за своите вкусови, образование, искуство, изразување и разбирање на совети и мислења, зборување за минати дејствија, еднократни и вообичасени, поврзување на минати, сегашни и идни факти, разбирање на содржини од медиумите Писмени: оспособеност за писмено изразување на теми претходно обработени преку текстови и аудио документи				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: социјално, културно, географско потекло, историја, образование, иднина, здравје и здрав живот, вработување и невработеност, слободно време, патувања, забава и спорт, гардероба, вообичасени дејства во сегашноста, минатото, иднината, телевизија, кино, вести Грамматички: именки и придавки – број; заменки – неопределени (двојна негација), за директен предмет, долги заменски форми; глагол – минато несвршено време, сложено предминато време, идно време; партицип; персонален инфинитив; прилози за начин на “-mente”; зборообразување со префиксација, синоними, антоними				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбања)	Lidel	2003
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-19			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.				
11.	Содржина на предметната програма: Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско граматичките и аудиторските вежби врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства: печат, списанија од областа на културата, функционални документи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cazacu, Boris et alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
		2.	Mihaela, Albu et alii	Limba romana- limba straina, curs practic II	Editura Didactica si Pedagogica	1996
		3.	Brancus, Grigore et alii	Limba romana	Editura Universitatii din Bucuresti	2001
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, списанија, весници и други учебни помагала.		
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-20			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособен да бара и да дава информации, да го опишува амбиентот во кој живее, да зборува за своите навик и интереси, да комуницира активно на различни теми. Се стекнал со вештини на усно и писмено разбирање и изразување во секојдневни ситуации. Може да разбере реченици и често употребувани изрази сврзани со области од најнепосредна важност (на пример, најосновни лични и семејни информации, информации сврзани со купување, локална географија, вработување). Може да комуницира во едноставни и рутински задачи за кои е потребна едноставна и директна размена на информации за познати и рутински работи. Може со прости зборови да ги опише своето образование, околината и потребите. Компетенциите соодветствуваат на ниво А2 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Опишување и зборување за облеката (број, бои), изразување на личниот вкус. Опишување на навиките во минатото, на ситуации, на физичкиот изглед и карактерот на некоја личност, на симптомите на болест, на живеалиште. Изразување сомнеж, мислење, (не)допаѓање, желби и намери, изненадување, потреби, коментар, претпоставки, услови, несогласување. Давање совети, мислење со аргументирање за и против, предлози. Барање мислење (со употреба на учтив форма), информација (за цена, за времетраење на некој настан итн.). Раскажување на сеќавањата. Започување и поттикнување на конверзација и раскажување. Закажување состанок, резервирање билет, зборување за навик (во исхраната, во спортот), за здравјето, за иднината. Пишување кратка биографија. Грамматичка и лексичка содржина: бои, императив (второ лице еднина), компаратив и суперлатив, заменки за индиректен предмет (нагласен и ненагласен), минато време, можен начин, заменки за директен предмет и усогласување на предметот во минато време со помошниот глагол „avere”, релативни заменки (“che, cui”), минато несвршено време (имперфект), употреба на имперфектот и на минатото свршено време, императив (трето лице еднина), негативен императив, сврзници (“però, quindi, perché, mentre, quando”), идно време. Елементи од цивилизација/култура: училишниот систем, телефонирање.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество	20 бода		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	италијански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 2 (A2)	Alma Edizioni	2014
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A2	Loesher Editore	2019
		3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A2. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-21			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на глаголскиот и падежниот систем, со употреба на минато време, лични заменки, придавки, степенување на придавките. Прилози и повратни глаголи.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексичко-граматички материјал на следните теми: на лекар, руски сувенир, разговор по телефон, интернет, Третјаковска галерија. Вежби и дијалози . Реализација писмено и усно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Руски/македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 3 / Полски говор, израз, култура 3 (ПГИКЗ)			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски, лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- А2. Умешност: студентот умее да разговара на теми од секојдневниот живот, умее да води едноставна конверзација на познати општи теми, умее да опише настани од минатото, накусо да изрази свој став за позната тема. Умее да процени ситуација со официјална и неофицијална комуникација. Самостојно се снаоѓа во различни ситуации при патување и да ги изрази своите впечатоци. Умее да следи разговор лице во лице, како и телефонски. Разбира кога чита информативни текстови поврзани со секојдневниот живот. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и извесни информации од историјата на полските терени.			
11.	Содржина на предметната програма:	Формирање и проширување на знаењата од првиот и вториот семестар: употреба на фрази и зборови потребни во секојдневниот живот - збогатување на лексичкиот фонд, составување на писмени и усни текстови на слободни теми; изразување на можности и способности, закажување средба, прифаќање и одбивање на предложеното; изразување на временски односи, прашања за информации на јавни места, видови на комуникациски средства; купување во маркет, бутик, називи на продавници и асортимани, изразување на задоволство/незадоволство, делење на комплименти; случки во минатото; називи на месеци; планови за иднината; изразување на честитки, поздрави и желби; определба на местото, прашања за патот, називи на правец, објекти и места, патување, летен/зимски одмор; место на живеење; годишни времиња, време; здравје, човек, делови на телото, посета кај доктор, болести, совети; временски односи во иднината; изразување на свој став, допаѓање/недопаѓање, споредба. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи, со извесен осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> проширување на знаењата во однос на именските и глаголските парадигми; акузатив еднина кај именките и придавките; лични заменки во акузатив; идно време кај глаголите; инструментал еднина и множина; лични замекни во инструментал; генитив еднина и множина на именките и на придавките, генитив на личните заменки; деривирање прилози од придавки; придавки и прилози; значењето и употребата на глаголите: znać, wiedzieć, umieć; броеви; релативни заменки; заменките swój, swoja, swoje; временски определби.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			

15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа			15 ч.
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи			20 ч.
		16.3.	Домашно учење – задачи			20 ч.
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојан абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjkip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjkip.us.edu.pl	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојан о абдејтиран примеро к)
		3.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKI dmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
	2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha	
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-24			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.				
-	Содржина на предметната програма: Зборообразување – основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
		2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Џебен словенечки/Žerpa slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Топоришич, Ј.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Нajnšek-Holz M, Jakopin, P.	Odzadnji slovar slovenskega jezika	Ljubljana: ZRC SAZU	1996
3.	Breznik-Stramljič, I.	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B	Maribor: Zora	2004		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-25			
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Оспособеност за служење со хрватскиот јазик на сите рамништа.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-26			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на простата реченица во современиот српски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса како наука. Синтакса на реченицата. Зависни и независни реченични конституенти. Синтагми и нивната синтаксичка функција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ. Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-27			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Ходин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;				
11.	Содржина на предметната програма: Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно. Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
	2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
	3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-28			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Тие можат да разберат реченици и вообичасни изрази за познати теми, вклучувајќи многу основни лични и семејни информации, купување, места на интерес и работа. Тие можат да комуницираат во едноставни, секојдневни задачи кои бараат само едноставна и директна размена на информации за познати теми. Тие можат да опишат аспекти од нивното минато, животната средина и прашања поврзани со нивните непосредни потреби, користејќи едноставен јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведуваме посложена граматика и поширока разновидност на вокабулар. Учениците сега се основни корисници на јазикот. Учениците на ова ниво можат да комуницираат во секојдневни ситуации со заеднички изрази и елементарен вокабулар.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		English- Hungarian			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A2 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A2 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jónapot kívánok!	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-29			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“-Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со периодот на развитокот на Полското општество од 18 до 20 век и како тоа се осликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полска за време на поделбите и по нив. Првата, втората и третата полска Република. Ситуацијата во стопанството, посебен осврт на науката, културата и начинот на функционирање на образовните институции. Паралелно со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
Литература					
Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдежиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html		
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM		
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите ќе научат и ќе станат свесни за: <ul style="list-style-type: none"> - сопствениот културен идентитет и културниот идентитет на другите; - тоа како нивната култура влијае врз нивното однесување и перцепцијата на другите култури; - интеркултурните и меѓукултурните разлики; - разликата во вредностите од култура до култура; - предрасудите и претпоставките кои ги имаат за другите култури; - можноста за недоразбирање со припадниците од други култури и како да го избегнат тоа; - разните комуникативни стилови; - како подобро да оценат и да се адаптираат на различни контексти; - како да воспостават подобра комуникација со припадниците на други култури. 				
11.	Содржина на предметната програма: Се воведуваат и обработуваат содржините релевантни за студентите: култура, интеркултурна комуникација, и интеркултурна комуникативна компетенција; културен идентитет, културни разлики, предрасуди, конфликти и адаптација; вербална и невербална интеркултурна комуникација, интерперсонални односи, стилови на комуницирање и интеракција; значењето на контекстот во интеркултурната комуникација; вештини за менаџирање и посредување во интеркултурни комуникативни ситуации; постигнување ефикасна комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lustig, M. & Koester, J.	<i>Intercultural Competence, Interpersonal Communication Across Cultures, 6th edition</i>	Pearson Education Inc.	2010
		2.	Scollon, R. & Scollon, W.S.	<i>Intercultural communication, A Discourse approach, 2nd Edition</i>	Blackwell Publishers Inc	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin, N.J. & Nakayama, T.K.	<i>Intercultural communication in contexts, 7th edition</i>	McGraw-Hill Education	2018
		2.	Holliday, A., Hyde, M. & Kullman, J.	<i>Intercultural Communication: Advanced resource Book.</i>	London; New York: Taylor & Francis	2004
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСЕЈОТ ВО АНГЛОФОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-31			
3.	Студиска програма	англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милан Дамјански			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Запознавање со историскиот развој на есејот во англофонската книжевност - Претставување на значајни есеисти и нивните дела - Запознавање со најважните есеистички теми во различните историски и книжевни периоди - Стекнување вештини за критичка анализа на есеј низ теориска рамка - Понатамошен развој на критичко мислење низ анализа и евалуација на избрани есеи - Стекнување на вештини на академско пишување при писмена анализа на есеј				
11.	Содржина на предметната програма: Општ преглед и карактеристики на есејот како жанр од неговите почетоци со Монтењ, па сè до денешно време. Приказ на теориите, методите, техниките и темите поврзани со есејот како форма. Преглед на историскиот развој и значење на есејот во англофонската книжевност. Влијанието на појавата на периодичните списанија во 18 век (Tatler, Spectator) врз развојот на есејот. Есејот како главна форма за општествена, политичка и културна дебата во 19 век. Посебен осврт на есејот во американската книжевност. Есејот како прозна форма отворена за новите општествени тендеции во 20 век. Во рамките на курсот ќе бидат опфатени најважните есеисти- претставници на англофонската книжевност од 17 век до денес со избор на репрезентативни есеи за обработка и анализа. Главни автори: Ф. Бејкон, Џ. Адисон, Р. Стил, С. Џонсон, Ч. Лемб, В. Хазлит, Т. Карлајл, Т. Де Квинси, Т. Меколи, Џ. Раскин, М. Арнолд, Т. Х. Хаксли, В. Вулф, Џ. Орвел и други, како и претставници на американската есеистика: Р. В. Емерсон, Х. Торо, Т. Пејн, Т.С. Елиот, Х. Џејмс и др.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. H. Abrams et al., editors	Norton Anthology of English Literature (Vol. I & II)	W.W. Norton & Co	1995
		2.	Williams, W.E. ed.	A Book of English Essays	Penguin Books	1965
	3.	Ford, Boris ed.	American Literature (New Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ford, Boris ed.	From Dryden to Johnson (Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	1970
		2.	Chevalier, Tracy ed.	Encyclopedia of the Essay	Fitzroy Dearborn Publishers	1997
3.	Shattock, Joanne ed.	The Cambridge Companion to English Literature, 1830-1914	Cambridge University Press	2010		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-35			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Теоретска основа за именската група и реченицата. 2. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата како и практична примена во пишуваниот и говорениот јазик. 3. Оспособеност за создавање именски групи и реченици од различен структурен и комуникациски тип.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во синтаксата (опсег на јазичното рамниште, граници и контакт со други лингвистички дисциплини, синтаксички единици). 2. Синтаксички средства. 3. Синтаксички врски. 4. Именската група како синтаксичка единица – дефиниции и видови, структура, категории. 5. Категориите род, број, зависност обраќање. 6. Референцијална карактеристика на ИГ 7. Збороред во ИГ 8. Реченицата како синтаксичка единица – дефиниции, структура, форма и содржина. 9. Граматичка структура – а) основни реченични членови: подмет, прирок, предмет; б) второстепени реченични членови: атрибут и апозиција. 10. Модална структура – видови, значење и употреба. Негација. 11. Информациска структура – тема и рема. 12. Збороред и согласување во реченицата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15	

	17.3.	Активност и учество			15	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг	1994
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 4	Табернакул	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	ИМЈ Крсте Мисирков	1999
		2.	Зузана Тополињска	ГраMATика на именската фраза	МАНУ	1977
		3.	Лилјана Минова-Ѓуркова (ред.)	Македонски јазик	Универзитет Ополе Полска	1996
		4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017

VI СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1600 лексички единици. Околу 300 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	ЗА	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БУГАРСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за бугарската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (преродба, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во бугарската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на бугарската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата бугарска книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација на бугарската книжевност. Бугарската книжевност во европски и јужнословенски контекст. Претпросветителството и просветителството во бугарската книжевност: Паисиј Хилендарски и Софрониј Врачански (преглед) Стилската формација – романтизам: Георги Сава Раковски: „Горски патник“ (поема), Петко Р. Славејков: „Изворот на белоногата“ (поема). Христо Ботев: „Поезија“ Особености на протореализмот во бугарската книжевност: Добри Војников: „Криворазбраната цивилизација“ (драма). Реализмот во Европа и реализмот во Бугарија. Најзначајни претставници на бугарскиот реализам: Љубен Каравелов: „Мамино галениче“ (повест), „Дали е судбината виновна“ (повест). Реализмот и зачеток на модерната (од ослободувањето на Бугарија до крајот на 19 век): Иван Вазов: „Под игото“ (роман), „Раскази“ (избор); Алеко Константинов: „Бај Гањо“ (збирка раскази). Модерната во бугарската книжевност: Пејо Јаворов и бугарскиот симболизам. Поетот Гео Милев и бугарскиот експресионизам. Елисавета Багрјана (избор од поезијата). Постмодернизам: Георги Господинов (проза). Интермедијални релации меѓу бугарската книжевност и сликарство и филм.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и	60 бодови		

		усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Светлозар Игов	История на българската литература	Сиела, София	2002
		2.	Иван Радев	История на българската литература през възраждането	Просвета, Велико Търново,	1997
		3.	Кирова Милена	Литературниот канон - предизвикателства	Универзитетско издателство „Св. Лимент Охридски“, София	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.			Спец. портал LiterNet (http://www.liternet.bg)	
	2.				Словото – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)	
3.	Кирова Милена	Проблематичниот реализъм	Просвета, София	2002		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНТИЗАМ И РЕАЛИЗАМ: ПРЕИСПИТУВАЊЕ НА ГРАНИЦИТЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компаративно проучување на поетиките на романтизмот и реализмот преку најпарадигматични примери од европскиот романтизам и реализам Литературно-теоретски компетенции Способност за културно-цивилизациски пристап Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите				
11.	Содржина на предметната програма: Романтизмот како стилска формација, епохата на реализмот. Границите на романтизмот / реализмот. Типологија, техники, постапки, стратегии на раскажување во романтизмот и реализмот. Проблемот на хронотопот во романтичарската и во реалистичката проза. Типови ликови во романтизмот / реализмот. Романтизам или реализам: историски роман / сентиментален или љубовен роман / детективски роман / роман за патување, психолошки роман / мемоари, дневници, автобиографија. Толкување на репрезентативни текстови од најзначајните претставници на европскиот романтизам и реализам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
17.3.	Активност и учество	20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peleš, Gajo	Tumačenje romana	Zagreb, ArTresor naklada	1999
		2.	Solar, Milivoj	Povijest svjetske književnosti	Zagreb, Golden marketing	2003
		3.	Flaker, Aleksandar	Stilske formacije Zagreb	Zagreb, Liber	1976
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abot, H. Porter	Uvod u teorijuproze	Beograd, Službeni glasnik	2009
		2.	Bahtin, Mihail	O romanu	Beograd, Nolit	1989
	3.	Bahtin, Mihail	Autor i junak u estetskoj aktivnosti	Novi Sad, Svetovi	1991	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА АНТРОПОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во широкото поле на книжевната антропологија која ја истражува улогата на книжевноста во општествениот живот на човекот од една страна, и релациите меѓу антропологијата и феноменот на пишувањето, од друга. По завршувањето на курсот студентите ќе имаат солидни познавања за пресеците меѓу антропологијата и компаратистиката и ќе можат да ги анализираат книжевните текстови од антрополошка перспектива земајќи ги во преден план прашањата врзани за крвното сродство, нацијата, религијата, класата, кастата, родот, сексуалноста и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во интердисциплинарното поле на книжевната антропологија. Политики на етнографијата: факти и фикција. Постмодернистичкиот пресврт во антропологијата. Автобиографија и етнографски извештај. Толкување на книжевни текстови низ антрополошка призма.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geertz, Clifford.	Works and lives: The anthropologist as author.	Cambridge, UK: Polity	1988
		2.	Lévi-Strauss, Claude.	Tristes tropiques. Tr. by J. Russell.	New York: Atheneum.	1963
	3.	Hymes, Dell.	An ethnographic perspective. In Special issue: What is literature?	New Literary History 5.1: 431–457.	1973	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wulff, H.	The Anthropologist as Writer: Genres and Contexts in the Twenty-First Century	Berghahn	2016
		2.	Clifford, James.	Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography	University of California Press.	1986
3.	Watson, T.	Culture Writing: Literature and Anthropology in the Midcentury Atlantic World	Oxford University Press	2018		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ЧИТАЊА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења и увид во алатките на компаративната книжевност, за да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа и за аргументиран дијалог меѓу литературите.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимски одредници: општа, компаративна и национална книжевност. Прездизвиците на компаратистиката во проучувањето на националната книжевност. Интерлитерарно / интеркултурно промислување на македонската книжевност. Спецификите на македонската книжевност во контекст на европската и светската културна традиција. Релационо промислување на периоди / автори / дела и обид преку одделни европски поетики да се објаснат стилските законитости и поетичките начела на современата македонска поезија (и книжевност). Од рецепција до креативен дијалог: анализа на најпарадигматични примери на проникнувања на македонската со европската поезија (и книжевност).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Прегледни речник компаратистичке терминологије у книжевности и култури	Нови Сад, Академска књига	2011
		2.	Њиши, Армандо (прир.)	Компаративна книжевност	Скопје, ДККМ, Магор	2006
		3.	Ѓурчинов, Милан	Компаративни студии	Скопје, МАНУ	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шелева Елизабета	Книга 2020	Скопје, Магор	2021
		2.	Капушевска Дракулевска, Лидија	Мозаик од гласови: огледи за македонската книжевност	Скопје, Магор	2018
	3.	Мартиновски, Владимир	Зоон поетикон: аспекти на современата македонска поезија	Скопје, Кликер книги	2013	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 7		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗАКОНОТ КАКО КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на предметот се врзува за сложени релации меѓу законот, литературата и културата. Критичката теорија која е клучна во книжевноста е во исто време многу значаен инструмент и во областа на правото. Интердисциплинарните вкрстувања се огледуваат во врзување на проблемите на правото и на литературата во многу фикционални дела со аспекти од областа на правото и во многу форми на пишување на законот и неговите толкувања. Врз примери од сферата на прозата, драмата/театарот, филмот или фотографијата, потоа документацијата и други видови ќе се преиспитува вредносниот систем зададен и впишан во сферата на правото, на законите и претставен во делата. Литературата и законите се проучуваат преку значењата кои ги стекнуваат како предмети кои влегуваат во состав на културата. Голем дел од становиштата на овој курс се засновани врз филозофијата која е во тесни релации со филозофијата од времето на И. Кант и се појавува како неокантијанска верзија на разбирање на појавите.				
11.	Содржина на предметната програма: прашањата за вината, одговорноста или етиката, мотивите за човековите дејствувања во согласност со нормите или наспроти нив се актуелни во областа на правото и на литературата. Со толкување на различни дела од областа на фикцијата, на прозата, филмот, драмата, театарот или сликарството и фотографијата ќе се истражува како книжевноста и пошироко уметноста на зборот и визуелните уметности ги антиципираат легалните структури, теми и техники и обратно, како правото реагира на книжевните, филмските структури, теми и техники. Предмет и содржина се дела на фикцијата и нивните начини на претставување на институциите на законот и законските процеси. Изучувањата се концентрираат и врз придонесите на книжевноста во реализација на законските норми и нарации. Курсот ќе истражува до која мерка книжевните структури и нивната кохеренција ја објаснуваат кохеренцијата на наратијата во правото кое се раководи од законите, а каде се откриваат ограничувањата во двете насоки кога говориме за заемни поврзувања на законот, книжевноста и културата. Проучувањата се однесуваат и на тоа што се добива, а што се губи кога книжевноста се вреднува како „другиот“ на законот, како имагинативна и етичка алтернатива на законот во културите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>Книжевноста и политиките на претставувањето</i>	Сигмапрес	2014
		2.	Richard A. Posner (Rev. Ed.)	<i>Law and Literature.</i>	Harvard University Press	1998
		3.	Richard H. Weisberg	<i>The Failure of the Word: The Protagonist as Lawyer in Modern Fiction</i>	Yale UP	1984
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	James Boyd White	<i>Acts of Hope: Creating Authority in Literature, Law, and Politics</i>	U of Chicago Press	1994
		2.	Richard H. Weisberg	<i>Poethics and Other Strategies of Law and Literature</i>	Columbia UP	1991
	3.	Stanley Fish	<i>There's No Such Thing as Free Speech and It's a Good Thing Too</i>	Oxford UP	1994	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-9			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да се запознаат со прагматиката како лингвистичка дисциплина; - да стекнат знаења за начините на кои се конципира и се интерпретира исказот и за практичните аспекти на употребата на јазичните средства воопшто; - да стекнат знаења за можностите и за мотивите една информација да се пренесе на различни начини, за имплицитните значења и за функцијата на контекстот и на контекстот за значењето на исказот; - да стекнат знаења за причините за недоразбирањата во вербалната интеракција; - да развијат вештини за прагматичка анализа на различни материјали (разговорни ситуации, говорениот јазик во медиумите, текстови од публицистичкиот и од уметничколитературниот стил) и за употреба на терминологијата од областа на прагматиката.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет на прагматиката и нејзините врски со другите лингвистички дисциплини 2. Контекст и пресупозиција 3. Референција и деиксис 4. Принцип на кооперативност и конверзациски максими 5. Конверзациски и конвенционални имплицатури 6. Аргументативен пристап кон имплицитните значења 7. (Не)учтивоста во вербалната интеракција 8. Поимот <i>говорен чин</i> : локуција, илокуција, перлокуција 9. Класификација на говорните чинови 10. Информациската структура на исказот од прагматички аспект				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бода	
	17.3.	Активност и учество			15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Кусевска, Елени Бужаровска	Прагматика: Јазик и комуникација	Арс Ламина – публикации, Арс Либрис	2020
		2.	Yan Huang	Pragmatics	Oxford University Press	2007
		3.	Billy Clark	Pragmatics: The Basics	Routledge	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Catherine Kerbrat-Orecchioni	L'implicite	Armand Colin	2012
		2.	Dominique Maingueneau	Pragmatique pour le discours littéraire	Dunod	1990
	3.	Françoise Armengaud	La pragmatique	Presses Universitaires de France	2007	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Претставување на македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања и култура во јужнословенски контекст				
-	Содржина на предметната програма: - Македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања во јужнословенски контекст - Македонскиот јазик како дел од македонската култура во јужнословенски контекст				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
	2.	Пипер П. (ред.)	Јужнословенски јазици: граматичке структуре и функции	Београд: Београдска књига	2009
	3.	Аризанковска, Лидија	Карактеристике система глаголских времена у македонском језику у поређењу са словеначким и другим јужнословенским језицима, <i>Српска књижевност и језик у јужнословенском контексту (Зборник радова)</i> , (уред. Михајло Пантиќ),	Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 176-186.	2011
	Дополнителна литература				
22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Аризанковска, Лидија (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“	2009
	2.	Тополињска З.	Студии од македонско-бугарската јазична конфронтација	Скопје: МАНУ	1996;
	3.	Спасов Ј., Ралповска Е., Петрушевска М.	Usporedba pravopisnih i slovopisnih rješenja hrvatske i makedonske jezične prakse u drugoj polovici XIX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća: morfonološko naspram fonološkoga pisanja, Zbornik „Riječki filološki dani 10“, 27-29.11.2014.	Rijeka: Filozofski fakultet, 381-394.	2015
	4.	Велковска С. (уред.)	Погледи за македонскиот јазик (Зборник на трудови)	Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, МАНУ, Совет за македонски јазик, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2020

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-11			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ol style="list-style-type: none"> Оспособување за критичка рецепција на развојот на македонската книжевност за деца во македонскиот книжевен и културен контекст – од фолклорот до најновите остварувања; Подготвеност за критичка рецепција на остварувањата на македонската книжевност за деца во поширок книжевен контекст (компаративен пристап со дела од светската книжевност за деца); Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни тенденции; Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од македонската книжевност за деца; Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од македонската книжевност за деца од читателот-дете и возрастниот читател – дела од XX век и најнови остварувања; Подготвеност за објективна критичка рецепција на дела од македонската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во македонската книжевност за деца; Подготвеност за компаративна анализа на новите поетски во македонската книжевност за деца со искуствата од светската книжевност за деца; Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од македонската книжевност за деца во инклузијата на детето; Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во македонската книжевност за деца; Воспоставување естетска комуникација на дела од македонската книжевност за деца со другите уметности / медиуми. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> Фолклорните лирски жанрови за деца и македонското искуство; Специфики на македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; Жанровска поделба на македонската книжевност за деца и нејзините најистакнати претставници (Ванчо Николески, Васил Куноски, Славко Јаневски, Живко Чинго, Стојан Тарапуза, Петре М. Андреевски, Видоес Подгорец, Оливера Николова, Боко Смаќоски, Киро Донеv, Горјан Петревски, Јадранка Владова); Клучни дела на македонската книжевност за деца од втората половина на XX век („Мице“, „Шеќерна приказна“, „Улица“, „Бојан“, „Големи и мали“, „Орхан“, „Втората смена“, „Марта“, „Бушава азбука“, „Касни порасни“, „Девојчето со две имиња“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања. Компаративно исчитување со дела од светската книжевност за деца и со дела од поновата македонска книжевна продукција; Нови пристапи и теми во македонската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција (книжевни дела за деца објавени во последните две децении); Стереотипи во македонската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од македонската книжевност за деца – од првите посеризни авторски остварувања до најновата продукција. Согледување во поширок книжевен контекст; Македонската книжевност за деца и екранизацијата (пр. „Бушава азбука“, „Зоки Поки“, „Големи и мали“); Илустрациите, сликовиците и стриповите – македонско искуство; 				

	9. Театарот и македонската книжевност за деца; 10. Новиот бран во македонската книжевност за деца и ликовите-брендови.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	<i>Македонската книжевност за деца и младина</i>	Скопје: <i>Детска радост</i>	1996
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Клуч во клучалката на детството</i>	Скопје: <i>Матица македонска</i>	2019
	3.	Мурис Идризовиќ	<i>Македонската литература за деца</i>	Скопје: <i>Наша книга</i>	1988	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	<i>Патување на сказната</i>	Скопје: <i>Магор</i>	1997
		2.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	Скопје: <i>Македонска реч</i>	2009
3.	Мито Спасевски	<i>Литература за деца</i>	Скопје: <i>НИО Студентски збор</i>	2007		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ, ФИЛОЗОФСКИ И СОЦИОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-12			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЦЕЛИ. 1) Запознавање со основите на теоријата на културата, филозофијата и социологијата на културата; 2) Осврт, увид и анализа во филозофската и книжевната сцена во македонската книжевност и култура од 1940-тите до 2020-тите години, како и анализа на социолошките аспекти на македонската култура во наведените децении; 3) <u>Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија;</u> 4) <u>Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.</u></p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи увиди во теоријата на културата, филозофијата, книжевноста и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 2) Стекнување способности за анализа на македонската книжевност и култура во децениите помеѓу 1940-тите и 2020-тите години. 3) Развивање способности за анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура. 4) Оспособување на студентите за анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Запознавање со основите на теоријата на културата во македонската книжевност и култура. 2. Запознавање со основите на филозофијата и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 3. Осврт, увид и анализа на филозофската и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1940-1950-тите. 4. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1950-1960-тите. 5. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1970-1980-тите. 7. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1980-1990-тите. 8. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1990-тите-2000-тите. 9. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2000-2010-тите. 10. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2010-2020-тите. 11. Дефинирање и опис на идентитетските категории. 12. Филозофијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 13. Социологијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 14. Дефинирање и анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на проучувањето на македонската книжевност и култура. 15. Примена на анализа на идентитетските категории врз избрани примери од македонската книжевност и култура. 16. Концептите на теориската психоанализа врз примери од современата македонска книжевност и култура. 17. Компаративни согледби за сличностите и разликите во културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура во балкански и во европски контекст.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа, консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно следење на наставата и активност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ryan, Michael	<i>The Encyclopedia of Literary and Cultural Theory</i>	Willey-Blackwell, United Kingdom	2011.
		2.	Eldridge, Richard	<i>The Oxford Handbook on Philosophy and Literature</i>	Oxford University Press	2009.
	3.	Longo, Marino	<i>Fiction and Social Reality. Literature and Narrative as Sociological Resources</i>	Ashgate Publishing Company	2015.	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска, Јасна	<i>Санитарна енигма</i>	Антолог, Скопје	2020.
		2.	Котеска, Јасна	<i>Комунистичка интима</i>	Антолог, Скопје	2021.
3.		Котеска, Јасна	<i>Македонско женско писмо</i>	Македонска книга, Скопје	2003.	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-13			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Оспособеност за разбирање на подолги говори/текстови на познати теми; - Оспособеност за раскажување на определени содржини (приказна, филм, книга и сл.); - Оспособеност за пишување на јасен текст.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: разни теми од секојдневниот живот, мода, медиуми, нови технологии и сл. Граматицки содржини: видови заменки, множина кај именките и придавките, глаголски начини и времиња (коњунтив, оптатив, адмиратив).				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		4.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaј, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ НИЗ ИСТОРИЈАТА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-14			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми. КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за одредување на турското и македонското влијание во различни области.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодот меѓу двете светски војни. Развивање на односите со Република Турција, најпрвин во рамките на СФРЈ, а потоа и како независна република. Спогодбата меѓу Југославија и Турција од 1952 година за иселување на Турците од Македонија. Независноста на Републиката и признавањето од страна на Република Турција во 1992 година. Големото иселување на Турците од Македонија во Турција во 1950-ите години. Влијание на турскиот на македонскиот јазик. Влијанието на македонскиот на турските говори во Северна Македонија. Културни врски и влијание. Образовни врски и влијание. Политички врски и влијание. Влијанието на архитектурата, фолклорот, кинематографијата, книжевноста, музиката, уметноста, деловните врски итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Цветковски, Владимир (уредник) и други.	<i>Македонско-турски културни врски во минатото и денес (II. Меѓународен симпозиум, Скопје, 123-25 октомври 1991).</i>	Филолошки факултет, Скопје.	1991
		2.	Керими, Селим Кадри.	<i>Иселувањето на Турците од Македонија во Турција, по Втората светска војна.</i>	Академски печат, Скопје.	2021
		3.	Јашар-Настева, Оливера.	<i>Турските лексички елементи во македонскиот јазик.</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје.	2001
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Süleymanoğlu Yenisoy, Yenisoy.	<i>Tarih Boyunca Slav-Türk Dil İlişkileri.</i>	TDK Yayınları, Ankara.	1998
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	GERMANSKI ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-15			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: споделување искуства, изразување чувства, планирање патување, опис на пат, пишување извештај. Грамматика: модални глаголи; минато време; пасив; предлози за место; показни и односни заменки; директен, индиректен и предлошки предмет; прашални зборови; индиректни прашања; сврзници и сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 3.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Habersack, Ch. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A2.2	Hueber Verlag	2013
		2.	Batra, S. / Ransberger, K.	Menschen A2, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-16			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єценко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
3.		В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 4				
2.	Код	Флф-2023-л2-6-17				
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на дополнителни граматички, лексички и комуникативни вештини; Комуникативни цели: изразување на лични ставови, мислења, изведување заклучоци, пренесување на туѓи искази, прераскажување, информирање за одредени ситуации и настани. Писмено изразување преку помали состави во врска со темите што се обработуваат или по слободен избор.					
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички: зависносложени дел-реченици и изразување на релациите: време, причина, последица, цел, допуштање, хипотетичност, споредба. Тематски: патувања, музика, литература, медиуми, општествена ангажираност, лични ставови во однос на социјални теми и проблеми.... Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен испит)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bredelet A., Bufferne M., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		2.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		3.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflepourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-18			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на општественото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат А2(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: апсолутен и релативен суперлатив, присвојни заменки, минато несвршено време на индикативот (имперфект), предминато време на индикативот (плусквамперфект), споредба на минатите времиња на индикативот, заповеден начин со правилни и најчестите неправилни глаголи, глаголски перифрази (<i>hay que</i>+инфинитив, <i>tener que</i>+инфинитив, <i>poder</i>+инфинитив), заповедна форма и местото на заменките; ▪ Лексички содржини: интеркултурна комуникација, патувања, дом и видови живеалишта, професионалци во филмската индустрија, човечкото тело, симптоми и лекови, здравствена заштита, универзитетски студии и испити; ▪ Социокултурни содржини: мимики и гестови, стереотипи, деловна комуникација, изнајмување наспроти купување живеалиште, професии во женски род, концепт на лична нега и убавина, поговорки поврзани со здравјето, социјален престиж на различни професии, туристичка мапа на Шпанија, видови туризам, познати шпански и испански филмови, актери и режисери, филмскиот фестивал во Сан Себастијан; ▪ Уметноста во фокус: современата скулптура на Едвардо Чилида, архитектурата на Гугенхајм во Билбао, молекуларната гастрономија на Феран Адриа; ▪ Кус состав (на пример, позитивни и негативни стереотипи, патување од соништата), прилог за личен блог, резиме на познат филм, преведување (во двете насоки) на едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 2 (A2), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 4-6	Edelsa	2008
		2.	Jaime Corpas, Augustín Germendia, Carmen Soriano	Aula Internacional 2 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2018
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 8-10	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A2 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2013
3.		László Sándor	Uso de los pasados	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-19			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување и збогатување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни: оспособеност за изразување на лични ставови, мислења, изведување заклучоци, пренесување туѓи искази, информирање за одредени ситуации и настани; оспособеност за разбирање во солидна мерка на говори на стандарден јазик на секојдневни теми, радио и телевизиски програми, филмови и сл. Писмени: оспособеност за разбирање полесни прозни текстови и написи што третираат современи проблематики, и за пишување јасни куси состави на темите што се обработуваат				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: патувања, музика, литература, медиуми, културни специфики и реалности, граѓанско однесување; теми од португалското културно наследство и современата португалска култура; теми во договор со студентите Граматикички: глагол – кондиционал, сегашно, минато и идно време на конјуктивот, индиректен говор, пасивен залог; релативни заменки, непроменливи и променливи; сврзници и сврзнички фрази; зборообразување – продолжување; разлики помеѓу европската и бразилската варијанта на португалскиот јазик				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбанка)	Lidel	2008
	3.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002
		2.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-20			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.				
11.	Содржина на предметната програма: За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cazacu, Boris et alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
		2.	Mihaela, Albu et alii	Limba romana- limba straina, curs practic II	Editura Didactica si Pedagogica	1996
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, списанија, весници и други учебни помагала.		
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-21			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 3			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Може да започне, да одржува и да заклучи едноставен разговор; разбира доволно за да се снајде во едноставни, рутински дијалози без претеран напор; може на разбирлив начин да изнесе идеи и да разменува идеи и информации на познати теми во предвидливи секојдневни ситуации; може успешно да комуницира на основни теми; може да побара помош за да го изрази она што сака; да се справи со секојдневни ситуации со предвидлива содржина; може да учествува во структурирани разговори, додека учеството во отворена дискусија му е доста ограничено. Со едноставни зборови може да изрази како се чувствува; може поопширно да ги опише секојдневните аспекти на опкружувањето во коешто се движи, на пр. луѓето, местата, некое деловно или училишно искуство; може да опише претходни активности и лични искуства, обичаи и секојдневни дејства, планови и договори, што му се допаѓа во врска со нешто, а што не; може на кус и едноставен начин да опише и спореди настани и постапки, поседувани предмети и нешта. Компетенциите соодветствуваат на ниво А2+ (А2/Б1) од Европската рамка за изучување на странските јазици.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Повеќе аналогии, планови, претпоставки, споредби. Барање мислење, заем, помош, причина, потврда на некоја намера, информации за некоја личност. Изразување изненадување, олеснување, радост, разбирање, сомневање, лично мислење, согласување/несогласување, надеж, забрана, претпочитање, чувства и душевни соостојби, страв, услов, поплака, оправдување, извинување, вина, заинтересираност, оценка. Изразување во согласност со средството на комуникација. Образложување на својот став. Инсистирање. Објаснување (давање и барање). Опишување производ, предмет (од кој материјал е составен, неговите карактеристики и за што служи). Започување телефонски разговор, пренесување на зборови од трето лице, укажување на грешка, нудење помош. Раскажување книга.</p> <p>Грамматичка и лексичка содржина: условна реченица (реален услов), предминато време, конјунктив сегашно време, комбинирани заменки, негативен префикс “in-“, можен начин (сложена форма) за изразување неостварена желба. Присвојни заменки. Конјунктив минато време, согласување времиња и начини (1). Употреба на конјунктив со “a ratto che, purché, a condizione che”. Прилози на “-mente“. Конјунктив имперфект. Употреба на конјунктив со “come se”. Глаголите “andare“ и “venire“ во индиректниот говор. Пасивна форма со „essere“.</p> <p>Елементи од цивилизација/култура: фестивалите во Италија, познатите личности од минатото и од сегашноста.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				20 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				италијански	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 2 (A2)	Alma Edizioni	2014
		2.	Maria Bali; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		3.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A2	Loesher Editore	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A2. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-22			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на присвојни заменки, заповеден начин, условен начин, глаголски прилози и придавки.				
11.	Содржина на предметната програма: лексичко-граматички материјал на следните теми: случки со мобилен телефон, текст Мајкините помошнички, хранете се правилно. Броеви – текст Метро во Русија, и текст Соњечка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.	Л.Н.Булгакова	Мои друзья падежи (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2008		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 4 / Полски говор, израз, култура 4 (ПГИК4)			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- Б1. Студентот добро умее да стапи во контакт за да зададе прашање, да добие информација; умее да се вклучи во разговор на други да биде активен учесник во едноставна дискусија, успева на едноставен начин да ги изрази сопствените намери, мислења и ставови, како и да ги воопшти. Знае како да раскаже настани од минатото и планови за иднината. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и со информации од историјата на полските терени.			
11.	Содржина на предметната програма:	<p>Проширување на опфатот на конверзација од областа на опис на одликите на нечиј изглед и карактер; компарација и изразување мислења на конкретна тема; претставување и опишување на ситуации од минатото; изразување на чувства и планови; давање услуги; изразување на услов и сопствени предиспозиции; опис на животот на село и во град; опис на природната средина; изразување на желби и очекувања; опис на чувства и лични врски. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти.</p> <p><i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Проширување на знаењата во однос на именските парадигми категории (падеж, број) и глаголските парадигми и категории (вид, време, начин); значење и употреба на глаголите <i>ić,jechać</i>; промена на глаголот <i>musieć</i>; номинатив и акузатив на именките и придавките во множина; идно време на несвршените глаголи; свршени и несвршени глаголи; локатив еднина и множина; лични заменки во локатив; императив; создавање и употреба на редните броеви; неправилна промена на глаголите <i>powinien, powinna</i>; употреба на глаголите: <i>prosić, musieć, trzeba, warto, powinien</i>. Препознавање на простата реченица и на сложената реченица.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	

.	активности	16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17	Начин на оценување				
.	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
.	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
.	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
.		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
.		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
.		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
.		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
.		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUAE MUNDI” 2017	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	

		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојан о абдејтира н примерок)
		3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-24			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Jozef V. Bečka	Česká stylistika
	2.	Минова- Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик
	3.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech II
		Издавач	Година
		Akademia, Praha	1994
		Скопје	2003
		Univerzita Karlova, Praha	2007
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)- Workbook
		Издавач	Година
		Univerzita Karlova, Praha	
		Univerzita Karlova, Praha	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-25			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Запознавање со лексикографијата и фразеологијата на словенечкиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Лексикологија – основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија – видови речници; фразеологија – општи поими.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
		2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Џебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Bajec, A. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008
3.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	Ljubljana: ZRC	2011		

Реден број на прилогот:

1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-26			
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е изборен (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет)	(F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
		2.				
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма на прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-п2-6-27			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се оспособат да ги разбираат и толкуваат прашањата поврзани со проблематиката на сложената реченица.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица. Видови на независни и зависни односи во рамките на сложената реченица. Синтакса на падежите и синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ж. Станојчиќ, Љ. Поповиќ,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
		2.	М. Стевановиќ,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-28			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;				
11.	Содржина на предметната програма: Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн) ; патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно. Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 3		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
	2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
	3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-29			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да разбере реченици и често употребувани изрази поврзани со области од најнепосредна важност (на пр. многу основни лични и семејни информации, купување, локална географија, вработување). Може да комуницира во едноставни и рутински задачи кои бараат едноставна и директна размена на информации за познати и рутински работи. Може со едноставни зборови да опише аспекти од неговото/нејзиното потекло, непосредната околина и прашања во областите на кои им е итна потреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Предавање граматика во мали чекори и веднаш ги применува новите граматички елементи во пракса. Воведување на секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик преку многу вежби за вежбање Поттикнување на самопроучување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt !	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на современите состојби на Полското општество и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелни со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en	
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273-quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html	
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM	
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-31			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се запознаат со основните концепти и поими во оваа лингвистичка сфера – видови знаци, функции на јазикот, јазичниот знак, семантички единици, денотативно и конотативно значење, основно и фигуративно значење, игри на зборови, фразеолошки изрази, синтагматски и парадигматски релации, и др. Ќе научат повеќе за основните семантички категории, релации и процеси, и ќе ги продлабочат и утврдат своите знаења во гореспомнатите лингвистички дисциплини со кои семантиката се вкрстува. На овој начин, тие ќе имаат можност да стекнат знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироко истражување во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката е лингвистичка дисциплина која претставува наука за значењето и се занимава со односот помеѓу зборовите, фразите, знаците, и симболите и она што тие го означуваат, односно, се проучува јазикот како средство за меѓусебно разбирање. Студентите ќе се воведат во основите на семантиката со краток историјат, како и поврзаноста на истата со други лингвистички дисциплини, како што се лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија, и други. Во овој предмет се проучува инхерентното значење кое постои на ниво на збор, фраза, реченица, и некои поголеми единици на дискурс. Звучите и изразите на лицето, телесниот говор и проксемиката сите имаат одредена семантичка содржина, и вреди подетално да се разгледаат во овој контекст. Од друга страна, и во пишаниот јазик постои семантичка содржина, кај структурата на параграфот и интерпункцијата. Основниот сегмент на проучување во семантиката е значењето на знакот, а се проучуваат и односите помеѓу различните лингвистички единици и сложенки: хомонимија, синонимија, антонимија, хиперонимија, хипонимија, меронимија, метонимија, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kreidler, C.W.	Introducing English Semantics	Routledge
		2.	Lyons, J.	Linguistic Semantics – An Introduction	Cambridge University Press
	3.	Hurford, J.R. & Heasley, B.	Semantics – a coursebook	Cambridge University Press	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	A Coursebook in Semantics	
		2.			
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-32			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска Јанеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат: - да ги разбираат и да се служат со основните поими на семантиката, да ги разликуваат различните типови значења; - да ги аргументираат и да ги вреднуваат основните теории за значењето; - да извршат основна семантичка (компоненцијална) анализа на зборовите, синтагмите, речениците во македонскиот јазик; - да ги разбираат и логично да креираат синтагми, реченици и текст на македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката како лингвистичка дисциплина што се занимава со значењето во јазикот: кус преглед на нејзиниот развој и поврзаноста со други лингвистички дисциплини (лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија и др.). Основни поими на семантиката: поимот ‘значење’, теориите за значењето и видовите значења (значењето на зборовите, синтагмите, речениците, исказите, пропозициите). Значењето на зборовите: денотација, конотација; референција. Предикати, предикатско-аргументска структура, типови предикати. Значењето на реченицата: реченица наспрема пропозиција; семантички карактеристики на реченицата. Значењето на исказот: текст и дискурс, субјективноста на исказот итн. Структурна семантика: основна компонентна анализа на значењето на зборовите, синтагмите, речениците. Изучувањето и усвојувањето на сите поими ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	ислушан предмет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тофоска Ст., Петроска Е.	Семантички поими, семантичка анализа на македонскиот јазик	интерна скрипта со материјали на македонски јазик	
		2.	Hurford J.R., Heasley B. & Smith M.B.	Semantics (A Coursebook), second edition	Cambridge University Press	2007
		3.	Lyons, John	Linguistic Semantics	Cambridge University Press Online publication date:June 2012	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cruse, Alan	Meaning in Language	Oxford	2004
		2.	Prcic, Tvrtko	Semantika i pragmatika reči	Novi Sad	2008
	3.	Frederick J. Newmeyer (ed.)	Linguistics: The Cambridge Survey, vol I Linguistic Theory: Foundations (Semantic Theory 89-112)	Cambridge University Press	1990	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИСКУРЗИВНА АНАЛИЗА ВО НАСТАВАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-33			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер и проф. д-р Мира Бекар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да научат да ги воочуваат и анализираат релациите помеѓу чинителите во образовниот процес. Поточно, да научат за феномени како моќ во полето на образованието кои се воспоставуваат и утврдуваат со употребата на јазикот. Преку анализа на образовни текстови и говорни ситуации, ќе размислуваме за различни теми како на пр, манипулација и автономност во контекст на наставата на локално, но и на глобално ниво. Понатаму, на студентите ќе им бидат посочени импликациите поврзани со подобрување на компетенциите на идните наставници (на пр. усвојување метајазик за наставници, вештини за интеракција).				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој предмет се разработуваат неколку основни алатки од полето на дискурзивната анализа, преку чија употреба студентите ќе стекнат продлабочени сфаќања за дискурсот во наставата. Под „дискурс“ мислиме не само на јазикот што се употребува, туку и на мноштвото контексти (лингвистички и паралингвистички) што ја условуваат неговата употреба: општествени, културолошки, политички. На курсот го разгледуваме влијанието на дискурзивните решенија врз квалитетот на наставата. На одделението ќе му се пристапи како на општествена ситуација, и ќе се разгледуваат улогите на наставникот, на учениците и другите учесници (пр. институција) преку нивниот дискурс (на прв и на странски јазик – во случајот, англиски). Се осврнуваме на спецификите на говорниот и пишаниот текст. Ќе бидат користени теориските рамки на Булер (Buhler, 1934), Браун и Јул (Brown и Yule, 1983), теоријата на говорни чинови, како и теорија од полето на критичка дискурзивна анализа (на пр. Ван Дијк, 2000).				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар; Положен САЈ 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andi Kaharuddin, Burhanuddin Arafah, Ismail Latif	Discourse analysis for English language teaching	Lambert Academic Publishing	2018
		2.	Sanja Churkovic- Kalebic	Jezik i drushtvena situacija: Istrazhivanje govora u nastavi stranog jezika	Shkolska Knjiga	2003
	3.	Michael McCarthy	Discourse analysis for language teachers	Cambridge University Press	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Различни научни статии од областа		Различни издавачи и дата бази	
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 6		
2.	Код	Флф-2023-л2-6-37		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од 9 до средината на 20 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од најстари времиња до денес.			
11.	Старословенскиот литературен јазик како историска поддршка на македонскиот писмен јазик. Старословенскиот јазик наспроти современиот македонски јазик. Историски развој на македонскиот јазик на одделни рамништа. Развојот на словенската писменост во Македонија од 10 до 18 век (Македонската варијанта на црковнословенскиот јазик. Односот меѓу глаголицата и кирилицата. Средновековни книжевни школи во Македонија: Охридска и Кратовско-злетовска. Одрозот на меѓуредакциските контакти во македонската писменост. Одрозот на контактот меѓу црковнословенската јазична традиција и народниот јазик во македонските средновековни текстови.) Македонскиот литературен јазик во 19 век (врз примери од текстовите на Крчовски и Пејчиновиќ до Крсте петков Мисирков) Развитокот на македонскиот литературен јазик во 20 век (врз примери на текстови од првата половина на 20 век) Историски поглед во кодификацијата на македонскиот литературен јазик Кодификација на македонскиот литературен јазик.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Анализа на текст	60	
	17.2.	Писмена работа	30	
	17.3.	Активност и учество	10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација анкетни прашалници				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитар Пандев	Македонска хрестоматија	ФлФБК – УКИМ Скопје	2013
		2.	Блаже Конески	Збор и опит 2	Арс ламина	2021
	3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.	Филолошки факултет - Скопје	1971	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Блаже Конески	Од историјата на јазикот на словенската писменост во Македонија	Култура Скопје	1975	
2.		Блаже Конески	Македонскиот 19 век	Култура Скопје	1986	
3.	Спасов, Јб.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв и втор дел дел).	Скопје: Култура	2005		

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1200 лексички единици. Околу 200 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	ЗА	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЕТИКА НА ЕГЗИЛОТ И (НЕ)ВДОМЕНОСТА: ПЛУРАЛНИ ИДЕНТИТЕТИ И ТРАНС-НАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА (изборен предмет)				
89	Код	Флф-2023-л2-7-4				
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Елизабета Шелева				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепција и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата					
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „собра“). Абјектни потекла. Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура. Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.					
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	3+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			да	
	17.3.	Активност и учество			да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби				

		предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
	3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТА И ПОЛИТИЧКИТЕ ТЕОРИИ ЗА ТОТАЛИТАРИЗМОТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): курсот има цел да го истражува односот политика - поезика со цел да ја интерпретира книжевноста и начелата на нејзината поезика од различни периоди како резервоар од значенски практики и дејствувања во општествениот живот. Книжевноста со нејзините поезики настанати и развивани во различни историски епохи се толкува преку генерирањето разновидни пробивни и субверзивни стратегии на пишување и читање. Книжевноста и нејзината стратегија на создавање се објаснува како јазична лабораторија на општеството со распоред и манипулација на улогите, правата и одговорностите на учесниците во комуникацијата. Литературата со нејзините поезики настанува во епохи во кои изобилува со стереотипи или т.н. правила на „јазична игра“, меѓутоа и со креативни и критички димензии на преиспитувања на вредностите на човекот и културата. способност за евалуација и самоевалуација, способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: философија/ антропологија /социологија/ право/политика.				
11.	Содржина на предметната програма: согледувањето на книжевноста и нејзината поезика во различни историски епохи како функција на политиките на општествената комуникација што подразбира исклучување на методот на изолирано анализирање на уметничкиот текст и вклучување на културолошкиот пристап на толкување со акцент врз општествениот систем на дисциплинирање и казнување во тоталитаризмот. Книжевноста се промислува како подрачје на одредени впишани културолошки норми на значење преку кои луѓето го формираат своето искуство, а политиката се поима како „арена“ во која структурите на значење произлезени од човековото искуство на живеење јавно се искажуваат, преиспитуваат, нормираат преку правото и во исто време се рефлектираат врз постапките и техниките на фикцијата/уметноста/културата. Инфилтрираните идеологии/политики во културните продукција кои се вклопени во применетите техники на пишување на текстот и стекнатите компетенции на читање на текстовите во рамките на институциите на академското образование се предметот/ содржината на интерпретација на овој предмет. Контролните политички механизми на манипулација се освестуваат низ призмата на уметноста на книжевното дело и на културите во кои се чита и се интерпретира како уметност и критика на општеството на тоталитаризам. Предмет на интерпретација се примери од книжевноста, филмот, драмата, театарот, перформансот, ликовните и музичките текстови и други продукти на елитната и популарната културна продукција. Поезиките кои се испитуваат, меѓу останатите елементи, се фокусираат врз статусот и улогата во која е поставено и претставено телото на човекот кој посредува, којшто е активен агенс, објект и цел на политички интервенции.				
12.	Методи на учење: : предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Макеонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арент, Хана	Изворите на тоталитаризмот	Фондација Отворено општество - Македонија и „Култура“ а.д. Скопје	1990
		2.	Славица Србиновска	<i>За моќта на нарацијата и бруталноста на политичкото</i>	Сигмапрес	2021
		3.	Ann Kaplan	<i>Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature</i>	Rutgers University Press	2005
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fuko, Mišel	<i>Reči i stvari</i>	Nolit	1970
		2.	Džejmson Frederik	<i>Političko nesvesno</i>	Rad	1984
		3.	Apter, Emily	<i>Against World Literature: On the Politics of Untranslatability</i>	Verso	2013

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛИНГВИСТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-6			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со психолингвистиката како применета научна област. Судентите стекнуваат најсовремени знаења за научните текови и експерименталните истражувања од областа на општата и применета психолингвистика.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на психолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на психолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт кон најсовремените истражувања од потесните области на процесот на усвојувањето на јазикот, процесите на оформување/кодирање и разбирање/декодирање на вербалниот израз, патологија на јазикот, лингвистичка афазиологија. Одделен пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Гочкова - Стојановска	Психоллингвистика	Просветно дело, Скопје	1996
		2.	Jean Berco Gleason/Nan Bersnstein Ratner	Psycholinguistics	Earl McPeck	1998
	3.	Matthew J. Traxler	Introduscion to Psycholinguistics	Wiley-Blackwell	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brigitte Stemmer/Harry Whitaker	Handbook of Neurolinguistics	Academic Press	2011
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИЧКА СЕМАНТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-7			
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска Јанеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат/ќе умеат: - да ги разбираат поимите ‘граматичка’ и ‘семантичка категорија’ и нивниот сооднос; - подобро да ги разберат механизмите за пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик и со тоа да ги подобрат своите јазични компетенции; - да ги сопостават начините на пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик со тие карактеристични за други јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на проучување на граматичката семантика. Поимот ‘граматичко’ наспрема ‘лексичко’ значење. Задолжителноста/ регуларноста на граматичките значења. Врската меѓу семантичките и граматичките категории. Граматичките категории како збир од општи и задолжителни значења. Начини на изразување на категоријалните значења. Граматички значења поврзани со именките и именските зборови: род; количественост/ број, определеност. Граматички значења кај придавките: градација и др.. Граматички значења поврзани со глаголите и со речениците: време; вид; семантички улоги; залог/дијатеза. Врската меѓу семантиката и синтаксата. Граматичката категорија модалност: деонтичка и епистемичка. Граматичката категорија евиденцијалност. Изучувањето и усвојувањето на сите граматички значења ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	ислушан предмет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тофоска Ст.,	авторизирана скрипта со материјали на македонски јазик		
		2.	Wierzbicka, Anna	Semantics (The Semantics of Grammar, 377-457)	Oxford University Press	1996
		3.	Тополињска, Зузана	Развиток на граматичките категории. (Полски - македонски. Граматичка конфронтација 8)	МАНУ, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Plungjan, Vladimir	Opća morfologija i gramatička semantika (Gramatička semantika 87-105, 129-158, 221-239, 344-389)	Srednja Europa, Zagreb	2016
		2.	Cruse, Alan	Meaning in Language (Grammatical semantics 275-313)	Oxford University Press	2004
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-8			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цели:</p> <p>Студентите да се запознаат со поимот односи со јавност преку најважните теории и дефиниции.</p> <p>Студентите да се запознаат со основните поими од областа односи со јавност.</p> <p>Студентите да се стекнат со способност за практична примена на знаењата од областа односи со јавност.</p> <p>Студентите да се стекнат со знаења за реториката во односи со јавност преку најзначајните реторички и комуниколошки теории.</p> <p>Практична примена на знаењата од оваа област - оспособување на студентите за ораторска култивираност во односите со јавност како актуелен и важен аспект на јавното живеење, културата, итн.</p> <p>Проучување и совладување на вештини на говорење.</p> <p>Заопознавање со реториката во јавното живеење.</p> <p>Се цели кон индивидуално оспособување на студентите за примена на креативните искуства во праксата.</p> <p>Поттикнување и јакнење на креативен реторички потенцијал на студентите со цел да се постигне академска образование и култивираност на студентите во настапи од односи во јавност.</p> <p>Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата.</p> <p>Стекнување на стручна пракса – соработка со П.Р агенции, медиуми, итн.</p> <p>Оспособување за критичко и самостојно осмислување на реториката во односите со јавност. Оспособување за водителски вештини, како да се биде успешен портпарол, како да се има успешен јавен настап, итн.</p> <p>Запознавање со семиологијата во односи со јавност преку најзначајните семиолошки и комуниколошки теории.</p> <p>Стекнување на знаења за семиологијата во односи со јавност.</p> <p>Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата.</p> <p>Обука на иден кадар за јавен настап во секоја сфера на јавното живеење. Подготовка и осмислување на јавни и медиумски настапи од аспект на семиологија (наука за значењето) преку семиолошка култивираност.</p> <p>Стекнување на искуства од стручна пракса – акцент на актуелни состојби во јавното живеење и во културата, но и во поширокиот контекст. Соработка со медиумските куќи и агенции за односите со јавност поради практична апликација (преку проекти на студентите). Оспособување на студентите за креативност и примена на своите знаења во медиумските куќи (ПР агенции, маркетинг агенции, туристички, културни, деловни, општествени институции, граѓански здруженија, итн.)</p> <p>Оспособување за критичко и самокритичко промислување и постигнување на конкретни резултати и проекти во овој домен.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Односи со јавност – поим и дефиниции. Теории на односи со јавност.</p> <p>Суштина на односите со јавност. Практика на односите со јавност.</p> <p>Дефинирање на клучни поими: односи со јавност, Public Relations, пропаганда, маркетинг, рекламирање, кампањи, итн.</p>				

<p>Стратегија на кампања. Филозофија на кампања. Функционирање на односи со јавноста: Врската меѓу: реториката и говорништвото. Говор, говорник. Примери на познати говорници (оратори). Техники, методи, начини на работа со ПР, Методологија на работа со ПР. Фактори и функции на комуникацијата. Односите со јавност во поширок општествен и социјален контекст. Односите со јавност и психологијата. Односите со јавност и филозофијата. Односите со јавност и стиката.</p> <p>Реторика во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на реториката. Совладување на реторички вештини и стратегии за јавен настап. Реторички протоколи. Проучување на методите и техниките на говорништвото. Навлегување во тајните на ораторството. Реторички видови. Уметност на составување на беседа и говори за јавен настап. Продукција на говор. Стекнување на култура на говор за јавен настап. Стилски видови на изразување: книжевно-уметнички стилски, публицистички стилски, итн. Стилско-реторичка синергија. Стилистиката во креативен дослук со реториката. Учење на протоколи: граматика на јавен (и деловен) настап, култура на дијалог, типови на говори. Примена на: јавна, политичка, државничка, дипломатска, деловна кореспонденција, и други видови јавна комуникација. Реторика на кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија, итн. Реториката во рекламите. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси.</p> <p>Семиологија во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на семиологијата. Семиологијата во контекст на комуникацијата. Фактори и функции на комуникацијата според моделот на Роман О. Јакобсон. Знаковни системи, кодови на комуникацијата (логички, естетски, социјални, општествени, итн.) Семиологија во кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија итн. Семиологија на реклами. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси. Семиологија на медиумите: електронски, ТВ-медиуми, печатени, интернет, итн.) Филозофија на јавен настап. Филозофија на кампањи и филозофија на индивидуален настап.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови	
	17.3.	Активност и учество	15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	<i>Односи со јавноста</i>	Студиорум, Скопје	2011
		2.	Томе Груевски	<i>Комуникологија</i>	Студиорум, Скопје	2011
	3.	Еко Umberto	<i>Kultura, informacija, komunikacija</i>	Nolit, Beograd	1973	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	<i>Култура на говорот</i>	Студиорум	2011
		2.	Трајко Огненовски	<i>Култура на изразувањето</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	2002
3.	Gjuro Gracanin	<i>Temelji govornishtva</i>	Zrinski, Zagreb	1968		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИКАЗНАТА И СПЕКТАКЛОТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-9			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со наративниот и мултимедијалниот карактер на приказната и спектаклот и стекнува книжевно-теориски и културолошки компетенции за аналитичко проценување и интерпретирање на уметничките содржини во книжевноста и масовните медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Приказната како наративен и мултимедијален феномен - Морфологија на поимот спектакл - Интермедијалност и перформативност (театар, опера, балет, филм) - Спектаклот и масмедиумите - Reality show - Дигитален перформанс: наративната структура на компјутерските игри - Приказната, спектаклот и конзумеризмот				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/	до 50 бода	5 (пет) (F)		

	оценка)	51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milivoj Solar	<i>Ideja i priča. Aspekti teorije proze</i>	Liber, Zagreb https://zzk.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2014/02/Solar-Ideja-i-pri%C4%8Da.pdf	1974
		2.	Douglas Kellner	„Medijska kultura i trijumf spektakla“	<i>Evropski glasnik</i> , br. 13, str. 261-279. https://dokumen.tips/documents/douglas-kellner-medijska-kultura-i-trijumf-spektakla.html	2008
		3.	Jesper Jull	„Games Telling Stories?“	<i>Game Studies</i> . Vol 1, Issue 1. http://www.gamestudies.org/0101/juul-gts/	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gi Debor	<i>Društvo spektakla</i>	Porodična biblioteka br. 4, II izdanje anarhija/ blok 45 https://dokumen.tips/documents/guy-debord-drustvo-spektakla-5654adbf81aa.html?page=1	2003/2006
		2.	Мирослава Лукић Крстановић	<i>Спектакли 20 века. Музика и моћ</i>	Етнографски институт САНУ (књига 72), Београд Спектакли XX века: музика и моћ - Мирослава Лукић-Крстановић - Google Books	2010
		3.	Daglas Kelner	<i>Medijska kultura</i>	Clio, Beograd	2004
		Kristijan Salmon	<i>Storytelling – Ili pričam ti priču</i>	Clio, Beograd	2010	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-10			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Распознавање на лексиката и на синтаксичките структури карактеристични за одделни функционални стилови во албанскиот јазик; - Стекнување на знаења за редоследот на зборовите во албанскиот јазик; - Унапредување на комуникативните способности на албански јазик со користење на соодветна граматика.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: Читање и анализа на текстови од различни функционални стилови со акцент на синтаксата на простата реченица. Унапредување на говорните и на писмеите вештини преку усни презентации на одредени теми и пишување текстови на различни теми и во различни стилови. Граматицки содржини: Проста реченица, удвојување на предмет, конгруенција, правилна употреба на глаголските начини и времиња.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		5.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
	3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНАТА ТУРСКА КИНЕМАТОГРАФИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-11			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф- д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независна анализа на турскиот филм, со примена на специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Способност за определување на жанрот на турскиот филм според употребениот јазик;</p> <p>Способност за одредување на дијалектниот јазик во турската кинематографија;</p> <p>Способност за согледување на странските влијанија во турската кинематографија и споредбена анализа.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Историјат на турскиот филм. Навлегувањето на филмот во Отоманската империја кон крајот на 19. и почетоците на 20. век (1896-1913) за време на султанот Абдулхамид Втори. Периодот на националната борба и првите турски филмови (1910-1930). Развојниот период 1931-1960 и првиот турски филм во боја. Интензивен развој на филмската продукција меѓу 1961-1970 со снимени 789 турски филмови, како и првата добиена филмска награда на меѓународен план. Првите снимени цртани филмови во периодот 1971-1980 и зголемен број на добиени меѓународни филмски награди. Целосен премин од црно-бели во филмови во боја во периодот меѓу 1981-1990 година и поставувањето на основите на современиот турски филм по 1990 година.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и во целост исполнети обврски во рамките на предметот.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Özön, Nijat	Türk Sineması Tarihi (1896-1960)	Doruk Yayınları	2010
		2.	Hakan, Fikret	Türk Sinema Tarihi	İnkılap Kitabevi	2010
		3.	Салихи, Сезер	Детален водич низ турската кинематографија	https://www.reborn.mk/turska-kinematografija/	10.11.2016
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Woodhead, Christine, ed.	<i>Turkish Cinema: An Introduction</i>	London: University of London SOAS	1989
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-12			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и подобрување на јазичните компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на соодветни граматички форми при составување посложени текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво Б1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: опишување личности, коментирање на минатото, изразување претпоставки за иднината, презентирање, рекламирање, пишување покана. Грамматика: минато, предминато и идно време, конјунктив, генитив, деклинација и компарација на придавки, односни заменки и реченици, сврзници и сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање подолги автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 4.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Braun-Podeschwa, J. / Habersack, Ch. / Pude, A.	Menschen B1.1	Hueber Verlag	2014
		2.	Kersting, D.	Menschen B1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-13			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (оесум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єценко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
3.		В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-14			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за: разбирање устен и писмен автентичен материјал/усно изложување на проблеми и дебати на теми од различни области. Оспособување за писмено изразување: пишување состав на актуелни и други теми од различни области со користење на логички конектори; пишување мотивационо писмо и друг вид писма.				
11.	Содржина на предметната програма: Изработка на кратко резиме на текст. Усно и писмено реформулирање на реченици со употреба на конектори. Усно и писмено изразување на свој став во врска со разни теми. Усно и писмено разбирање на аудиовизуелен материјал од различни области и материјал што ја претставува современа Франција и франкофонските култури. Специфични граматички и лексички содржини/Преведување реченици. Обработка на краткометражни француски филмови и шансони. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 4			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/b1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflpourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire	
		3.			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-15			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на современото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат Б1(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: компаративни реченици, <i>ponerse</i>+придавка, <i>llevarse bien/mal</i>, <i>caer bien/mal</i>, неопределени заменки, сегашно време на субјунктивот, субјунктив во желбени реченици, повторување на заповедниот начин, субјунктив во безлични реченици, глаголи со кои се искажуваат чувства со именки и инфинитив, субјунктив за искажување чувства, субјунктив за негирање и искажување став, глаголски перифрази <i>volver a/dejar de/ponerse a/estar a punto de/soler</i>+инфинитив; ▪ Лексички содржини: уметнички професии, празници, човечкото тело, здравствени проблеми и лекови, годишен одмор на плажа или планина, пејсаж, работни права и обврски, секојдневни домашни задачи, литературни жанрови, политика и политички партии; ▪ Социокултурни содржини: односите меѓу генерациите, Федерико Гарсија Лорка и одликите на андалузискиот говор, односите меѓу колегите на работа, закажување лекарски преглед, еколошката свест, Коста Рика и одржливиот развој, Чиле - држава на контрасти, односот на шпанците кон работата, младите и вработувањето, синдикати и протести, влијанието на религијата врз шпанското општество и врз јазикот, музиката на Лус Касал, шпанската граѓанска војна, Пабло Неруда и мисијата Винипег, жената и пазарот на труд, животот и делото на Исабел Аљенде, Мичел Бачелет; ▪ Варијантите на шпанскиот јазик кога се зборува за луѓе, празници, патувања, политика. ▪ Пишување честитки (роденден, дипломирање, брак, раѓање на дете, пензионирање), анкетен прашалник (идеално работно место, навики за годишен одмор), кус состав и/или дискусија на актуелна тема (на пример, проблемите кои ги загрижуваат младите, најважните настани во декада по избор, жените и балансот меѓу приватниот и професионалниот живот). 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено Шпански јазик 4			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Шпански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 3 (B1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 1-4	Edelsa	2012
		2.	Jaime Corpas, Agustín Germendia, Carmen Soriano	Aula Internacional 3 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2014
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		AA.VV.	Nuevo Sueña 2, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 1-5	Anaya	2015
	2.		AA.VV.	Nuevo Prisma B1 (edición ampliada) – Libro del alumno + CD Audio (Unidades 1-6)	Edinumen	2015
	3.	Pilar Hernández Mercedes	Uso del indicativo y del subjuntivo	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усни: оспособеност за разбирање во поголема мерка на подолги говори на стандарден јазик на современи теми, радио и телевизиски програми, филмови и сл., и за релативно спонтано и течно учество во разговор и во дебати од секојдневието и на современи теми. Писмени: оспособеност за разбирање во поголема мерка на современи прозни текстови и написи што третираат современи проблематики, и за пишување јасни состави на темите што се обработуваат, односно на теми по личен избор, и оспособеност за превод од и на португалски јазик на такви состави				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: Збогатување на речникот во врска со познати теми и воведување нови теми во договор со студентите. Темы од португалската книжевност и од бразилското културно наследство. Превод Грамматички: рекапитулација на обработените граматички содржини и совладување на нови содржини, имено, глаголи – сложен перфект на индикативот и на конјуктивот, просто предминато време, персонален инфинитив сложен; заменки – слевање на кратките заменски форми за директен и индиректен предмет, прономинална конјугација со идно време и со кондиционал, зборообразување со пре- и суфиксација; синтакса – трите типа условни реченици				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбанка)	Lidel	2008
	3.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-17			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот.Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен или литературен карактер во обете насоки.				
11.	Содржина на предметната програма: Усовршување на усните и писмените рецептивни и изразни компетенции со акцент врз вежбите по состави разни стилистички нивоа на јазикот. Примена на аудио-визуелни и информативни средства по однос наразни социо-културни аспекти на денешна Романија. За писмениот јазик акцентот се става врз техниката на аргументирање на идеи и на дисертацијата. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.(содржината продолжува и во шестиот семестар)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		романски јазик		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Cazacu, Boris et Alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
	2.	Mihaela, Albu et Alii.	Limba romana – limba straina , curs practice 2	Editura Didactica si Pedagogica	1996
	3.	Daniela Kohn	Manual de limba romana pentru straini - curs	Editura Polirom	Iasi, 2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Аудио-визуелни средства,граматики, реченици,списанија, весници и други учебни помагала		
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-18			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра: италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Руска Ивановска-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да ги разбере главните поенти на јасен, стандарден разговор за познати нешта со кои редовно се среќава на работното место, во училиштето, во слободното време итн. Може да се снајде во повеќето ситуации што може да се јават во текот на патување низ некоја област во која се зборува јазикот. Може да оформи едноставен поврзан текст на познати теми или на теми од личен интерес. Може да опише искуства и настани, соншта, надежи и амбиции и накусо да ги образложи и објасни своите гледишта и планови. Компетенциите соодветствуваат на ниво Б1 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Воведување на нова тема преку поставување прашање. Објаснување со помош на аргументи, барање и давање потврда. Коментирање статистички податоци. Укажување на последиците од некој чин, на позитивните и на негативни аспекти од некоја состојба. Изразување усогласување, претпочитање, неверување. Прифаќање на аргументите на соговорникот. Употреба на хумор, иронија. Потсетување за даденото ветување. Раскажување на несакана или срамна случка. Давање совети, формулирање претпоставки. Зборување за сопственото однесување во определени ситуации. Раскажување на животот на некоја историска личност, на некое патување. Поставување индиректно прашање. Барање основни и дополнителни информации за некое место. Пренесување на раскажаното од трето лице. Истакнување на убавините на некое место. Зборување за сопствените јазични грешки. Правење претпоставки поврзани со минатото. Грамматичка и лексичка содржина: Согласување на времиња и на начини (2). Аорист, историски презент. Употреба на конјунктивот со “sebbene, nonostante, benché”, за разлика од „anche se“. Особени форми на компаратив и суперлатив, безлична форма на повратни глаголи („ci si“), можен начин (сложена форма) за искажување на идност во минатото. Условни реченици (можен услов). Герунд употребен во начински и временски реченици. Индиректен говор со главната реченица во минато време, пасивна форма со “andare”. Сложен герунд. Сложен инфинитив и неговата употреба со “dopo”. Елементи од цивилизација/култура: гестикулација на Италијанците, националните паркови во Италија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество				20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				италијански	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bai; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri B1	Loesher Editore	2020
	3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto B1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИОТ РОМАН НА ФИЛМ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-19			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анастасија Ѓурчинова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Развивање на компетенции за контрастивна анализа меѓу книжевниот текст и филмот. 2. Способност да се определи методологија на одделните техники на транспозиција на книжевно дело во филм во контекст на италијанската литература и кинематографија. 3. Стекнување на основни познавања за одредени книжевни дела адаптирани во филм, како и за нивниот културно-општествен контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимот интермедијалност. Транспозицијата како интерсемиотички превод (прашањата на фокализацијата/гледна точка, улогата на ликовите, сличности и разлики меѓу просторно-временските координати). Примери за техниките на транспозиција. Однос помеѓу кинематографската и книжевната нарација. Кус историски преглед на филмувана литература во италијанската кинематографија. Обработка на следниот корпус на романи и нивната транспозиција во филмови: Изјавува Переира на Табуки и Фаенца. Легендата за пијанистот на океанот/Новеченто на Барико и Торнаторе. Чочара на Моравија и Де Сика. Не ми е страв на Аманити и Салваторес. Името на розата на Еко и Жан Жак Ано.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусија, иднивидуална задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бода		
	17.3.	Активност и учество	40 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот треба да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Manzoli, G.	<i>Cinema e letteratura</i>	Carocci	2003
		2.	Ѓурчинова, А.	<i>Cinema e letteratura in Italia</i> , Годишен зборник на ФЛФ, кн. 45, 2019, стр. 285-295.	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2019
		3.	Србиновска, С.	<i>Визуелни стратегии</i>	Сигмапрес	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marcus, M.	<i>Filmmaking by the Book. Italian Cinema and Literary Adaptation</i>	Johns Hopkins University Press	1992
		2.	Hutcheon, L.	<i>A Theory of Adaptation</i>	Routledge	2012
	3.	Cavalluzzi, R.	<i>Cinema e letteratura. Una lunga e discussa relazione</i>	Progedit	2012	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-20			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на глаголскиот и падежниот систем, со употреба на минато време, лични заменки, придавки, степенување на придавките. Прилози и повратни глаголи.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексичко-граматички материјал на следните теми: на лекар, руски сувенир, разговор по телефон, интернет, Третјаковска галерија. Вежби и дијалози . Реализација писмено и усно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 5 / Полски говор, израз, култура 5 (ПГИК5)			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Мисла – збор – текст 3. Ниво - основно-средно- Б1/Б2. Умешност: Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Успева да протолкува извесен број на општо употребувани идиоми.			
11.	Содржина на предметната програма:	Конверзација во врска со: предметите од најблиската околина; за што служат одделни предмети; купување, реклама, услуги; односи меѓу луѓето; едукација; екологија; природна средина; наука и техника. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Проста реченица и сложена реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прашетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.			
12.	Методи на учење:	предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.

		16.3.	Домашно учење – задачи			20 ч.
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
		3.	Gworys Monika, Mądrecka Anna	Mówię po polsku B1 B2 Ćwiczenia dla obcokrajowców Poziom B1 i B2	Prolog Publishing	2021
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.			Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3lkaFilmowa			

				mowa		
--	--	--	--	----------------------	--	--

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-п2-7-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
		Издавач	Година
	1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик
	2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení
		Бона, Скопје	1997
		Univerzita Karlova, Praha	2007
		UK, Praha	
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
		Издавач	Година
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook
		Univerzita Karlova, Praha	
		Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со синтаксата на словенечкиот јазик, како основа за градба на словенечки текст. Знаења од областа на синтаксата на словенечкиот јазик (основни поими, именска група, реченица, реченични членови). Посебен акцент и утврдување на знаењата од областа на сложената реченица.				
-	Содржина на предметната програма: Синтакса – општи поими, именска група, реченица, реченични членови, сложена реченица, актуелно членење на реченицата, зборовен ред.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
		2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Žele, A.	Osnove skladnje	Ljubljana: Samozaložba	2010
3.	Žele, A.	Vezljivostni slovar slovenskih glagolov https://fran.si	Ljubljana: ZRC SAZU	2008		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-24			
3.	Студиска програма	Слободен избран			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е избран (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 4. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 5. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 6. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		хрватски / македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на простата реченица во современиот српски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса како наука. Синтакса на реченицата. Зависни и независни реченични конституенти. Синтагми и нивната синтаксичка функција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ. Поповић,	Граматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-26			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 4			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Способност да прибира, анализира, оцениво и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци;</p> <p>Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во рамките на предметот ќе се изучува правилната употреба на турскиот литературен јазик (култура на зборувањето и пишувањето. Ќе се разработат следните содржини: Правопис и правоговор, правилна употреба на формите на зборовите, на речениците и збогатување на зборовниот фонд.</p> <p>Способност за слушање и читање (усно и писмено разбирање) и усно изразување (изложување на проблеми, идејни расправи). Преведување. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски) неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик; Граматичко значење: зборовни групи, граматички категории, јазикот и општеството. Стандарти и дијалект, функционални јазични стилови. Посебни јазици, јазична политика. Видови реченици. Избор, распоред и дефинирање, на значањето на јазичните единици. Употреба на стандардниот и на современиот правопис, според стилски вежби во пишани и дадени текстови. Начини и техники на корегирање и на самокорегирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски),		30 часови

			семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar için Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara
	3.	İbrahim Gültekin –Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ахмед, Октај	Вовед во морфологија на турскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје
		2.			
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-27			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ги пролабочуваат знаењата за познати и заеднички теми, како и се занимаваат со понапредни граматички точки. - Тие можат да читаат, пишуваат и разбираат посоефицицирани теми и разбираат и изразуваат различни теми и мислења, главно за работи за кои ве интересираат. Можете да имате едноставна и директна размена на информации со мајчин јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Научете граматика во мали чекори и веднаш ги применувајте новите граматички елементи во пракса. Да го содржи секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик. Да обезбеди многу вежби за вежбање. Поттикнете го самопроучувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Durst Péter	Lépésenként magyarul	Szerzői kiadás	2017
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 5				
2.	Код	Флф-2023-л2-7-28				
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.					
11.	<p>Содржина на предметната програма: Полското општество и седумте уметности (книжевни / културни споредби). Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности. Културни споредби со приликите во Македонија (низ временска перспектива).</p> <p>Според традицијата имаме седум уметности: архитектура, скулптура, сликарство, музика, поезија, танц, театар / кино, но во согласност со модерните трендови кон овие седум се додадени уште две: фотографијата и стрипот, значи вкупно девет уметности. Студентот ќе има задача да направи споредба од временска перспектива како влијаеле полските општествени прилики на соодветна уметност. Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување. Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности. Културни споредби со приликите во Македонија (низ временска перспектива). Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Запад (основен курс).</p>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.		
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	3.		https://culture.pl/en		
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
	1.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009
	2.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of		
3.		History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CН%5СI%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-29			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на овој курс е да ги воведо студентите во полето на социоллингвистиката и во основните концепти на оваа научна област. Фокусот на курсот е на општествените и културолошки компоненти, врската помеѓу нив и јазичната варијација помеѓу говорителите како индивидуи и како општествени чинители. Студентите ќе се охрабрат да ги испитаат внимателно сопствените верувања за јазикот кој го употребуваат и нивниот однос кон варијациите кои ги користат тие и нивните соговорници. Преку ова се очекува подобро да ја разберат постојаната промена на јазикот во индивидуален и општествен контекст и да станат посвесни за разликите во неговата употребата помеѓу луѓето.</p> <p>По завршувањето на курсот студентите ќе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекнат знаење и разбирање за влијанието на општеството и општествените фактори (возраст, статус, пол итн.) врз јазикот и неговата употреба, - станат свесни за нивниот однос кон одредени варијации на јазикот (англискиот и други јазици); - научат да ги почитуваат сите варијации на јазикот; - научат да го применат ова во наставата и идната професија. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Курсот се фокусира на теми како варијации на јазикот, дијалекти наспрема стандарден јазик, поврзаноста помеѓу јазикот, културата и мислата, употреба на сленг, жаргон, суфимизми, табуа и разбивање на табуа, стереотипи, предрасуди, јазична и општествена нееднаквост и дискриминација, учтивост во (меѓукултурната) комуникацијата, билингвалност и мултилингвалност, менување и мешање на јазични кодови, јазичен и етнички идентитет, пидин и креолски јазици, јазична политика и планирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wardhaugh, R.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Blackwell Publishers, Ltd.	1998
		2.	Trudgill, P.	<i>Sociolinguistics: An Introduction</i>	Penguin Books	1974
		3.	Holmes, J.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Longman	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Spolsky, B.	<i>Sociolinguistics</i>	Oxford University Press	1998
		2.	Coupland, N. & Jaworski, A.	<i>Sociolinguistics: A Reader and Coursebook</i>	London: Macmillan	1997
	3.	Melony, C., Thompson, S. & Beley, A.	<i>Say The Right Thing! A Functional Approach to Developing Speaking Skills</i>	Addison-Wesley Publishing Company	1982	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРАТЕГИИ НА УЧЕЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теориите поврзани со развојот на стратегиите на учење кај изучувачите на англискиот јазик, и тоа од перспектива како на изучувач, така и на наставник - сознанијата од литературата во врска со поттикнување самостојно учење кај изучувачите на англискиот јазик - принципите на критичката педагогија - сознанијата од литературата во врска со посебните образовни потреби, со фокус на почитување на индивидуалните разлики, солидарноста и инклузивноста во образованието. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да дојдат до сопствени одговори на следните прашања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Како учат успешните изучувачи на странски јазик? - Како до самостојно учење на странски јазик? - Како можат наставниците да помогнат во стекнувањето самостојност во учењето странски јазик? <p>Во рамки на курсот студентите ќе се запознаат со развојот на теоретските размислувања во врска со стратегиите на учење странски јазици, самостојното учење, критичката педагогија и образовната инклузија. Студентите ќе имаат прилики да развиваат пишана и говорна аргументација во врска со темите на курсот. Исто така, студентите ќе размислуваат за практичната употреба на гореспоменатите теории во учебници по англиски јазик, т.е. ќе анализираат и адаптираат постоечки, и ќе изработуваат сопствени наставни материјали преку употреба на соодветни теоретски алатки. Курсот ќе пружи можности студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти. Студентите ќе бидат поттикнути да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Исто така, на курсот ќе се дискутираат индивидуалните разлики кај изучувачите на англискиот јазик како фактор во изборот на соодветни стратегии на учење. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на солидарноста во образованието и инклузивните образовни модели.</p>				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови или формативно оценување	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oxford, R.	Teaching & Researching: Language Learning Strategies	Routledge	2011
		2.	Hedge, T.	Teaching and Learning in the Language Classroom	Oxford University Press	2014
		3.	Freire, P.	Pedagogy of the Oppressed	Penguin	1970
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Burkert, A., Dam, L. and Ludwig, C.	The answer is learner autonomy: Issues in Language Teaching and Learning	IATEFL	2013
	2.	Oxford, R.	Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know	Heinle and Heinle	1990	
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 7		
2.	Код	Флф-2023-л2-7-34		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	<p><u>Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; вреднување и разграничување на суштинските белези на одделните функционални стилови, со посебен акцент на статусот на јазичната норма наспроти узуалните отстапувања или недоследности.</u></p> <p><u>1. Култивираност на индивидуалниот јазичен израз (првенствено од гледна точка на јазичната норма).</u></p> <p><u>2. Оспособеност да се разграничуваат функционалностилските белези на јазичните средства во одделни текстови.</u></p> <p><u>3. Оспособеност да се прави соодветен (правилен) избор на јазичните средства во зависност од потребите (и барањата) на комуникативниот контекст.</u></p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Поим и дефиниции за стилот. Преглед на стилистичките проучувања. Стилистиката и културата, со посебен осврт на јазичната култура. Трансдисциплинарност: стилистиката и другите науки. Синхронија vs дијахронија. Видови стилистика. Стилски фигури: фигури на значењето; фигури на формата. Социјално и функционално раслојување на јазикот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Креативни (иновациски) наспроти девијантни (узуални) отстапувања од нормата. Јазичните средства од стилистичка гледна точка: видови лексика според карактерот и според сферата на употребата. Статусот и застапеноста на лексиката од туѓо потекло; нестандартна / супстандардна лексика. Стилската вредност на фразеолошките изрази. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Експресивноста и стилската обележеност во текстот. Јазикот и значењето: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка.</p> <p>2. Функционални стилови. Надворешнојазични и внатрешнојазични стилотворни фактори. Функционалностилска диференцијација на јазикот: функционалностилски комплекси и меѓустилови. Функционалните стилови и степенот на службеност во комуникацијата. Факторот на традицијата во оформувањето и статусот на одделни функционални стилови. Општи и специфични карактеристики на разговорниот ФС. Литературноуметнички ФС. Потстилови (поетски, прозен, драмски). Публицистички ФС. Општи и специфични карактеристики на публицистичкиот ФС. Потстилови: новинарски и монографско-публицистички потстил. Административен ФС. Општи и специфични карактеристики на административниот ФС. Потстилови: законодавно-правен, општествено-политички, дипломатски, деловен и персонален потстил. Научен ФС. Општи и специфични карактеристики на научниот ФС. Потстилови: строгонаучен (академски), научно-учебнички и научно-популарен потстил. Извршување јазична редакција на текстови од различни функционални стилови во печатени текстови и по електронски пат.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20

		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да биза запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
	Литература					
		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
		2.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	„Детска радост“, Скопје	1996
		3.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – VI	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1969 – 1999
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	УКИМ	1994
		2.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, АД, Скопје	2008
		3.	индив.: референтни статии за одделни стилистички аспекти			

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1600 лексички единици. Околу 300 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	ЗА	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОАНАЛИЗА И КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-4			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за самостојна анализа на книжевни дела и проникнување во комплексните релации меѓу книжевноста и психоанализата				
11.	Содржина на предметната програма: Фројд и книжевноста. Односот психоанализа – книжевност. Втемелувачката „новела“ на психоанализата: семејството како поприште на трансгенерациски судири. Патријархалниот и матријархалниот кошмар низ призма на литературата. Книжевни жанри, релевантни за психоанализата: психолошки роман, жанрот „хорор“ во книжевноста и филмот, современата „некропоетика“ (танатоморфизми и култ на смртта во книжевноста и филмот). Литература и матрицид (М. Николчина). Книжевната критика и психоанализата: анализа на авторот, анализа на книжевните ликови, анализа на книжевниот текст (структуриран како несвесното). Книжевноста и лудилото: метонимиски и метафоричен модел. Паранојата како топос во американската литература: Томас Пинчон. Марк Фишер: “капиталистички реализам“. Дејвид Грејбер: „култура на долгот“				
12.	Методи на учење: читање и истражување на референтна литература, изработка на усни и писмени презентации, дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно следење и учество во наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Од личен агол	Магор	2019
		2.	Елизабета Шелева	Културолошки есеи	Магор	2000
		3.	Slobodan Grubačić	Меморија teksta	IK Zorana Stojanovića	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Миглена Николчина	Смисла и мајкоубиство	Сигмапрес	2000
	2.	Julija Kristeva	Crno sunce	Svetovi	1994	
3.	Svetlana Bojm	Budućnost nostalgije	Geopoetika	2003		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИОГРАФСКА МЕТАФИКЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се воведат студентите во теоријата на историографската метафикција како парадигматичен постмодернистички жанр и да се оспособат за интерпретација на конкретни книжевни текстови. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за споредбено проучување на книжевните дела; способност за книжевно-историска контекстуализација.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на историографската метафикција. Жанровска контекстуализација на историографската метафикција во постмодернистичката поезика. Преглед на теориски концепции и дефиниции на историографската метафикција. Теориско-интерпретативно усвојување на основните одлики на историографската метафикција (онтолошките и епистемолошките теми и постапките на нивна артикулација, жанровска хибридизација, интердискурзивните релации книжевност-историја-теорија). Преглед на доминантните книжевни постапки (наративни модалитети, модификации на референцијалноста, пародија, иронија, интертекстуалност). Преглед на основните типолошки модели на историографската метафикција: мнемоничките импликации и функции на историографската метафикција. Практични вежби за интерпретативна примена на стекнатите теоретски знаења врз репрезентативни книжевни текстови во компаративен контекст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			20

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација		
Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Марија Ѓорѓиева Димова	<i>Повторната средба на Клио и Калиопа</i>	Скопје:Три	2012
	2.	Марија Ѓорѓиева Димова	<i>Интердискурзивни дијалози на книжевоста</i>	Скопје: Македоника литера	2021
	3.	Linda Hutcheon	<i>Poetics of Postmodernism</i>	London/New York: Routledge	1988
	Дополнителна литература				
22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bernd ENglesr/Kurt Muller (eds)	<i>Historiographic Metafiction in Modern American and Canadian Literature</i>	Padeborn/Munchen/Wien/Zurich:Ferdinand Schoningh	1994
	2.	Elisabeth Wesseling	<i>Writing History as a Prophet: Postmodernist Innovations of the Historical Novel</i>	Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company	1991
	3.	Brian McHale	<i>Postmodernist Fiction</i>	London/New York: Routledge	2001

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 8		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЦЕНАРИОТО КАКО УМЕТНОСТ НА НАРАЦИЈАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на програмата е заснована врз изучување на примена на наративните пристапи и процедури во обликување и анализа на сценариото како специфичен вид структура. Процесот на пишување на идеите и на информациите во состав на приказната е проследено со користење на методи и алатки за организирање мисли, развивање теми и конструкции. Во текот на работата целта е да се мапираат концепти, контури, понекогаш да се направат графички репрезентации или да се користат други методи на организација на сценариото како уметничка структура на нарацијата.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на градењето на наративната структура на сценарио со практикување и анализа на стапите на креација. Анализа и пишување на почетната ситуација или настан кој го иницира отворањето и поставувањето на првата сцена, потоа обликување на замислата околу целта (објектот) која определен протагонист настојува да ја постигне што е во тесна корелација со градење на конфликт или воспоставување на проблем во дејството, дури и кога тоа е сосема деструирано. Во процесот на анализа и креација се вградуваат и препреките кои треба да се совладуваат, се вградува проблемот на неизвесност или „незнаење“ кој предизвикува ефект на тензија во дејството, но при тоа се достигнува точката на климакс. Анализата на крајот се насочува кон резултатите или определувањата на успехот или неуспехот во надминување на препреките. Паралелно се изучуваат и толкуваат процесите на пренесување на информацијата во наративни форми, односно клучни елементи во сценариото стануваат ликовите, заплетот, приказната, просторот, времето, повторувањата во нарацијата. Истражување на наративната структура на сценариото со фокус врз исклучителните слики во секојдневна ситуација што е окарактеризирано како мнемоничка појава или појава која е во функција на помнењето. Креирање и толкување на значењата кои гледачот/читателот ги реципира како слики од структурните рамништа на целината на сценариото. Конструкција на рамки /слики од рамниште на реченица до рамниште на цела приказна. Анализа на дејството на сликите врз конструкцијата на приказната во свеста на читателот/гледачот, односно при рецепцијата, затоа што сликата станува позначен аспект на формата. Сооднос меѓу дејството, приказната и времето со антиципирање на визуелните аспекти за чија реализација е неопходен селективен однос кон сцени кои се вклучуваат наспроти сцени кои се констатира дека е неопходно да бидат исклучени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и	30		

		усна)				
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mundwiler, Leslie	<i>Michael Ondaatje: Word, Image, Imagination</i>	Talonbooks	1984
		2.	Славица Србиновска	Средба на културите	Сигмапрес	2022
	3.	Beach, L. R.	<i>The psychology of narrative thought: How the stories we tell ourselves shape our lives</i>	Xlibris	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fisher, W. R	<i>Human communication a narration: Toward a philosophy of reason, value, and action.</i>	University of South Carolina.	1989
		2.	Chion, Michel	<i>Words on Screen</i>	Columbia University Press	2017
3.	Conley, Tom	<i>Film Hieroglyphs: Ruptures in Classical Cinema.</i>	University of Minnesota Press	1990		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА НА ДИСКУРСОТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-7			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анета Дучевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - усвојување на поимот дискурс и на основните обележја на дисциплината прагматика; - способност за разликување на доменот на синтаксата, на семантиката, и на прагматиката; - усвојување на процесите на продукција и на перцепција при создавањето дискурс; - способност за препознавање на пропозициите и дискурсни релации; - усвојување на основните прагматилки механизми – познато/ново, говорни чинови, претходно знаење, пресупозиции, заклучоци; - усвојување и користење нова терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Пристапи кон проучување на текстот и дискурсот. 2. Текст-лингвистиката и другите дисциплини. Поимите текст и дискурс – готов производ и процес. 4. Од другата страна на кохезијата – кохеренција, намера, прифатливост, информативност. 5. Максимите на Грајс. 6. Нарација и аргументација.. 7. Говорни чинови. 8. Прагматика и контекст.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, домашна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување преку завршен испит				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Во описна форма		
	17.3.	Активност и учество	Во описна форма		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар; редовно			

		присуство на настава.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1. Анета Дучевска		Анализа на текстот и дискурсот во македонскиот јазик	Необјавена докторска дисертација	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1. Gillian Brown George Yule		Discourse Analysis	Cambridge University Press	1983
		2. Stephen Levinson		Pragmatics	Cambridge University Press	1983

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕРМЕНЕВТИКА И СЕМИОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-9			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Студентите да се запознаат со херменевтиката како наука, но и како вештина или уметност на толкување. 2. Студентите да се стекнат со знаења за херменевтиката. 3. Развивање на интерпретативниот потенцијал на студентите и способност за толкување на литературни дела, феномени и појави. 4. Сфаќање и усвојување на суштини на херменевтиката. 5. Студентите да се запознаат со семиологијата како наука. 6. Студентите да се стекнат со знаења за семиологијата. 7. Развивање на аналитичкиот (семиолошки) потенцијал на студентите. 8. Сфаќање и усвојување на суштини на семиологијата. <p>7. Примена на знаењата од областите херменевтика и семиологија: преку суштинска синергија на теоријата со конкретната пракса. Се цели кон тоа да се постигне успешна примена на знаењата и вештините од овие две научни области.</p> <p>8. Се цели кон индивидуална креативна способност за применување на знаења од овие области во литературната и уметничка пракса.</p> <p>Компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теориски знаења за херменевтиката со практична примена на знаењата.. - Стекнување на теориски знаења за семиологијата со практична примена на знаењата. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Херменевтика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Херменевтика – поим и дефиниции, термиолошка одредба. Потекло на херменевтиката. Видови херменевтика: запознавање со повеќе видови херменевтика. Литературна херменевтика, филозофска херменевтика. Херменевтиката како скриено значење, како растолкување на невидливото, како текст „зад“ текстот. Суштина на херменевтиката. 2. Клучни теориски поими: знак, архетип, симбол, видови симболи, „жив“ симбол, повеќезначен симбол, културни симболи. 3. Сугестија / именување. 4. Анализи: интерпретации на литературни дела, поезија, есеистика, итн. 5. Херменевтиката како креативна интерпретација - откривање на херменевтички вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (интерпретации, толкувања на феномени, појави, 				

	<p>симболи, итн.); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), толкувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа за време на часовите (вежбите).</p> <p>Семиологија:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семиологија – поим и дефиниции. Зачетоци на семиологијата како наука. 2. Запознавање со клучните теориски поими: знак (сема), значење, наука за значењата, наука за означителските системи. 3. Теорија за знакот на Фердинанд де Сосир: знак, значење. 4. Теоријата на Пјер Гиро: општествени кодови, знаци на учтивост. 5. Комуникацискиот модел на Роман О. Јакобсон: фактори и функции. 6. Семиолошки поими, применета семиологија, семиологијата и психологијата: семиологија на бои, невербална комуникација, семиологија на хороскопските знаци, семиологија на лога и брендови, значење на соновите, семиологија на култури и културни феномени и појави, семиологија на празници, семиологија на знамиња, грбови, ордени и итн., семиологија на лични имиња. Културолошки кодови. Семиологијата и културологијата. 7. Семиологијата како креативен процес – откривање на семиолошки вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (семиолошки анализи); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), објаснувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа на часовите (вежбите). 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Pjer Giro	<i>Semiologija</i>	Prosveta, Beograd	1983
		2.	Кристина Николовска	<i>Разговорница</i>	Силсонс, Скопје	2014
		3.	Кристина Николовска	<i>Книга за Анте</i>	Силсонс, Скопје	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jorge Luis Borges	<i>To итјесе stiha</i>	Naklada Jasenski i Turk, Zageb	2001
		2.	приредила: Катица Кулавкова	<i>Херменевтика и поетика (херстоматии)</i>	Култура, Скопје	2003
		3.	Катица Кулафкова, Жан Бесиер, Филип Дарос	<i>Дијалог на интерпретации</i>	Ѓурѓа, Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-10			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување на знаења за синтаксичките структури на сложените реченици; - Оспособување за употреба на соодветни сврзници; - Унапредување на комуникативните способности на албански јазик со користење на соодветни граматички форми.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: Читање и анализа на текстови од различни функционални стилови со акцент на синтаксата на сложената реченица. Развивање на дискусии на тема филм, литература, култура, современ живот и сл. Грамматички содржини: Сложени реченици, независносложени реченици, зависносложени дел-реченици и изразување на релациите: време, причина, последица, цел, допуштање, хипотетичност, споредба.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 5				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		6.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimave	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaј, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНАТА ТУРСКА КИНЕМАТОГРАФИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-11			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p> <p>ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независна анализа на турскиот филм, со примена на специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за определување на жанрот на турскиот филм според употребениот јазик; Способност за одредување на дијалектниот јазик во турската кинематографија; Способност за согледување на странските влијанија во турската кинематографија и споредбена анализа; Способност за интеркултурна анализа на судирот на западната и источната (исламската) цивилизација во современата турска кинематографија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Развој на турската кинематографија по 1990 година. Жанрови. Серии. Најгледани 100 филмови во историјата на турската кинематографија. Турскиот филм како извозен продукт и освојување на европските, блиско-источните, јужно-американските, како и американските и азиските пазари. Судирот на западната и источната (исламската) цивилизација. Семејните вредности и класните судири.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и во целост исполнети обврски во рамките на предметот.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bostan, Mesut	40 Soruda Türk Sineması	Ketebe Yayınevi	2019
		2.	Dorsay, Atilla	Dünyaya Açılan Sinemamız ve Yeni Bir Kuşak Türk Sineması 2010-2020	Remzi Kitabevi	2020
		3.	Салихи, Сезер	Детален водич низ турската кинематографија	https://www.reborn.mk/turska-kinematografija/	10.11.2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ellinger, Ekkehard, and Kerem Kayi, eds.	<i>Turkish Cinema 1970–2007: A Bibliography and Analysis</i>	Frankfurt: Peter Lang	2008
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-12			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и подобрување на јазичните компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на соодветни граматички форми при составување посложени текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво Б1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: раскажување настани од младоста, опишување историски настани, составување биографија, интервју за работа и интервју на радио, пишување репортажа, презентирање, изразување став. Грамматика: пасив, партиципи, прилози за време, место и начин, предлози со генитив, сложени сврзници, сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање подолги автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 5.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Braun-Podeschwa, J. / Habersack, Ch. / Pude, A.	Menschen B1.2	Hueber Verlag	2014
		2.	Kersting, D.	Menschen B1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-13			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єценко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
3.		В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-14			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за разбирање и презентирање на главните идеи во писмени и аудиовизуелни автентични документи на актуелни теми од различни области и различни извори на стандарден француски јазик. Оспособување за осмислено усно и писмено реагирање во одредени ситуации (дебати, коментари...) и оспособување за учествување во конверзација на актуелни теми и на теми од секојдневниот живот.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во техниките за резимирање на текст (писмена и усна анализа) врз основа на документи и текстови со општествени теми. Писмено и усно разбирање на текстови, аудиовизуелни материјали преземени од франкофонски медиуми и други извори, со работа на граматички и лексички вежби. Реформулирање на делови од текст. Писмено и усно искажување на свој став во врска со актуелни теми со употреба на конектори. Усно изразување во интеракција, преку експозеа, дебати... Преведување реченици со граматички и лексички содржини. Обработка на француски филмови и книги. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International 2022
		2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International 1997
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International 2002
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/b1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflepourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-15			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на современото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да утврдат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската, а во помала мера и со испанската култура и постојните културни сличности и разлики и да го достигнат Б1(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици со што стекнуваат автономија во употребата на современиот шпански јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на субјунктив при искажување мислење, <i>ser/estar</i> + придавка со индикатив или субјунктив, спротивни и допусни реченици, систематизација на неправилностите кај глаголите во сегашното време на субјунктивот, релативни заменки, релативни реченици со индикатив или субјунктив, <i>para/para que</i>, рефлексивен пасив, идно просто време на индикативот, употреба на субјунктив за искажување можност, употреба на субјунктив во временски реченици, условен начин, негативна заповедна форма, местото на заменките со заповедна форма, <i>vosco</i>, интерпункциски знаци, голема буква, акроними; ▪ Лексички содржини: компјутери, печатени медиуми, новинарство, рекламирање, уредување на ентериер, договор за закуп на стан, видови алат, љубовни релации, клима и временска прогноза, нови технологии и интернет, јадења и начини на подготовка, прехранбени производи и диета, модерна гастрономија; ▪ Социокултурни содржини: поговорки, застапеност на шпанскиот јазик на интернет, јазикот на младите, совети за подобра комуникација, водечки шпански весници, елементи на формално писмо, пречекување гости, манири и етикеција, современа шпанска архитектура; ▪ Варијантите на шпанскиот јазик кога се зборува за домот и патувањата, односите со луѓето, храната. ▪ Пишување рекламни пораки, кус состав (на пример, препорака за ресторан и типични јадења во родниот град, социјалните медиуми), новинарско интервју (<i>cinco W</i>), резиме на прочитана книга или на гледан филм, неформално и формално писмо. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено Шпански јазик 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Шпански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 3 (B1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 5-8	Edelsa	2012
		2.	Jaime Corpas, Augustín Germendia, Carmen Soriano	Aula Internacional 3 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2014
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		22.2.	Дополнителна литература			
			Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.		AA.VV.	Nuevo Sueña 2, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 6-10	Anaya	2015
	2.	AA.VV.	Nuevo Prisma B1 (edición ampliada), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2015	
	3.	Pilar Hernández Mercedes	Uso del indicativo y del subjuntivo	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни: оспособеност за разбирање на подолги и комплексни говори на стандарден јазик на разновидни теми, на радио и телевизиски програми, филмови и сл., и за спонтано и течно користење на јазикот во интеракција со други соговорници, за социјални и професионални цели. Писмени: оспособеност за разбирање на подолги и посложени книжевни и друг вид текстови, за пишување јасни, добро структурирани и богати со детали состави, и оспособеност за превод на релативно едноставни книжевни и друг вид текстови.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: Специјализиран речник, изрази, деловна комуникација, превод. Темы од португалската и бразилската книжевност и од лузофонското културно наследство. Темы во договор со студентите. Граматикички: глаголи – футур перфект на индикативот и на конјуктивот, герунд прост и сложен; синтакса – видови сложени реченици; зборообразување – продолжение, сложеники; перифрастични конструкции; компаративен преглед на модалитетите на португалскиот јазик				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбања)	Lidel	2008
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002
	3.	L.M. Rosa	Vamos Lá Continuar	Lidel	2008	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-17			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор д-р Атанасов Раду-Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот. Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен и литературен карактер во обете насоки.				
11.	Содржина на предметната програма: Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско-граматичките и аудитивните вежби, врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства : печат, списанија од областа на културата, функционални сокументи. За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	положен испит од Современ романски јазик 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	романски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Cazacu, Boris et Alii.	Curs de limba romana	Editura Didactica si Pedagogica	2003
	2.	Mihaela ,Albu et Alii.	Limba romana – limba straina, curs practice 2	Editura Didactica si Pedagogica	1996
	3.	Daniela Kohn	Manual de limba romana pentru straini - curs	Editura Polirom	Iasi, 2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, списанија, весници и други учебни помагала.		
	2.				
	3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-18			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Руска Ивановска-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да прима пораки со кои се бара некоја информација или се објаснува некој проблем; може да даде конкретна информација што се бара од него во текот на некое интервју или консултација (на пр. да му ги опише симптомите на лекарот), но тоа го прави со ограничена прецизност; може да објасни зошто нешто претставува проблем; може накусо да резимира куса сторија, статија, разговор, дискусија, интервју или документарна емисија и да го даде своето мислење за неа, а и да одговара на дополнителни прашања во врска со детали; може да спроведе подготвено интервју, проверувајќи ги и потврдувајќи ги информациите, иако понекогаш мора да бара соговорникот да го повтори кажаното ако соговорникот одговара брзо или опширно; може да објасни како се прави нешто давајќи детални упатства; може со извесна сигурност да разменува акумулирани фактички информации на познати секојдневни и несекојдневни теми од своето подрачје. Компетенциите соодветствуваат на ниво Б1+ (Б1/Б2) од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Раскажување случка. Раскажување за училишните денови. Опишување на некој наставник, соученик, училиште. Изразување (не)согласување, каење, изненадување, неверување. Признавање. Критика на некое мислење или тврдење. Зборување за сопствениот однос кон храната, за вкусовите поврзани со кујната. Опишување јадење, постапка чекор по чекор. Пренесување и прераскажување информации. Изразување проценти и статистички податоци со коментар. Раскажување минати настани. Образложување на сопствените ставови во неформални ситуации. Зборување за работа (студирање). Формално барање одговор. Изразување на јасен и учтив начин во формален регистар. Изразување желба, намера. Размена на информации и совети во врска со некоја тема. Изразување чувства врз основа на применетиот јазичен регистар. Зборување за себеси. Пправење интервју.</p> <p>Граматичка и лексичка содржина: Глаголи со двоен помошен глагол во минатите сложени времиња. Повторување и заокружување на минатите времиња во исказен начин: минато свршено време (сложена форма), минато несвршено време (имперфект), минато свршено (аорист). Футур втори. Повторување и продлабочување на знаењата за пасивната форма: употреба на пасивното „si“. Прилози за време: “allora”, “un giorno”. Индиректен говор. Употреба на можен начин за изразување непроверена информација. Употреба на конјунктив во изразот “non regché”. Индиректни прашални реченици. Употреба на конјунктивот во релативни реченици и со релативен суперлатив. Герунд со причинска и хипотетична функција. Согласување на времињата: можен начин со конјунктив. Називи на професии во машки и во женски род. Условни реченици (нереален услов).</p> <p>Елементи од италијанската цивилизација/култура: Храна и културна традиција (типични јадења), храна и италијанскиот јазик, славните личности и храната: Артузи, Леопарди, Леонардо да Винчи. Италијанската мода низ времето. Интервју со познат дизајнер. Како се раѓа производ на високата мода. Уметнички дела: фрески, палати, слики, уметнички предмети. Галерии и изложби. Музиката вчера и денес. Операта. Познатите оперски пејачи. Новиот музички израз помеѓу рок, поп и рап музика.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	

		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		италијански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		2.	Maria Bali; Irene Dei; Katia D'Angelo	Nuovo Espresso 4 (B2)	Alma Edizioni	2017
		3.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri B1	Loesher Editore	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto B1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri.	Loescher	2015
		2.	Andreina Sgaglione; Maurizio Trifone	Italia sempre (A2- B1). Manuale di cultura e civiltà italiana per stranieri	Ornimi Editions	2021
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНИЗМИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК (италијанизмите од сферата на кулинарството, модата и музиката во македонскиот јазик)			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-19			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособи студентот да ги препознава основните обележја на италијанизмите, различните видови на заемки од италијанскиот јазик во македонскиот јазик. Студентот: - ги опишува и дефинира современите теории за јазиците во контакт, основите поими, како и предметот на истражувања во рамките на јазичното заемање . - ги разликува и објаснува основните обележја на поимот јазично заемање и заемка со цел подобро разбирање и препознавање на италијанизмите во македонскиот јазик. - ги открива и објаснува основните причини за заемање. - поседува способност за усвојување на основните поими на стратификацијата на италијанизмите во македонскиот јазик. - поседува вештини за воочување на поврзаноста на италијанизмите во македонскиот јазик и историско-политичките, општествените и културните вариабели.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на концептот заемка како лингвистички феномен. Јазично заемање. Причини и услови за заемање .Критериуми за идентификација на заемката и видови заемки. Стратификацијата на италијанизмите во македонскиот јазик и нивна периодизација. Адаптација на италијанизмите на фонетски, морфолошки и сематички план. Класификација на италијанизмите според предметот со особен акцент во сферата кулинарство, модата и музиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, индивидуално учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	50 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	40 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски /италијански јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tagliavini, C.	<i>Le origini delle lingue neolatine</i>	Patron, Indiana University	1948,1952
		2.	Саржоска,А.	<i>Италијанизмите во македонскиот јазик</i>	Универзитет „ Св.Кирил и Методиј,, Скопје, Филолошки Факултет „ Блаже Конески,,-Скопје	2009
		3.	Stammerjohann, H.	DIFIT <i>Dizionario di italianismi in francese, inglese, tedesco</i>	Accademia della Crusca http://difit.italianismi.org	2008
		4.	Heinz, M.	<i>Osservatorio degli italianismi nel mondo: punti di partenza e nuovi orizzonti: atti dell'Incontro OIM</i>	Firenze, Villa Medicea di Castello,20 giugno 2014. Firenze, Accademia della Crusca	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	De Mauro, T. Mancini, M.	<i>Parole straniere nella lingua italiana</i>	Garzanti linguistica	2003
		2.	Visconti, J. (a cura di)	<i>Parole nostre. Le diverse voci dell'italiano specialistico e settoriale</i>	Società editrice Il Mulino, Bologna	2020

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-20			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на присвојни заменки, заповеден начин, условен начин, глаголски прилози и придавки.				
11.	Содржина на предметната програма: лексичко-граматички материјал на следните теми: случки со мобилен телефон, текст Мајкините помошнички, хранете се правилно. Броеви – текст Метрото во Русија, и текст Соњечка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Руски/македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
	3.	Л.Н.Булгакова	Мои друзья падежи (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2008	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 6 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 6 (ПГИК6)			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Мисла – збор – текст 4. Ниво- средно-Б2. Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Знае и успева да протолкува општо употребувани идиоми.			
11.	Содржина на предметната програма:	Конверзација во врска со: традиции; споредби, изразување задоволство, восхит и незадоволство, изразување на лични чувства и опис на здравствената состојба; молба за совет и двање совет; патување; изразување на желби, сочувство, честитки; изразување на восхит, изненадување, вцашеност; дискусија, мислење за филм, книга, рецензија, аргументација; политика, религија, обичаи. Збогатување на лексиконот со термини од различни специјализации регионализми, колоквијална, субстандардна лексика туѓи зборови во полскиот јазик и сл. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Збогатување на знаењата заростата реченица и за сложената реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.			
12.	Методи на учење:	предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на	16.1.	Проектни задачи		20 ч.

.	активности	16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17	Начин на оценување				
.	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
.		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реде н број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок (постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki 2005
	3.	Elżbieta Zarych	PRZEJDŹ NA WYŻSZY POZIOM. PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW DLA POZIOMU B2/C1	Nowela 2017	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реде н број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado	
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute (постојано абдејтиран примерок)
3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFil			

				mowa		
--	--	--	--	----------------------	--	--

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	Издавач	Година	
	1.	Jozef V. Bečka	Česká stylistika
		Akademia, Praha	1994
	2.	Минова- Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик
		Скопје	2003
	3.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech II
		Univerzita Karlova, Praha	2007
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	Издавач	Година	
	1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)
		Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)- Workbook
		Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со словенечкиот јазик во реалната комуникација, неговите стилски можности и одделните функционални стилови, пред сè преку работата на одделни текстови.				
-	Содржина на предметната програма: Лингвистилистика и текст-лингвистика: текстот како основна комуникациска појава, стилските можности на словенечкиот јазик, разгледување на одделните функционални стилови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
		2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Bešter, M.	Tip besedila kot izrazilo sporočevalnega namena, Uporabno jezikoslovje 2	Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 44-52	1994
3.	Toporišič, J., Gjurin, V.	Slovenska zvrstna besedila	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	1993		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-24			
3.	Студиска програма	Слободен избран			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е избран (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 7. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 8. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 9. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		хрватски / македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма на прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се оспособат да ги разбираат и толкуваат прашањата поврзани со проблематиката на сложената реченица.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица. Видови на независни и зависни односи во рамките на сложената реченица. Синтакса на падежите и синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-26			
3.	Студиска програма	турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хочин, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 5			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕИРАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разните теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепт и од соодветни податоци;</p> <p>Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во рамките на предметот ќе се изучува правилната употреба на турскиот литературен јазик (култура на зборувањето и пишувањето. Ќе се разработат следните содржини: Правопис и правоговор, правилна употреба на формите на зборовите, на речениците и збогатување на зборовниот фонд.</p> <p>Способност за слушање и читање (усно и писмено разбирање) и усно изразување (изложување на проблеми, идејни расправи). Преведување. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски) неопходни за усната и писмената практика на турски јазик; Граматичко значење: зборовни групи, граматички категории, јазикот и општеството. Стандарти и дијалект, функционални јазични стилови. Посебни јазици, јазична политика. Видови реченици. Избор, распоред идефинирање, на значањето на јазичните единици. Употреба на стандардниот и на современиот правопис, според стилски вежби во пишани и дадени текстови. Начини и техники на корегирање и на самокорегирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски),	30 часови	

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar için Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
	3.	İbrahim Gültekin –Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ахмед, Октај	Вовед во морфологија на турскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-27			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да ги разбере главните точки на јасно стандардно внесување на познати работи кои редовно се среќаваат во работата, училиштето, слободното време итн. Може да се справи со повеќето ситуации кои веројатно ќе се појават додека патувате Може да произведе едноставен поврзан текст на теми кои се познати или од личен интерес. Може да опише искуства и настани, сониршта, надежи и амбиции и накратко да даде причини и објаснувања за мислењата и плановите.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Научете граматика во мали чекори и веднаш ги применувајте новите граматички елементи во пракса. Да го содржи секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик. Да обезбеди многу вежби за вежбање. Поттикнете го самопроучувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Durst Péter	Lépésenként magyarul	Szerzői kiadás	2017
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-28			
3.	Студиска програма	Студиска програма ПОЛСКИ ЈАЗИК, КНИЖЕВНОСТ, КНИЖЕВЕН И ДЕЛОВЕН ПРЕВОД, ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА – ЕДНОПРЕДМЕТНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина. Запознавање со културните и историските прилики на Словенскиот исток и на Словенскиот запад.				
11.	Содржина на предметната програма: Глобализацијата и модерните општествени трендови во Полска. Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности и влијанието на процесите на глобализација и унификација. Културни споредби со приликите во Македонија. Според традицијата имаме седум уметности: архитектура, скулптура, сликарство, музика, поезија, танц, театар / кино, но во согласност со модерните трендови кон овие седум се додадени уште две: фотографијата и стрипот, значи вкупно девет уметности. Студентот ќе има задача да ја проучи и презентира состојбата на соодветната уметност во Полска под влијание на процесот на глобализација и унификација и истите процеси да ги проследи во македонската модерна културна средина и продукција. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Ortodoxa врз оформувањето на современите културни продукции кај Источните Словени и преплетувањето и разликите со културната традиција на Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот запад. Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Romana и на останатите религии врз оформувањето на современите културни продукции кај Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		15 ч.

1 6.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.	
1 7.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
1 8.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
1 9.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
2 0.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
2 1.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
2 2.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	3.		https://culture.pl/en			
	22.2	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009
		2.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of		
3.		History of Ukraine				

			http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CН%5CИ%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history		
--	--	--	---	--	--

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-29			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите: - ќе станат свесни за употребата на јазикот во контекст и влијанието на разни општествени фактори (моќ, статус итн.) врз изборот на соодветната јазична форма; - ќе донесуваат проценка за сопствениот говор и начин на писмено обраќање, како и начинот на употреба на јазикот во различни општествени ситуации помеѓу различни групи на соговорници; - ќе бидат способни креативно и критички да анализираат пишан и говорен текст и структурно и функционално; - ќе станат свесни за метајазикот и „политичката“ функција на јазикот, неговата моќ на убедување и манипулација; - ќе станат свесни за важноста на изучување на прагматиката и влијанието на контекстот за соодветната конкретна употреба на јазикот во наставата и во преводот; - ќе научат соодветни вежби и техники кои може да ги применат во наставата како идни наставници за подигање на прагматичката свесност на изучувачите.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржините на овој курс се насочени кон запознавање со прагматиката како наука која го проучува јазикот во употреба, замајки го предвид контекстот во којшто се изразуваат јазични чинови. Акцентот се става на проучување на процесот на генерирање и интерпретирање на исказите со фокус на она што лежи во нивната позадина (општествените фактори кои влијаат на начинот на кој се изразува исказот) со цел подобро разбирање на функционалноста на јазикот. Часовите и задачите вклучуваат анализа на природен говорен и пишан текст како и разгледување и оцена на различни прагматски концепти од областа на микропрагматиката, анализа на контекстот и претпоставките кои произлегуваат од комуникацијата, прагматските принципи, говорните чинови и конверзациската анализа. Воедно се посветува и внимание на макропрагматиката со посебен фокус на метапрагматиката, метајазикот, прагматските чинови и културолошките и општествени аспекти на прагматиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на мало истражување), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	70			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mey, J. L.	Pragmatics. An Introduction.	Blackwell Publishing	2001
		2.	Birner, J.B.	Introduction to Pragmatics	Blackwell Publishing	2013
	3.	O'Keeffe, A., Clancy, B. & Adolphs, S.	Introducing Pragmatics in Use	Routledge, Taylor and Francis Group	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Levinson, S. C.	Pragmatics	Cambridge University Press	1983
		2.	Huang, Y.	Pragmatics	Oxford University Press.	2007
3.	Brown, P. and Levinson, C.S	Politeness. Some Universals in Language Usage.	Cambridge University Press.	1978 (1987)		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат: <ul style="list-style-type: none"> - теоретските основи на кои почива секое квалитетно оценување: корисност, валидност, доследност, ефективност, автентичност, транспарентност и доверливост - принципите за изработка на квалитетни тестови - сознанијата од литературата во врска со успешното следење на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, како и постоечките модели и алатки за (не)стандардизирано оценување на вештините читање, слушање, пишување и зборување. 				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да можат критички да се осврнуваат на ситуации поврзани со следењето и оценувањето на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, и тоа преку пишана и говорна аргументација. Студентите ќе имаат прилики да размислуваат за принципите на изработка на квалитетни тестови преку анализа на постоечки и адаптација и/или изработка на сопствени материјали за оценување со употреба на соодветни теоретски алатки. Исто така, на студентите ќе им бидат претставени современи практики и инструменти поврзани со следењето и оценувањето во (не)стандардизирани услови, а студентите ќе имаат прилика да употребат некои од постоечките инструменти и критички да се произнесат за нив. Ваквите активности ќе им овозможат компетентно да прилагодуваат и/или изработуваат слични инструменти за потребите на сопствената настава. Курсот ќе им овозможи студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти поврзани со следење и оценување на развојот на јазичните компетенции. Студентите ќе можат да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на образовните, културолошките и етичките аспекти на следењето и оценувањето во наставата по англиски како странски јазик.				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови или формативно оценување	90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација):	/		

		писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Coombe C., Folse K., & Hubley N.	A Practical Guide to Assessing English Language Learners	The University of Michigan Press	2007
		2.	Luoma, S.	Assessing Speaking	Cambridge University Press	2004
	3.	Weigle, S. C.	Assessing Writing	Cambridge University Press	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alderson, J. Charles	Assessing Reading	Cambridge University Press	2000
		2.	Buck, G.	Assessing Listening	Cambridge University Press	2001
3.	Council of Europe	Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment	Council of Europe	2001		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСМЕНА, ПОПУЛАРНА И ПОСТМОДЕРНА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-32			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Курсот има за цел да ги воведe студентите во интерпретативната теорија на културата и во споредбеното проучување на односите помеѓу индивидуалната и колективната продукција во културата, односно во релациите помеѓу индивидуалните, авторски и колективните дела, меѓу кои основна улога имаат и традиционални форми. Со оглед на тоа улогата на медиумот, усмена / писмена форма на претставување и улогата на меморијата / традицијата / наследството станува основа на проучувањето сфатено како интерпретативно истражување на разликите на значењата на т. н. национална култура наспроти современата моќ на колективната меморија и глобалните форми. Курсот има за цел да ги запознае студентите со идеологијата и политиката на значења активирани во компаративните поетски на усмената и современата масовна наспроти популарната книжевност / култура, онаа којашто е заснована врз стандардизирани форми на културна рецепција / потрошувачка и другата која има силни претензии кон субверзивни дејствувања и влијанија. Со оглед на тоа во идеолошките и политички рамки на релацијата центар-маргина или висока и ниска книжевност / култура се разгледува субверзивна моќ на усмената/популарната книжевност на ниските слоеви и современото фабрикување на книжевноста / културата за забава. Се развиваат способност за анализа на релација текст/контекст, способност за евалуација и самоевалуација, способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: антропологија /социологија/историја.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Усменоста како специфичен медиум на претставување и изведување на книжевноста наспроти книгата / книжевноста или писменото претставување е почетното рамниште за истражувањето. Анализа на поетиката на усмената книжевност како „поттекст“ на писмената книжевност / култура, во смисла на присуство на легенда, поговорка, бајка, сага како „едноставни форми“ во писмената книжевност. Компаративна релација со современите поетски на популарната и на тривијалната, масовната книжевно - културна продукција и нивна „адаптирање и интегрирање“ во т. н. висока книжевност. Посочување на разликите во видот на книжевна манифестација. Особености на практиката на т. н. секојдневен живот во „гето“ и негова проекција во усмени форми на израз. Постмодерни состојби на поврзување/напластување на поетиката на високите и ниските жанрови во книжевноста / културата во рамките на едно дело од постмодерната култура. Структури изведени според формули, шеми / клишеа. Масовната продукција и рецепција на книжевност, пазарни текови и влијанија врз рецепција и продукција на дела во определен културен контекст. Улогата на идеологијата како систем од екстраперсоналните механизми на градење на културните претстави за светот, негова перцепција, толкување, расудување. Механизми на манипулација со создавање клишеа / обрасци за вредности во човековиот живот низ призма на книжевноста како симболички модел. Опозиции: аристократско / фолк; образовано / необразовано, малцинско / популарно, истражување на категории поврзани со општествените трансформации и хиерархискиот статус. Техниките во усмената и популарната култура како посебни сфери на општествена комуникација се определувачки за однесување, убедувања, вкус, желби, навики, и потреби на поединецот. Популарната култура се истражува како комплексна комбинација од сериски производи. Книжевноста е поставена помеѓу мислењето, традицијата на културата на ниските слоеви и автоматизмот на сериската продукција и глобализацијата на вредносните норми. Идеолошката димензија на разликата помеѓу влијанието на традицијата, од една страна и образованието, од другата страна е составен дел на овие проучувања.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на	2+0			

	расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20	
		16.2.	Самостојни задачи		20	
		16.3.	Домашно учење – задачи		50	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мaja Bošković Stulli	<i>Usmena književnost nekad i danas</i>	Prosveta	1983
		2.	Svetlana Slapšak	<i>Trivijalna književnost</i>	Studentski izdavački centar UK SSO Beograda, Institut za književnost i umetnost, Beograd	1987
	22.2.	3.	Славица Србиновска	<i>Книжевност, филм, популарна култура</i>	Сигмаорес	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тери Иглтон	<i>Идеологија</i>	Темплум	2005
		2.	Džuzep Kokjara	<i>Istorija folkloru u Evropi</i>	Prosveta	1984
		3.	Најал Луси	<i>Постмодернистичка књижевност</i>	Светови	1999

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 8			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-33			
3.	Студиска програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Прв циклус			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и обработка на дијалектниот материјал. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти				
11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гговор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја. Се обработуваат говорите од западното наречје, југоисточното наречје како и северните говори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Преглед на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 1)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2008
	2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	(Дијалектологија на македонскиот јазик 2)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2007
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1	МАНУ, Скопје	1998
	2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
	3.				